

**EDGAR
WALLACE**

**CONSILIUL
JUSTIȚIEI**

Edgar Wallace

Seria: The Four Just Men #2

CONSILIUL JUSTIȚIEI

Traducerea din limba engleză de
EUGEN CRISTEA

Editura CRIME SCENE PRESS

crime scene

Colecția crime scene, nr. 20

București, 2009

Edgar Wallace

© 2009, « Consiliul justiției »

Editura CRIME SCENE PRESS

Colecția crime scene, nr. 20

The Council of Justice (1908) Ward, Lock & Co., London

Richard Horatio Edgar Wallace (1 aprilie 1875, Greenwich, Londra – 10 februarie 1932, Hollywood, California) a fost un scriitor englez de romane polițiste și *thriller*-e, scenarist, dramaturg și jurnalist. A publicat 175 de romane și 2 de piese de teatru, precum și numeroase articole în ziare și reviste. După romanele sale au fost făcute peste 160 de filme, mai multe decât ale oricărui alt scriitor. În anii '20, unul dintre editorii lui Wallace spunea ca un sfert dintre toate cărțile care se citeau în acel moment în Anglia erau scrise de Wallace. A rămas faimos până în zilele noastre atât pentru faptul de a fi unul dintre creatorii tui King Kong alături de Draycott Dell, cât pentru seriile de romane „Cei patru justițieri” (primul volum, „Dreptate fără lege”, apărut la Crime Scene Publishing – 2009) și „Poveștile detectivistice ale lui J.G. Reeder”. A fost fiul nelegitim al unei perechi de artiști, fiind adoptat de un comerciant de pește din Londra. Wallace, care crește într-o stare de sărăcie, nu reușește să termine școala. Cu toate acestea ajunge să relateze știrile în presă despre Războiul Bur (1899-1902), din Africa de Sud. La întoarcerea în țară lucrează ca jurnalist și corresponsent special de presă. În anul 1905 apare în propria lui editură romanul „Dreptate fără lege”, prototipul *thriller*-elor de mai târziu și primul volum din seria „Cei patru justițieri”. Romanul a fost un imens succes, însă, datorită unor erori în afaceri și a pierderii unor sume importante de bani în câteva procese, pentru scriitor a fost un dezastru financiar. Numai prin intervenția lordului Harmworth de la ediția ziarului englez „Daily Mail” se salvează Wallace de la o sărăcie lucie. Romanele lui Wallace ajung să fie traduse în 44 de limbi încă din anii 1940. În anul 1999 arhivele filmelor criminalistice germane acordă operelor lui Wallace premiul „Edgar Allan Poe”.

Capitolul I

SUTA ROȘIE

Nici dumneavoastră, nici eu nu avem căderea să-l judecăm pe Manfred și acțiunile sale. Spun Manfred, deși la fel de bine aș fi putut spune Gonzalez, sau în fond chiar Poiccart însuși, întrucât ei sunt în egală măsură vinovați sau măreți, în funcție de lumina în care le privești faptele. Cei mai anarhici dintre noi ar ezita să-i apere, dar cel mai mare umanitar cu greu i-ar putea condamna.

Din punctul nostru de vedere, al celor ce respectă legea, văzându-ne de treaba noastră conform codului moral, și indiscutabil ținând stânga sau dreapta, după cum ne dictează poliția, metodele lor erau cumplite, nejustificate, revoltătoare.

Asta nu afectează prea mult afirmația că, în dorința unui cuvânt mai potrivit, îi numim criminali. Aceasta ar fi denumirea unanim acceptată, dar eu cred – de fapt, știu – că puțin le păsa de opiniile rasei umane. Am mari îndoieli că s-ar fi așteptat ca posteritatea să-i încarce cu onoruri.

Acțiunea lor îndreptată spre cabinetul ministerial era crimă, pur și simplu. Totuși, având în vedere marile probleme umane implicate, cine ar putea-o descrie ca fiind periculoasă?

Cinstit vorbind, aş spune despre cei trei care l-au ucis pe Sir Philip Ramon, şi care au măcelărit nemilos în numele Dreptăţii, că se bucură de înţelegerea mea. Sunt crime pentru care nu există o pedeapsă pe măsură, şi insulte pe care maşinăria legii scrise nu le poate şterge. Aici se află justificarea celor Patru Justiţieri – Consiliul Dreptăţii, aşa cum se autointitulează în prezent, un consiliu de mari minţi luminate, imperturbabil.

Şi, la puţin timp după moartea lui Sir Philip şi în vreme ce Anglia încă mai comenta evenimentul, au jucat un act sau o serie de acte care au câştigat un fel de încuviinţare oficială nu numai din partea guvernului Marii Britanii, ci şi a guvernelor Europei, şi Falmouth şi-a văzut dorinţa împlinită. Pentru că aşa purtau ei războiul împotriva criminalilor-din-lumea-bună – le subminau puterea, şiretenia, şi minţile lor minunate împotriva celei mai puternice organizaţii a lumii interlope – împotriva foştilor maeştri ai artelor ticăloşiei, şi a inteligenţelor la fel de agile.

A fost ziua triumfului Sutei Roşii. Minunatul congres internaţional se reunea la Londra, primul mare congres al Anarhismului recunoscut. Nu era o adunare clandestină a unor bărbaţi în grabă vorbind pe la colţuri, ci una la vedere şi curajoasă, cu trei poliţişti special la datorie în afara încăperii, un portar care să verifice biletele în holul exterior, şi un stenograf cunoscător de franceză şi idiş, care să noteze remarcabilele declaraţii.

Minunatul congres era o realitate. Când fusese pus pe tapet, au fost indivizi care au râs la auzul ideii; Nilov din Vitebsk era unul dintre ei, pentru că nu credea posibilă o asemenea deschidere. Dar micuţul Peter (numele lui ridicol era Konoplanikova, reporter al colectivului redacţional al prostescului „*Russkoye Znamza*”), acest Peter care imaginase întreaga poveste, a cărui idee era să organizeze o conferinţă a

Sutei Roșii în Londra, care închiriasse sala și emisese biletele (purtând în colțul din stânga sus triunghiul răsturnat al Sutei), cerându-le rușilor din Londra interesați de construirea unui Cămin al Marinarilor Ruși să solicite bilete, și care, în același timp, asigurau securitatea unei încăperi unde era imposibil de pătruns, era fericit – mda, frățiorilor, era o zi măreață pentru Peter.

— Întotdeauna poți păcăli poliția, rosti micul Peter plin de entuziasm; aranjează o reuniune cu scop filantropic și – *voilà!*¹

Inspectorul Falmouth îi scrie comisarului de poliție:

„Cu tot respectul, iată veștile la îndemână. Reuniunea care se va ține diseară la Phoenix Hall, Middlesex Street, E., cu scopul de a colecta fonduri pentru Căminul Marinarilor Ruși este, firește, primul congres internațional al Sutei Roșii. Posibil să nu putem infiltra un om, dar să nu credeți că va conta prea mult, întrucât reuniunea va începe prin oferirea reciprocă de flori și chestiunea serioasă nu va începe până nu se întrunește comitetul intern. Anexez o listă a celor sosiți deja în Londra, și am onoarea de a vă cere să-mi trimiteți portretele bărbaților mai jos citați.”

Erau trei delegați din Baden, Herr Schmidt din Frieberg, Herr Bleaumeau din Karlsruhe și Herr Von Dunop din Manheim. Nu erau persoane importante, nici măcar în lumea Anarhismului; nu ieșeau în evidență în mod deosebit, astfel că lucrul straniu care li s-a întâmplat în noaptea congresului e cu atât mai remarcabil.

¹ iată! – în limba franceză în original (n.t.).

Herr Schmidt părăsise pensiunea sa din Bloomsbury și se grăbea spre est. Era o seară de toamnă târzie și căzuse o ploaie rece, și Herr Schmidt se întreba în gând dacă să meargă direct la întâlnirea unde promisese să-și întâlnească cei doi compatrioți, sau să cheme un taxi și să ajungă direct la sală, când o mână îi înșfăcă brațul. Se răsuci brusc și întinse mâna spre buzunarul de la șold. Doi bărbați stăteau în spatele lui și, în afara lor, scuarul prin care trecea era pustiu.

Înainte de a reuși să apuce pistolul Browning, celălalt braț îi fu înșfăcat și cel mai înalt dintre cei doi bărbați vorbi.

— Sunteți Augustus Schmidt? întrebă acesta.

— Ăsta e numele meu.

— Sunteți anarhist?

— Asta mă privește.

— Acum vă îndreptați spre o reuniune a Sutei Roșii?

Herr Schmidt holbă ochii într-o uluială sinceră.

— Cum de știți asta? întrebă.

— Sunt detectivul Simpson de la Scotland Yard și o să vă arestez, fu răspunsul calm.

— Sub ce acuzație? întrebă neamțul.

— Asta o să v-o spun mai târziu.

Bărbatul din Baden dădu din umeri.

— Acum aflu că în Anglia a avea opinii e un delict.

Un automobil închis pătrunse în scuar, și cel mai scund dintre cei doi fluieră și șoferul trase aproape de grup.

Anarhistul se răsuci spre bărbatul care îl arestase.

— Vă avertizez că veți da socoteală pentru asta, rosti furios la culme. Am o întâlnire importantă pe care m-ai făcut s-o ratez prin comportamentul dumitale prostesc și ...

— Urcă! rosti răspicat individul înalt.

Schmidt pătrunse în mașină și portiera se trânti în urma lui.

Era singur și în beznă. Mașina porni și Schmidt descoperi că vehiculul nu avea geamuri. Îi veni gândul nebunesc că ar putea scăpa. Încercă portiera; de neclintit. O pipăi precaut. Era întărită cu foi subțiri de oțel.

— O închisoare pe roți, mormăi cu o înjurătură și se cufundă la loc în colțul mașinii.

Nu cunoștea Londra; habar n-avea încotro se îndreaptă. Timp de zece minute mașina merse neîntrerupt. Era uluit. Polițiștii ăștia nu-i luaseră nimic, încă mai avea pistolul. Nici măcar nu încercaseră să-l percheziționeze, căutând documente compromițătoare. Nu că ar fi avut vreunul în afara permisului pentru conferință și... Codul Intern!

Ceruri! Trebuie să-l distrugă. Își repezi mâna în buzunarul interior al hainei. Era gol. Punguța din piele fină dispăruse! Chipul îi deveni pământiu, pentru că Suta Roșie nu e o societate secretă imaginară, ci o organizație sângeroasă, cu mai puțină milă față de frații care dau greș decât pentru inamicii declarați. În beznă groasă din mașină degetele lui nervoase scotociră prin toate buzunarele. Nicio îndoială – hârtiile dispăruseră.

În toiul căutării, mașina se opri. Strecură pistolul său plat afară din buzunar. Postura sa era disperată și nu era genul de om care să neglijeze riscul.

Cândva era un frate al Sutei Roșii care vânduse o parolă Poliției Secrete. Și fratele fugise din Rusia. Era implicată și o femeie, și povestea e o povestioară neobișnuită care merită spusă. Deci, bărbatul și femeia au fugit și s-au dus la Baden, și Schmidt i-a recunoscut după fotografiile pe care le primise de la sediul central și, într-o noapte... Înțelegeți că n-a fost nimic înțelept sau plăcut. Ziarele englezești au descris-o drept o „crimă scandalosă”, deoarece detaliile crimei erau mai degrabă șocante.

Lucrul în favoarea lui Schmidt în analele Societății era acela că ucigașul n-a fost descoperit.

Amintirea acestui episod îi reveni anarhistului când se opri mașina – poate că acesta era lucrul pe care-l descoperise poliția? În colțurile întunecate ale minții îi reveni iar scena, și vocea bărbatului... „Nu! Nu! O, Doamne! Nu!”, și Schmidt transpiră...

Portiera mașinii se deschise și el piti pistolul la loc.

— Nu trage, rosti o voce calmă în bezna de afară, aici sunt câțiva prieteni de-ai tăi.

Coborî pistolul, pentru că auzul lui ascuțit percepușe o tuse șuierată.

— Von Dunop! strigă uluit.

— Și Herr Bleaumeau, rosti aceeași voce. Urcați, voi doi.

Doi bărbați se poticniră în mașină, unul împietrit și tăcut – cu excepția tusei șuierate – celălalt cârtitor și volubil.

— Stai, prietene! urlă namila de Bleaumeau. Stai! O să te fac să regreți.

Portiera se închise și mașina porni.

Cei doi bărbați de afară urmăriră cum vehiculul cu nefericiții lui pasageri dispărea după un colț, și apoi porniră încet din loc.

— Extraordinari bărbați, rosti cel mai înalt.

— Foarte, răspunse celălalt, apoi: Von Dunop – nu e cel care...?

— Care a aruncat bomba asupra președintelui Elveției – da.

Bărbatul mai scund zâmbi în întuneric.

— Orice naș își are nașul, rosti.

Perechea merse în tăcere și ajunse pe Oxford Street când ceasul unei biserici bătu ora opt.

Bărbatul înalt ridică bastonul și un taxi hoinar apăru la curbă.

— Aldgate, spuse, și cei doi bărbați se așezară.

Niciunul nu vorbi până când taxiul ajunse pe Newgate Street, și atunci cel mai scund întrebă:

— Te gândești la femeie?

Celălalt încuviință și tovarășul său amuți iar apoi rosti din nou:

— Ea e o problemă și o dificultate, într-un fel – deși e cea mai periculoasă dintre toți. Și lucrul curios în toată treaba e că dacă n-ar fi fost frumoasă și tânără, n-ar fi fost deloc o problemă. Suntem foarte umani, George. Dumnezeu ne-a făcut să credem că e illogic să amestecăm micile afaceri ale vieții cu marele plan. Și marele plan e acela că bărbatul animal trebuie să aleagă femeia animal pentru mama copilului său.

— *Venenum in auro bibitur*², cită celălalt, ceea ce arată că era un detectiv extraordinar, și, în ceea ce mă privește, contează prea puțin dacă victima unei crime iresponsabile e o femeie frumoasă sau un negrotei ghinionist.

Eliberară taxiul la Aldgate Station și o luară pe Middlesex Street.

Locul de întâlnire al marelui congres era o sală care fusese inițial ridicată de un entuziast gentleman creștin cu o slăbiciune pentru convertirea evreilor la Noua Biserică Prezbiteriană. Cu acest scop lăudabil fusese inaugurată cu mare pompă și cu intonarea unor cântece bisericesti, și cu acel prilej entuziastul prozelitist vorbise neîntrerupt două ore și patruzeci de minute.

După douăsprezece luni de muncă, gentlemanul creștin descoperi că avantajele creștinismului se aplicau doar evreilor cu adevărat foarte bogați, Cohen care devenea Cowan, Isaac care devenea Graham, și ciudaților evrei mărunți care aveau cu frăția

² Bogatul riscă mai mult să fie otrăvit decât săracul – dicton în limba latină în original (n.t.)

lor aceeași relație precum Cafrii ³ Albi cu Comunitatea Europeană.

Astfel încât sala trecu din mână în mână și, neizbutind să obțină o aprobare pentru muzică și dans, reveni la stadiul de sală-pentru-misionariat.

Generații succesive de băieți distruseseră ferestrele și decojiseră pereții. Afișe succesive coloraseră fațada albă. În seara asta, nimic nu sugera că ar exista vreo afacere de extraordinară importanță care să se tranzacționeze între zidurile ei. O întrunire rusească sau idiș sau oricare alt gen de reuniune nu tulbură în prea mare măsură Middlesex Street, și chiar dacă micuțul Peter anunțase cu mare pompă că congresul Sutei Roșii urma să se întâlnească în plen, n-ar fi existat nicio tulburare locală și – ca să rostim adevărul – el tot ar fi recurs la serviciile celor trei polițiști și ale comisarului.

Acestui onorabil, spilcuit, elegant gentleman în uniformă, purtând pe piept medaliile pentru eliberarea Chitralului și a Campaniilor din Sudan, îi înmânară cei doi bărbați jumătățile perforate ale biletelor și trecură prin holul de afară într-o încăpere mică. Lângă o ușă din capătul celălalt stătea un bărbat slab cu barba încălcită. Ochii îi erau înroșiți și obosiți, purta cizme lungi strânse pe picior, și avea un stil de a-și deplasa capul înainte și în lateral ca o găină iscoditoare.

— Aveți cuvântul, fraților? întrebă, vorbind germana ca unul nefamiliarizat cu limba.

Cel mai înalt dintre cei doi străini aruncă o privire rapidă spre santinelă, de la cizmele din piele crăpată până la lanțul de ceas strălucitor. După care răspunse în italiană:

— Nimic!

³ Populație de rasă neagră din sudul Africii.

Chipul paznicului se înroși de plăcere la auzul limbii cunoscute.

— Treci, frate; e foarte plăcut să auzi limba asta.

Aerul sălii aglomerate îi izbi în față pe cei doi bărbați ca lovitura unui distrugător. Era murdar; nesănătos – parfumul unui azil de noapte dis-de-diminează.

Sala era înțesată, ferestrele închise și cu perdelele trase și, ca o măsură de precauție, micul Peter pusese păături groase în fața ventilatoarelor.

La un capăt al sălii se afla o platformă pe care se înălța un semicerc de scaune și, în centru, o masă îmbrăcată în roșu. Pe peretele din spatele scaunelor – toate erau ocupate – se afla un imens steag roșu purtând în centru un mare „C” alb. Fusesse bătut în cuie pe perete, dar un colț se desprinsese, dând la iveală o parte din lozinca pictată de misionari: *...cei săraci cu duhul, pentru că ei vor moșteni pământul.*

Cei doi intruși își croiră drum printr-un grup care se adunase la ușă. Trei coridoare se întindeau pe lungimea clădirii, și ei o luară pe gangul central și găsiră locuri lângă platformă.

Un frate vorbea. Era un adept bun și zelos, dar un orator prost. Vorbea în nemțește și enunța locuri comune cu accente răgușite. Rostea toate lucrurile pe care ceilalți le spusese și le uitaseră.

— A sosit clipa loviturii, era cea mai notabilă propoziție, și notabilă numai pentru că provocă un slab ropot de aplauze.

Publicul se foia nerăbdător. Bunul Bentvich vorbise mai mult decât timpul alocat; și mai erau și alții înscriși să vorbească – și, din cauza asta, nerăbdători. Și curând va fi ora zece, înainte să apară Femeia din Gratz.

Murmurul era cel mai intens în colțul sălii, unde micul Peter, numai ochi și sprâncene uimite, se adresa unui public numai al lui.

— E imposibil, e absurd, e cea mai mare prostie! Vocea lui subțire se transformă aproape într-un țipăt. Ar trebui să izbucnesc în râs – ar trebui s-o facem cu toții, dar Femeia din Gratz a luat chestiunea în serios, și e înspăimântată!

— Înspăimântată!

— Nonsens!

— Oh, Peter, nebunul!

Se mai rostiră și alte lucruri, deoarece toți cei din apropiere își exprimară opinia. Peter suferea, dar nu din cauza epitetelor. Era strivit, umilit, copleșit de știrile cumplite. Aproape izbucni în lacrimi la gândul oribil. Femeia din Gratz era înspăimântată! Femeia din Gratz, cea care... Era de neconceput.

Își întoarse privirea spre platformă, dar nu se afla acolo.

— Povestește-ne despre asta, Peter, stăruie o duzină de glasuri; dar micuțul cu lacrimi licărind pe genele deschise la culoare îi opri fluturând mâna.

Până acum, din izbucnirea lui incoerentă nu aflaseră decât asta – că Femeia din Gratz era înspăimântată.

Și asta era destul de rău.

Pentru că femeia asta – de fapt era o fată, un copil slab care ar fi trebuit să-și termine școala undeva în Germania – era aceeași femeie care apăruse cândva și electrizase lumea.

Fusese o întrunire într-un mic orășel din Ungaria, ca să se discute căile și mijloacele. Și când bărbații își isprăviseră acuzația la adresa Austriei, ea se ridicase și vorbise. O fetiță în fustă scurtă, cu două cosițe lungi de păr de culoarea inului, cu picioare subțiri, piept plat, ascuțită, fără șolduri – asta au observat bărbații din Gratz în timp ce zâmbeau în pumni și se întrebau de ce o adusese taică-său la întrunire.

Numai că discursul ei... a vorbit două ore și toți au stat nemișcați. O fetiță cu pieptul plat, plină de fraze sonore – cele

mai multe le adunase din conversațiile din bucătăria bătrânului Joseph. Dar cu o forță numai a ei adunase laolaltă aceste truisme neînsemnate și le înzestraseră cu o vitalitate nemaipomenită.

Erau platitudini vechi, vechi, ca să fim sinceri, dar într-un anumit punct în istoria revoluției, un geniu de mult dispărut le inventase, și recent transformate în cuptorul sufletului, modelaseră mințile bărbaților și îndrumaseră faptele lor mărețe și înfricoșătoare.

Deci, Femeia din Gratz apărură, și vorbiră despre ea și făcură să circule discursurile ei în fiecare limbă. Și ea crescă. Chipul golaș al acestei fete deșirate se împlini, și sânul ei plat se rotunji și apărură linii mai netede și curbe în silueta ei ascuțită și, aproape înainte ca ei să-și dea seama, era frumoasă.

Astfel că faima ei crescă până când îi muri tatăl și ea plecă în Rusia. Apoi veni o serie de atrocități care pot fi expuse scurt și cuprinzător:

1: Generalul Malov, împușcat mortal de o femeie necunoscută în biroul său personal din Sediul Poliției, Moscova.

2: Prințul Hazallarkov, împușcat mortal de o femeie necunoscută pe străzile Petrogradului.

3: Colonelul Kaverdavskov, ucis de o bombă aruncată de o femeie care a reușit să fugă.

Și Femeia din Gratz căpătă o mai mare faimă. Fusesse arestată de șase ori, biciuită de două ori, dar n-au putut găsi nicio dovadă împotriva ei și nici nu i-au smuls vreo mărturisire – și era foarte frumoasă.

Acum, în aplauzele furtunoase ale delegaților care așteptau, păși pe platformă și luă locul ultimului vorbitor prin laterala mesei acoperite cu roșu.

Ridică mâna și o tăcere absolută și totală cuprinse sala, astfel că primele ei cuvinte răsunară strident și țipător, deoarece își

acordase vocea gălăgiei dinainte. Își reglă nivelul și își aduse glasul la un ton de conversație.

Rămase calmă, cu mâinile strânse la spate, și nu schiță niciun gest. Emoția dinlăuntrul ei era transmisă prin vocea minunată. Într-adevăr, forța discursului ei se afla mai degrabă în felul rostirii decât în substanță, pentru că doar din când în când se îndepărta de textul nescris al Anarhismului: dreptul celor oprimați de a-l da jos pe opresor; divinitatea violenței; caracterul sacru al sacrificiului și martiriului pentru cauza iluminării. O singură frază s-a detașat din banalitatea discursului. Vorbea despre Teoreticienii care propovăduiau reforma și condamnau violența: „Acești lisuși care își aleg Calvarurile”, îi numea cu fină batjocură, și sala își striga aprobarea pentru ilustrare.

Furia aplauzelor fu cea care o tulbură; cel mai înalt dintre cei doi bărbați care o priveau își dădu seama de asta. Pentru că atunci când urletele încetară și ea se strădui să-și reia discursul, se bâlbâi și vocea îi tremură, după care tăcu. Apoi brusc și cu o vehemență surprinzătoare o luă de la capăt. Numai că schimbase direcția discursului și acum vorbea despre alt subiect. Un subiect mai aproape de ea în clipa aceea decât oricare altul, pentru că obraji ei palizi se înroșiră și o lumină febrilă îi apără în ochi în timp ce vorbea.

— ...și acum, în ciuda organizării noastre perfecte, în ciuda lumii aproape la îndemâna noastră – vine cineva care spune „Stop!” – și noi, care prin acțiunile noastre am terorizat regi și am dominat consiliile imperiilor, ne trezim amenințați!

Asistența tăcu brusc. Tăcuse și înainte, dar acum tăcerea era dureroasă.

Cei doi bărbați care o urmăreau se agitară un pic stânjeniți, ca și cum ceva din discursul ei ar fi distonat. Într-adevăr, sugestia

de fanfaronadă în afirmația ei despre puterea Sutei Roșii adusesese o notă discordantă.

Fata continuă să vorbească rapid.

— Am auzit – ați auzit – că-i cunoaștem pe cei care ne-au scris. Aceștia spun – vocea îi crescuse în intensitate – că n-ar trebui să facem ceea ce facem. Ne amenință – mă amenință – că trebuie să ne schimbăm metodele, altfel ne vor pedepsi așa – așa cum noi – pedepsim; vor uide cum ucidem noi...

Se auzi un murmur în mijlocul asistenței și bărbații schimbă priviri uluite. Pentru că pe chipul ei palid se instalase o teroare evidentă și nedeșezată, care strălucea în ochii ei minunați.

— Numai că noi vom sfida...

Voci răstite și zgomotul unei încăierări în mica anticameră o întrerupseră, și un semnal de alarmă urlat ridică asistența în picioare.

— Poliția!

O sută de mâini se întinseră spre buzunarele secrete, dar cineva sări pe o bancă, lângă intrare, și ridică o mână autoritară.

— Domnilor, nu e cazul să intrați în panică – sunt detectivul-supraveghetor Falmouth de la Scotland Yard, și n-am nimic cu Suta Roșie.

Micul Peter, încremenit pentru o clipă, își croi drum spre detectiv.

— Pe cine vreți – ce vreți? întrebă.

Detectivul se rezemă cu spatele de ușă și răspunse:

— Îi vreau pe cei doi bărbați care au fost văzuți intrând în această sală: doi membri ai unei organizații din afara Sutei Roșii. Ei...

— Ha!

Femeia care încă stătea pe platformă se aplecă în față cu ochii în flăcări.

— Știu, știu! strigă gâfâind; bărbații care ne-au amenințat – care m-au amenințat – Cei Patru Justițieri!

Capitolul II

AL PATRULEA BĂRBAT

Când vorbi detectivul, mâna bărbatului înalt era în buzunar.

Când intrase în sală aruncase o scurtă privire asupra locului și observase fiecare detaliu. Văzuse porțiunea din lemn nevopsit care proteja cablurile electrice, și profitase de ocazie, în timp ce fratele banal vorbea, pentru o recunoaștere mai aprofundată. În partea stângă a platformei se afla un pupitru din porțelan alb cu șase întrerupătoare. Aprecie distanța și scoase mâna în care ținea pistolul.

Bang! Bang!

Un zgomot de sticlă spartă, un flash rapid al unei flăcări albastre a siguranțelor sfărâmate – și sala era în beznă. Totul se petrecu înainte ca detectivul să poată țâșni din mulțimea care urla și țipa – înainte ca ofițerul de poliție să poată arunca o privire spre bărbatul care trăsesese.

Într-o clipă, locul devenise un iad.

— Liniște! urlă Falmouth peste toată zarva. Liniște! Astâmpărați-vă, lași nenorociți – faceți lumină aici, Brown, Curtis – inspectore, unde sunt lanternele oamenilor tăi!

Razele unei duzini de lanterne se agitară deasupra gloatei zgomotoase.

— Aprindeți lanternele, și, către mulțimea în fierbere: Liniște!

Atunci, un tânăr ofițer isteț își aminti că văzuse aprinzătoare de gaz în încăpere și se luptă cu gloata care urla până când ajunse la perete și descoperi ștuțul de gaz cu lanterna. Scăpără un chibrit și aprinse gazul, și panica încetă la fel de brusc precum începuse.

Falmouth, plin de furie, privi în toată sala.

— Păziți ușa, rosti scurt; sala e înconjurată și n-au cum să scape.

Înaintă cu pași repezi de-a lungul coridorului central, urmat de doi dintre oamenii lui și, cu un salt agil, sări pe platformă și privi asistența. Femeia din Gratz, cu chipul împietrit, rămase nemișcată, cu o mână pe mescioară, cu cealaltă la gât. Falmouth ridică mâna ca să impună tăcerea și infractorii se supuseră.

— N-am nimic de reproșat Sutei Roșii, spuse. Conform legilor acestei țări, e îngăduit să ai propriile opinii și să propagi doctrine, indiferent cât de inacceptabile ar fi – mă aflu aici pentru a aresta doi oameni care au încălcat legile acestei țări. Două persoane care fac parte din organizația cunoscută sub numele de Cei Patru Justițieri.

În timp ce vorbea, ochii lui examinau chipurile celor din față. Știa că jumătate din asistență nu-l înțelege și că zumzetul care se auzi când termină era discursul său în curs de traducere.

Nu reuși să distingă fețele pe care le căuta. Mai precis, spera ca cercetarea lui să-i determine pe cei doi bărbați, a căror identitate nu o cunoștea, să se dea de gol.

Există mici evenimente, neimportante prin ele însele, care, din când în când, duc la consecințe uimitoare. Un autobuz care a

derapat a izbit un automobil particular în Piccadilly și a dus la descoperirea a trei străini cu gura mare întemnițați în vehiculul răsturnat. Aceasta a dus mai departe la descoperirea că șoferul dispăruse în confuzia iscată de coliziune. În întuneric, comparându-și observațiile, cei trei prizonieri ajunseseră la o concluzie – cu alte cuvinte, că răpirea lor era o consecință a unei scrisori misterioase primită de fiecare, care purta semnătura „Cei Patru Justițieri”.

Astfel că, în panica iscată de accident, au fost suficient de indiscreți ca să-i înjure pe nume pe Cei Patru Justițieri și, Cei Patru Justițieri fiind un subiect delicat pentru poliție, au fost interogați, și finalul a fost că superintendentul Falmouth s-a îndreptat cu mașina în mare grabă spre est și a fost așteptat în Middlesex Street de câteva cadre ale poliției special convocate.

Se afla în aceeași situație dezavantajoasă ca întotdeauna – Cei Patru Justițieri erau pentru el doar niște nume, simboluri ale unei forțe iuți, necruțătoare, care lovea sigur și la țanc – și nimic mai mult.

Doi sau trei dintre liderii Sutei Roșii ieșiră în față și se apropiară de platformă.

— Nu cunoaștem, rosti François, francezul, vorbind în numele tovarășilor săi într-o engleză fără cusur, nu cunoaștem identitatea indivizilor pe care-i căutați, dar înțelegând că nu sunt frați ai Societății noastre, și mai mult – nu-și găsea cuvintele care să descrie situația ciudată – și mai mult, întrucât ne-au amenințat – ne-au amenințat, repetă tulburat, vă stăm la dispoziție.

Detectivul profită de ocazie.

— Bine! rosti și alcătui un plan rapid.

Cei doi bărbați n-aveau cum să fi ieșit din sală. Exista o ușiță lângă platformă, remarcase asta – așa cum o văzuseră și cei doi pe care-i căuta. Evadarea părea posibilă pe acolo; se gândiseră și

ei la asta. Numai că Falmouth știa că ușa de afară în care dădea micul vestibul era păzită de doi polițiști. Asta era suma descoperirilor făcute și de către cei doi bărbați pe care-i căuta. I se adresă rapid lui François.

— Vreau ca fiecare individ din sală să garanteze pentru celălalt, rosti iute. Cineva trebuie să identifice fiecare persoană, și identificatorul să fie la rândul lui identificat.

Aranjamentele fură făcute cu iușeala fulgerului. De pe platformă, liderii Sutei Roșii explicară planul în franceză, germană și idiș. Apoi poliția alcătui un șir, și unul câte unul oamenii înaintară, și timizi, suspicioși sau stângaci, în funcție de temperamentele diferite, trecură prin fața poliției.

— Acesta e Simon Czech din Budapesta.

— Cine îl identifică?

— Eu – o duzină de glasuri.

— Treceți.

— Acesta e Michael Ranekov din Odessa.

— Cine-l identifică?

— Eu, rosti în germană un individ solid.

— Și dumneata?

Se auziră câteva chicote înfundate, pentru că Michael e cel mai cunoscut din frăție. Unii, trecând linia, așteptau să-și identifice rudele și compatrioții.

— Pare mult mai simplu decât mi-aș fi imaginat.

Bărbatul înalt cu barbă îngrijită era cel care vorbise pe un ton gutural, nici în germană nici în idiș. Privea cu interes amuzat examinarea.

— Cum se despart mieii de capre, rosti cu un ușor zâmbet și tovarășul său taciturn încuviință. Apoi întrebă: Crezi că vreunul dinăștia o să te recunoască drept cel care a tras?

Bărbatul înalt clătină hotărât din cap.

— Erau cu ochii pe polițiști și, în afară de asta, sunt un trăgător foarte iute. Nu m-a văzut nimeni, doar dacă...

— Femeia din Gratz? întrebă celălalt, fără a părea câtuși de puțin îngrijorat.

— Femeia din Gratz, spuse George Manfred.

Se alăturară șirului care se deplasa lent către bariera poliției.

— Mă tem, rosti Manfred, că vom fi nevoiți să evadăm într-un mod cât se poate de evident – metoda berbecului e una asupra căreia, din principiu, am obiecții și pe care n-am fost silit niciodată s-o folosesc.

Vorbeau tot timpul într-o limbă cu accente guturale aspre, și cei care se aflau în apropiere îi priveau cu oarecare perplexitate, deoarece era o limbă care nu semăna cu niciuna auzită în Zona Revoluționară.

Se apropiau din ce în ce mai mult de inflexibilul inchizitor din capătul liniei poliției. Înaintea lor se afla un tânăr care se răsucea din când în când ca și cum ar fi căutat un prieten. Chipul său îl fascina pe cel mai scund dintre cei doi bărbați, dintotdeauna un cercetător al chipurilor. Era un chip cu o paloare cadaverică, accentuată de părul negru tuns scurt și de sprâncenele negre groase. Estetic ca siluetă, contur rafinat, era chipul unui vizionar, și în ochii neliniștiți, triști, se zărea o urmă de fanatism. Ajunse la barieră, și o duzină de bărbați energici făcură un pas înainte pentru onoarea de a depune chezașie. După care trecu, și Manfred păși calm în față.

— Heinrich Rossenburg din Raț, aminti numele unui obscur sat din Transilvania.

— Cine-l identifică pe acest bărbat? întrebă Falmouth, monoton.

Manfred își ținu răsuflarea și se pregăti să sară.

— Eu.

Era *spiritue* care trecuse înaintea lui; visătorul cu chip de preot.

— Treceți.

Manfred, calm și zâmbitor, se strecură printre polițiști cu o înclinare din cap familiară spre salvatorul său. Apoi auzi chemarea pentru tovarășul său.

— Rolf Woolfund, auzi glasul limpede, netulburat al lui Poiccart.

— Cine-l identifică?

Din nou așteaptă încordat.

— Eu, rosti din nou vocea tânărului.

După care Poiccart i se alătură, și așteptară puțin.

Cu coada ochiului Manfred văzu cum bărbatul care garantase pentru el se îndreaptă spre ei. Veni alături, apoi:

— Dacă veți dori să mă întâlniți la Reggioni, la King's Cross, voi fi acolo într-o oră, rosti, și Manfred remarcă fără emoție că și acest tânăr vorbea în arabă.

Trecură prin mulțimea care se adunase în jurul sălii – pentru că vestea raidului poliției se răspândise ca fulgerul în East End – și ajunseră în Aldgate Station înainte de a vorbi.

— E un început curios al întreprinderii noastre, spuse Manfred. Nu părea nici mulțumit, nici supărat. Întotdeauna am fost convins că araba e cea mai sigură limbă din lume în care să vorbești secrete – capeți înțelepciune odată cu anii, adăugă filosofic.

Poiccart își examinează unghiile frumos manichiurate ca și cum problema ar fi fost centrată acolo.

— Nu există precedent, rosti, vorbind ca pentru sine.

— Și el ar putea fi o complicație, adăugă George; apoi: să așteptăm și să vedem ce se întâmplă.

Se întâmplă să apară individul care se purtase ca un adevărat prieten atât de ciudat. În fața lui șchiopăta ușor un al patrulea bărbat, dar îi învrednici pe cei doi cu un zâmbet trist.

— Rănit? întrebă Manfred.

— Un fleac, răspunse celălalt nepăsător, dar ce înseamnă misteriosul tău mesaj telefonic?

Manfred trecu rapid în revistă evenimentele nopții, și celălalt ascultă grav.

— E o situație curioasă, începui, când o privire alarmată a lui Poiccart îl opri. Subiectul conversației lor sosise.

Se așeză la masă și-l concedie pe chelnerul agitat de lângă el.

Cei patru rămaseră tăcuți o vreme, și noul venit vorbi primul.

— Mă numesc Bernard Courtlander, rosti simplu, iar voi sunteți organizația cunoscută sub numele de „Cei Patru Justițieri”.

Aceștia nu răspunseră.

— Te-am văzut trăgând, continuă pe același ton, pentru că te-am urmărit din clipa în care ai intrat în sală, și când poliția a recurs la metoda identificării, am hotărât să-mi risc viața și să vorbesc în numele tău.

— Asta înseamnă, interveni calm Poiccart, că ai hotărât să riști – să fii ucis în locul nostru?

— Exact, rosti tânărul, încuviințând, dar o simplă privire dinafară ar arăta că un asemenea lucru ar fi un cumplit act de nerecunoștință, numai că eu percep principiile mai îndeaproape, și recunosc că o asemenea consecință a intervenției mele e perfect logică. Observă cum Manfred se reazemă de pernele din pluș roșu. Ați demonstrat de atâtea ori că viața e factorul cel mai nesemnificativ în acțiunea voastră, și ați dat atâtea dovezi ale onestității țelului vostru, încât sunt pe deplin mulțumit că dacă

viața mea – sau viața oricărui dintre voi – e un obstacol în fața îndeplinirii obiectivelor voastre, viața aceea trebuie să dispară – așa! Pocni din degete.

— Ei bine? spuse Manfred.

— Cunosce isprăvile voastre, continuă ciudatul tânăr, dar cine nu le cunoaște?

Scoase din buzunar o cutiuță din piele, din care extrase o tăietură de ziar. Niciunul dintre cei trei nu manifestă nici cel mai mic interes pentru hârtiuța pe care o despătură pe fața de masă albă. Erau concentrați asupra chipului său.

— Iată o listă a celor uciși – în numele dreptății, rosti Courtlander, netezind cutele unei tăieturi din „Megaphone”, nepedepsiți de legile țărilor lor, anchete și declarații, furturi din fonduri publice, corupători de minori – oameni care au cumpărat „justiția” așa cum noi cumpărăm pâinea. Împături la loc hârtia. M-am rugat lui Dumnezeu să vă pot întâlni într-o bună zi.

— Ei bine?

Era din nou vocea lui Manfred.

— Vreau să fiu cu voi, să fiu unul de-ai voștri, să particip la campania voastră... și... ezită, apoi adăugă sobru, dacă e nevoie, la moartea care vă așteaptă.

Manfred încuviință lent, apoi privi spre bărbatul șchiop.

— Tu ce spui, Gonsalez? întrebă.

Acest Leon Gonsalez era un celebru cititor al chipurilor – din câte știa tânărul – și se răsuci pentru examinare și întâlni privirea lui apreciativă.

— Entuziast, visător și intelectual, firește, rosti Gonsalez Lent; există încredere, ceea ce e bine, și echilibru, ceea ce e și mai bine, dar...

— Dar? întrebă ferm Courtlander.

— Există pasiune, ceea ce e rău, fu verdictul.

— E o chestiune de antrenament, răspunse liniștit celălalt. Soarta m-a amestecat cu oameni care gândesc frenetic și acționează nebunește; e greșeala tuturor organizațiilor care caută să îndrepte răul prin crime la întâmplare, care acționează orbește, care au transformat sentimentul în sentimentalism, și care confundă regii cu regalitatea.

— Faci parte din Suta Roșie? întrebă Manfred.

— Da, răspunse celălalt, pentru că Suta Roșie mă poartă un pic pe drumul pe care mi-l doresc.

— În ce direcție?

— Cine știe? răspunse celălalt. Nu sunt drumuri drepte, și nu-ți poți da seama unde se află destinația după direcția primei poteci.

— Nu-ți spun ce mare risc îți asumi, spuse Manfred, nici ce responsabilitate. Ești un om bogat?

— Da, zise Courtlander, cât înseamnă bogăția; am mari proprietăți în Ungaria.

— N-am pus întrebarea întâmplător, deși nu contează dacă ai fi sărac, spuse Manfred. Ești pregătit să îți vinzi proprietățile – Buda-Gratz cred că se numesc – Înălțimea Voastră?

Pentru prima oară tânărul zâmbi.

— Nu m-am îndoit că mă cunoașteți, spuse; în ceea ce privește proprietățile, le voi vinde fără ezitare.

— Și vei pune banii la dispoziția mea?

— Da, răspunse pe loc.

— Fără șovăire?

— Fără șovăire.

— Și, rosti lent Manfred, dacă va trebui să folosim acești bani pentru ceea ce ar putea părea propriul nostru beneficiu, ai avea vreo obiecție?

— Niciuna, răspunse tânărul.

— Și ca zălog? întrebă Poiccart, aplecându-se un pic în față.

— Cuvântul unui Hap...

— Destul, spuse Manfred; nu vrem banii tăi – deși banii sunt testul suprem.

Medită puțin înainte de a vorbi iar.

— Mai e Femeia din Gratz, rosti brusc; în cel mai rău caz ar trebui ucisă.

— E păcat, spuse Courtlander, un pic trist.

Răspunsese testului final fără să-și dea seama. O prea mare supușenie, o prea mare dorință de a fi de acord cu fraza supremă a celor Patru, orice ar fi putut trăda lipsa unui echilibru perfect al minții, pe care-l cerea cuvântul lor, l-ar fi condamnat ireversibil.

— Să ținem un toast obraznic, spuse Manfred, făcând semn unui chelner.

Vinul fu deschis și paharele umplute și Manfred murmură toastul.

— Cei Patru care au fost trei, pentru cel de-al Patrulea care a murit și cel de-al Patrulea care s-a născut.

odată ca niciodată, un al patrulea care a fost burdușit cu gloanțe într-o cafenea din Bordeaux, și pentru el au toastat. În Middlesex Street, în sala aproape golită, Falmouth era încolțit de o armată de reporteri.

— Erau Cei Patru Justițieri, domnule Falmouth?

— I-ați văzut?

— Aveți vreun indiciu?

Fiecare secundă aducea o nouă serie de ziariști, taxiurile sosind unul după altul pe strada dubioasă, și șirul de vehicule

aliniată în fața sălii sugera o reuniune mondenă. Tragedia Telefonului era încă proaspătă în conștiința publicului și nu mai era nevoie decât de rostirea cuvintelor magice „Cei Patru Justițieri” pentru ca scânteia interesului să se aprindă din nou. Delegații Sutei Roșii alcătuiau un grup secret în mica sălbăticie din curtea închisă, și printre aceștia ziariștii circulau asiduu.

Smith de la „Megaphone” și tânărul său asistent, Maynard, se strecurară prin mulțime și își găsiră taxiul.

Smith îi strigă șoferului încotro s-o ia și se scufundă pe banchetă cu un fluierat de dezgust.

— I-ai auzit pe flăcăii ăia vorbind despre protecția poliției? întrebă; toți anarhiștii binecuvântați din toată lumea – și vorbind ca la o întâlnire a mamelor? Ascultându-i, ai crede că sunt cei mai respectabili membri ai societății pe care i-a văzut vreodată lumea. Civilizația noastră e un lucru minunat, adăugă, criptic.

— Cineva, spuse Maynard, m-a întrebat într-o franceză foarte stricată dacă poate fi dată în judecată conducerea!

În clipa aceea un lider al Sutei Roșii îi adresa o altă întrebare lui Falmouth, și acesta, un pic arțăgos, îi răspunse cu toată politețea de care era în stare.

— Puteți să vă țineți întâlnirile, rosti cu oarecare asprime, atâta vreme cât nu puneți la cale ceva menit să aducă o încălcare a păcii, puteți vorbi despre revoltă și anarhie până când vă învinețiți la față. Prietenii voștri englezi vă vor spune cât de departe puteți merge – și aș zice că puteți merge destul de departe – puteți sprijini asasinarea regilor, atâta vreme cât nu precizați care anume; puteți unelti împotriva guvernelor și acuza armate și mari duci; de fapt, puteți face ce vă trece prin cap – pentru că asta e legea.

— Ce înseamnă... o încălcare a păcii? îl întrebă ziaristul, repetând cuvintele cu dificultate.

Un alt detectiv îi explică.

În noaptea aceea, François și un oarecare Rudolph Starque o escortară pe Femeia din Gratz în locuința ei cu chirie din Bloomsbury, și discutară despre răspunsul detectivului.

Acest Starque era un tip înalt, constituție athletică, cu o față cârnoasă și mici pungi sub ochi. Avea reputația că e înstărit și că avea mare succes la femei.

— Deci s-ar părea că putem spune „Să-i măcelărim pe regi”, dar nu „Să-l măcelărim pe rege”; de asemeni că putem predica prăbușirea guvernelor, dar dacă am spune „Hai în cafeneaua asta – cum îi zice? – local public, și ne comportăm urât cu *propriétaire*⁴, comitem o... îmi... încălcare a păcii – *n'est ce pas*⁵?

— Ăsta-i stilul englezesc, rosti François.

— Un stil prostesc, spuse celălalt.

Ajunseră la ușa pensiunii fetei. Fusesse foarte tăcută în timpul plimbării, răspunzând monosilabic întrebărilor care i se adresau. Avea multe lucruri la care să reflecteze în urma evenimentelor.

François îi ură un scurt „noapte bună” și se îndepărtă un pic. Era privilegiul lui Starque de a sta cel mai aproape de fată. Îi luă mâinile subțiri într-ale lui și o privi. Cineva spusese că Estul începe la București, dar există o urmă a Estului în fiecare ungar, și exista o anume grosolanie în întreaga lor atitudine față de femei, care șochează cele mai tandre susceptibilități ale occidentalilor.

⁴ proprietarul, în lb. franceză, în original (n.t.)

⁵ Nu-i așa?, în lb. franceză în original (n.t.)

— Noapte bună, micuță Maria, spuse cu o voce joasă. Într-o bună zi, vei fi mai drăguță, și nu mă vei mai părăsi la ușă.

Îl privi fermă.

— Asta n-o să se întâmple niciodată, răspunse fără niciun tremur în glas.

Capitolul III

JESSEN, ALIAS LONG

Prima pagină a tuturor cotidianelor importante din Londra era din nou plină de povestea Celor Patru Justițieri.

— Mi-ar plăcea, spuse redactorul șef al „Megaphone”, meditativ, un fel de propagandă oficială pentru Cei Patru – un fel de manifest inspirat pe care l-am putea pune pe șase coloane.

Charles Garret, reporterul „vedetă” al „Megaphone”, cu pălăria dată pe ceafă, și un ochi aparent neatent fixat pe lustra electrică, pufni. Redactorul șef îl privi gânditor.

— Un om inteligent ar trebui să ia legătura cu ei.

Charles rosti „Da”, dar fără entuziasm.

— Dacă nu te-aș cunoaște, mârâi redactorul-șef, aș spune că ți-e teamă.

— Îmi e, rosti obraznic Charles.

— Nu vreau să dau sarcina asta unui reporter mai tânăr, rosti trist redactorul șef, ar da rău în cadru pentru tine; dar mă tem că trebuie s-o fac.

— Fă-o, spuse Charles însuflețit, fă-o, și pune-mi zece șilingi pe coroniță.

Părăsi biroul câteva minute mai târziu, cu o urmă de zâmbet în colțul gurii, și o hotărâre fermă în cele mai adânci și secrete cotloane ale inimii. Stabilindu-și cu o fermitate lipsită de compromisuri dreptul de a refuza contactul cu un personaj periculos, Charles își asumase din proprie inițiativă sarcina pe care, oficial, o refuzase. Poate că șeful lui îl cunoștea la fel de bine cum se cunoștea el însuși, pentru că atunci când Charles, cu un ultim pufăit sfidător, părăsise biroul, zâmbetul care îi apăruse pe buze se reflectă pe chipul redactorului șef.

Pășind pe coridoarele Trustului Megaphone care răsunau sub pașii lui, Charles fluiera acel cântec popular și satiric, cu refrenul:

*Prin amabilitatea „Megaphone”
Prin amabilitatea „Megaphone”
Vara vine când pleacă primăvara,
Și lumea continuă să se rotească,
Prin amabilitatea „Daily Megaphone”.*

Acum, se afla pe Fleet Street și, stând în marginea curbei, răspunse privirii întrebătoare a taximetristului printr-o încuviințare.

— Încotro, domnule? întrebă șoferul.

— Presley Street, 37, Walworth – treci de Blue Bob și a doua la stânga.

Traversând Waterloo Bridge, își zise că taxiul ar putea atrage atenția, așa că la jumătatea drumului pe Waterloo Road dădu o altă comandă și, eliberând taxiul, merse pe jos restul drumului.

Charles bătu la ușa Presley Street, 37, și, după o mică așteptare, un pas ferm răsună pe hol și ușa se deschise pe jumătate. Holul era întunecat, dar putu zări nedeslușit silueta solidă a bărbatului care aștepta tăcut.

— Sunteți domnul Long? întrebă.

— Da, rosti tăios individul.

Charles izbucni în râs, și bărbatul păru să recunoască vocea și deschise ușa un pic mai larg.

— Nu sunteți dl. Garret? întrebă surprins.

— Eu sunt, rosti Charles și păși înăuntru.

Gazda lui se opri să încuie ușa, și Charles auzi pocnetul încuietorii bine unse și scârțâitul unui lanț. Apoi, scuzându-se, bărbatul trecu de el și, deschizând ușa, îl pofti într-o încăpere bine luminată, îl îndrumă pe Charles spre un fotoliu adânc, se așază lângă o mescioară, îndoi colțul paginii unei cărți din care evident citise, și-l privi întrebător pe vizitator.

— Am venit să vă cer un sfat, rosti Charles.

Un om mai mărunț decât dl. Long ar fi putut reacționa violent obraznic, dar tânărul ăsta – avea treizeci și cinci de ani, dar părea mai vârstnic – nu se cobora la un asemenea nivel.

— Voiam să-ți cer și eu un sfat, rosti drept răspuns.

Limbajul lui era cel al unuia care se adresează unui egal, dar exista ceva în comportamentul său care sugera respect.

— Mi-ai vorbit despre Milton, continuă, dar am descoperit că nu-l pot citi. Poate din cauză că nu e suficient de concret. Se opri o clipă. Unica poezie pe care o pot citi e poezia Bibliei, și asta pentru că materialismul și misticismul sunt atât de ingenios amestecate...

Poate zărise o umbră pe chipul ziaristului, dar se opri brusc.

— Poate vorbim despre cărți altădată, spuse.

Charles nu protestă convențional, dar acceptă explicația celuilalt având în vedere urgența afacerii sale.

— Îi cunoașteți pe toți, spuse Charles, toate putregaiurile, și câțiva dintre ei au ajuns să vă cunoască – în timp.

Celălalt încuviință grav.

— Când alte surse de informații au dispărut, continuă ziaristul, n-am ezitat niciodată să vin la dumneavoastră – Jessen.

Să remarcăm că „domnul Long” din pragul casei devenise „domnul Jessen” în intimitatea încăperii.

— Vă datorez mai mult decât mi-ați putea datora dumneavoastră vreodată, rosti sincer; m-ați făcut om, arată cu mâna încăperea ca și cum rafinamentul acesteia era simbolul a ceea ce spusese mai înainte. Vă amintiți dimineața aceea? – dacă dumneavoastră ați uitat-o, eu nu – când v-am spus că, pentru a uita – trebuie să beau? Și dumneavoastră ați spus...

— N-am uitat, Jesse, spuse liniștit interlocutorul; și faptul că ai dus la bun sfârșit totul, e o dovadă că ești un soi bun.

Celălalt acceptă lauda fără să comenteze.

— Acum, continuă Charles, vreau să-ți spun ceea ce începusem: urmăresc o poveste de senzație. E povestea Celor Patru Justițieri; știi totul despre asta? Înțeleg că da; ei bine, trebuie să te fac să intri cumva în contact cu ei. Nicio clipă nu mi-am imaginat că m-ai putea ajuta, și nici nu mă aștept ca ăștia să aibă vreun complice printre oamenii pe care-i cunoști.

— N-au, spuse Jessen; m-am gândit că nu merită să mă interesez. Ai vrea să mergi la Asociație?

Charles își încreți buzele, gândindu-se.

— Da, rosti lent, e o idee; da, când?

— Diseară, dacă vrei.

— Diseară să fie, spuse Charles.

Gazda se ridică și părăsi încăperea.

Reapăru imediat, purtând un palton negru, și la gât un fular din mătase neagră care îi accentua paloarea feței pătrătoase.

— Așteaptă o clipă, spuse și descuie un sertar, din care scoase un revolver.

Examină grijuliu încărcătorul și Charles zâmbi.

— Chiar e necesar? întrebă.

Jessen clătină din cap.

— Nu, spuse ușor stânjenit, dar – am renunțat la toate nebuniile și toanele, dar asta a rămas.

— Spaima de a fi descoperit?

Jessen încuviință.

— E singura nebunie care mi-a rămas – spaima asta. Strică tot fasonul.

Îl conduse prin holul îngust, mai întâi stingând lampa.

Rămaseră împreună pe strada întunecată, timp în care Jessen încuie cu grijă.

— Acum, rosti, și în câteva minute se treziră în mijlocul confuziei răgușite a unei piețe de noapte din Walworth Road.

Merseră în tăcere, apoi dădură în East Street, își croiră drum printre cumpărătorii mocăiți, ocolind printre dughene deasupra cărora atârnavă lămpi cu petrol, și pătrunseră brusc într-o stradă îngustă.

Amândoi păreau siguri de drum, deoarece mergeau rapid și fără ezitări, și, tăind printr-o curticică ce lega o străduță urât mirositoare cu o alta, se opriră simultan dinaintea unei uși a ceea ce părea a fi o fabrică părăsită.

Un tânăr cu chip ascuțit care stătea lângă ușă și se comporta ca un paznic își repezi mâna înainte când intrară, dar, recunoscându-i, se retrase fără un cuvânt.

Urcară treptele scărilor slab luminate și, deschizând o ușă din capul scărilor, Jessen își conduse prietenul într-o sală mare.

Privirea ziaristului întâlnește o imagine curioasă. Bine familiarizat cu „Asociația” cum era, și cu extraordinara ei alcătuire, totuși nu pusese niciodată piciorul dincolo de portalurile ei. Bazându-și concepția pe cunoașterea cluburilor muncitorești și a instituțiilor filantropice pentru recuperarea

tinerilor cu probleme, trecu cu vederea inevitabila masă de biliard; trecu cu vederea și masa plină cu literatură veche de-o lună, dar, mai ales, aroma cafelei proaspete.

Podeaua era acoperită cu rumeguș, și lângă focul care trosnea și strălucea într-un capăt al încăperii se afla un semicerc de scaune ocupate de bărbați de diferite vârste. Tineri care păreau bătrâni și bătrâni care păreau tineri, bărbați în zdrențe, bărbați îmbrăcați elegant, bărbați în culori țipătoare și strălucitori, cu bijuterii false. Și beau.

Doi tineri dintr-un capăt al semicercului împărțeau un sfert dintr-o cană de cositor; bărbatul elegant a cărui voce domina conversația ținea un pahar cu whisky într-o mână împodobită cu inele, și cel cu părul alb cu chipul brăzdat care stătea cu capul plecat ascultând, avea un pahar pe jumătate plin cu un fluid incolor.

Nimeni nu se ridică să-i salute pe nou-veniți.

Bărbatul elegant dădu din cap binevoitor; și cineva din cerc își împinse scaunul înapoi ca să-i ofere locul lui Jessen.

— Tocmai le spuneam – rosti bărbatul elegant, apoi privi spre Charles.

— În regulă, rosti Jessen.

— Tocmai le spuneam flăcăilor, continuă bărbatul elegant, că, punând lucrurile în balanță, există chestii mai rele decât pușcăria.

Jessen nu răspunse acestei dovezi de dogmatism, și cel cu inele continuă.

— Și ce folos să mergi pe calea cea dreaptă. Poliția oricum te va agăța: că n-ai raportat schimbarea de domiciliu, că vagabondezi cu intenție; nu contează ce faci; dacă ai dat de belea o dată, o să dai iar.

Se auzi un murmur de aprobare.

— Uitați-vă la mine, rosti mândru vorbitorul. Niciodată n-am încercat să merg pe calea cea dreaptă – am fost la mititica de două ori, și a fost nevoie de șase polițiști ca să mă ia ultima dată, și a trebuit să folosească bastoanele.

Jessen îl privi cu o curiozitate prietenoasă.

— Ce dovedește asta, dacă nu faptul că polițiștii au fost destul de moi?

— Nicio clipă. Bărbatul se ridică.

Sub învelișul atitudinii stridente de filfizon, Charles simți puterea animalică a criminalului.

— Păi, când sunt în formă, ca acum, continuă, nu doi, ci patru polițai nu mă pot înfrânge.

Mâna lui Jessen țâșni și-l înșfăcă de antebraț.

— Cară-te, sugeră, și bărbatul se răsuci ca fulgerul, dar Jessen îi prinse celălalt braț într-o strânsoare de oțel. Cară-te, rosti iar; dar omul era neajutorat, și știa asta, și, după o pauză, Jessen slăbi strânsoarea. Ce ziceți de asta? întrebă.

Zâmbetele amuzate ale bărbaților nu-l stânjeniră pe prizonier.

— Șefu' e altfel, explică liniștit; are el un chițibuș al lui pe care poliția nu l-a prins.

Jessen trase un scaun și numai simpla semnificație a acțiunii fu suficientă pentru a se instaura imediat liniștea.

Privi roată chipurile atente întoarse spre el. Charles, un spectator interesat, văzu fețele nerăbdătoare care se aplecaseră în direcția prietenului său și nu mică îi fu mirarea văzând însușirile reproducătoare ale sămânței pe care o sădise.

Jessen începu să vorbească lent, și Charles văzu că ceea ce spunea era cu adresă. Faptul că aceste adrese ale lui Jessen erau ceva obișnuit și că erau binevenite, era evident prin atenția cu care erau primite.

— Ce v-a spus Falk, rosti Jessen, arătând spre bărbatul cu inele, e adevărat – până la un punct. Sunt lucruri mai rele decât pușcăria și e adevărat că poliția nu dă nicio șansă unui bătrân deținut, dar asta pentru că un deținut nu-și va schimba meseria. Și un deținut nu-și va schimba meseria, pentru că habar n-are de nimic altceva din care să obțină bani atât de rapid. Wally – arată cu capul spre un tânăr sfrijit – Wally a luat o condamnare pentru ce? Pentru o marfă care la un tănuitor valora treizeci de lire. Douăsprezece luni de muncă grea pentru treizeci de lire! Cam 10 șilingi, șase zile pe săptămână. Și avocatul lui și pledantul l-au costat încă cinci lire în plus. Bătrânul Garth – arată cu degetul spre bărbatul cu părul alb, care bea gin – a tras cinci ani pentru mai puțin de-atât, și a ieșit după proces. Plata muncii lui a fost cam un șiling pe săptămână.

Remarcă mișcarea nerăbdătoare pe care o schiță Falk.

— Știu că Falk ar spune, continuă blând, că ceea ce spun eu n-are legătură cu subiectul; când am pus la punct Asociația, mi-am dat cuvântul că nu va exista niciun preot care să predice, nici vreo cântare gen „Haideți cu toții, voi cei credincioși”. Oricine știe că a fi de partea cealaltă a legii înseamnă un joc prin care intri în arhiva copoilor, și nu vreau să mai insist. Tot ce-am spus și-am făcut mereu a fost îndreptat spre a vă face, dragilor, să câștigați mai mulți bani pe cont propriu.

— E unul care a scris despre armata care a încercat să-i convingă pe soldați să învețe comerț, și a început exact prin a-i face pe răcani nemulțumiți de afacerile lor; și asta încerc eu să fac. Ce am făcut cu tânărul Isaacs? Nu i-am ținut predici, nu m-am rugat de el. Ike a fost unul dintre cei mai buni negustori din Londra. Obişnuia să confecționeze jumătăți de coroană din căni de cositor care nu puteau fi detectate. Sunau real și nu se îndoiau. Ike s-a ales cu trei ani și, când a ieșit, i-am găsit un job. Am

încercat oare să-l fac tăietor-de-lemn, sau argat în Armata Salvării? Nu. Dacă-ș fi făcut-o, ar fi fost înapoi la mititica într-o săptămână. I-am rugat pe unii de la o firmă de bătut medalii din Birmingham să-l angajeze, și când Ike s-a trezit printre matrițe de ghips și băi electrice, și a descoperit că-și poate face meseria cinstit, s-a lipit acolo.

— Noi nu suntem negustori, mormăi nemulțumit Falk.

— E la fel în toate ramurile, continuă Jessen, numai că voi nu știți asta. Acționați după ureche...

N-ar fi fost cinstit să-l urmărești pe Jessen pe parcursul expunerii elaborate prin care dovedea, spre satisfacția asistenței, că omul „de încredere” era un comis-voiajor înnăscut. Multe dintre argumentele sale erau cât se poate de nejustificate; ignora principiile de bază și comenta nefavorabil ceea ce unui ascultător cu mintea limpede ca Charles i se păreau obstacole de netrecut în proiectul de regenerare. Dar asistența era convinsă. Grupul de bărbați din jurul focului se mărea în timp ce el continua. Oamenii pătrundeau în încăpere câte unul, câte doi și trei, și se adăugau grupului de lângă foc. Se răspândise vestea că vorbește Jessen – ei îi spuneau Dl. Long, apropo – și unii dintre nou-veniți sosiră gâfâind, ca și cum ar fi alergat ca să nu piardă niciun cuvânt din discurs.

Faptul că avocatul nemulțumirii reușise să plaseze în mințile ascultătorilor săi că neodihna și insatisfacția sunt bazele unui nou cod moral, era cert. Pentru că fiecare chip purta amprenta unei îndoieli introspective.

Interesant era totul, Charles Garrett nu pierduse din vedere obiectul vizitei sale, și se fățai un pic în timp ce vorbitorul continua.

Imediat ce pătrunsese în încăpere, simțise exact relația dintre Jessen și elevii săi. Acel Jessen pe care-l cunoștea el nu putea

adresa o întrebare directă legată de cunoștințele lor despre Cei Patru Justițieri fără a trezi o senzație de suspiciune care ar fi fost fatală succesului misiunii, și cu adevărat ar fi pus în pericol însăși existența Asociației.

De-abia când Jessen terminase de vorbit și răspunsese unei duzini de întrebări adresate simultan din douăsprezece locuri, și răspunsese întrebărilor provocate de aceste nedumeriri, când se ivi o ocazie dintr-un loc neașteptat.

Pentru că, odată lichidată chestiunea serioasă a întâlnirii, întrebările căpătară inevitabila turnură hazlie.

— Ce afacere le-ați da Celor Patru Justițieri? întrebă Falk cu obraznicie, și se auziră câteva hohote de râs.

Ochii ziaristului îi întâlniră o clipă pe cei ai reformatorului, și prin mințile amândurora fulgeră răspunsul. Gura lui Jessen se contractă un pic, și mâinile sale neliniștite erau și mai agitate când răspunse lent:

— Dacă cineva îmi poate spune cu exactitate care e zona afacerilor Celor Patru Justițieri, aş putea răspunde.

Bătrânul care-și sorbea ginul în tăcere fu cel care vorbi pentru prima dată.

— Vă amintiți de Billy Marks? întrebă.

Vocea lui era răgușită, ca aceea a unuia care-și folosește glasul foarte rar.

— Billy Marks e mort, continuă, mai mort decât de-a binelea. El îi cunoștea pe Cei Patru Justițieri; a subtilizat ceasul și agenda unuia din ei și mai că i-a subtilizat și pe ei.

Lângă Falk se afla un bărbat care-l privise pe Charles pe furiș.

Acum se răsuca spre Jessen și vorbi la subiect:

— Să nu vă treacă prin cap că unii ca noi vor avea vreodată de-a face cu Cei Patru, spuse. Ei bine, domnule Long, continuă, e foarte probabil ca Cei Patru Justițieri să vină la dvs. ca și la noi;

dumneavoastră, fiind un oficial al guvernului, e într-adevăr foarte probabil.

Din nou Jessen și Charles schimbă o scurtă privire, și în ochii ziaristului era o lumină stranie.

Presupunând că ar fi venit ei la Jessen! Nu era deloc imposibil. Demult, urmărind o război într-un stat sud-american, ajunseseră la un asemenea om ca Jessen. Era o idee, și una demnă de urmat.

Examinând în minte posibilitățile, Charles se adânci în gânduri, în timp ce Jessen, încă vorbind, fu ajutat să se îmbrace de unul dintre bărbați.

Apoi, în timp ce păraseau împreună încăperea, trecând pe lângă paznicul de la piciorul scării, ziaristul se întoarse spre tovarășul său.

— Vor veni la tine?

Jessen clătină din cap.

— Greu de presupus, spuse. Foarte greu cer ajutor dinafară.

Parcurseră restul drumului în tăcere.

Charles îi strânse mâna lui Jessen, când ajunseră la ușa casei acestuia.

— Dacă, prin cine știe ce întâmplare, ar veni... spuse.

Jessen izbucni în râs.

— O să te anunț, rosti un pic ironic.

După care intră în casă și Charles auzi din nou pocnetul încuietorii în timp ce straniul personaj închise ușa în urma lui.

În mai puțin de douăzeci și patru de ore, ziarele înregistrau misterioasa dispariție a unui oarecare domn J. Long, din Presley

Street. O asemenea dispariție n-ar fi prezentat interes, dacă n-ar fi fost găsit un bilet pe masa lui. Iată-l:

„Întrucât dl. Long ne este necesar scopului nostru, l-am luat.
Cei Patru Justițieri.”

Faptul că afacerea avea legătură cu Cei Patru a fost suficient ca știrea să capete o valoare extraordinară. Faptul că presa era încurcată se înțelege de la sine. Pentru că dl. Long era un individ destul de mărunț, cu oarecare auto-educație și renumit pentru reformarea păturilor criminale. Dar Departamentul Imigrației, care-l cunoștea pe dl. Long drept dl. Jessen, a fost perturbat serios, și geniul Scotland Yard-ului a fost folosit pentru a descoperi unde se află.

Capitolul IV

FASOLEA ROȘIE

Consiliul Intern trimise o convocare rapidă celor care administrau afacerile Sutei Roșii.

Sosi Starque, François, francezul, sosi, Hollom, italianul, Paul Mirtisky, George Grabe, americanul, și Lauder Bartholomew, ex-căpitanul Cavaleriei Neregulate, sosi și el. Bartholomew era cel mai elegant îmbrăcat dintre toți cei care se adunaseră în jurul mesei verzi din Greek Street, pentru că era împluternicitul Regelui. Cei care l-au întâlnit și-au amintit vag numele și s-au încruntat. Aveau o vagă idee că ar fi „ceva împotriva lui”, dar nu erau chiar siguri despre ce e vorba. Era ceva legat de Războiul din Africa de Sud și o capitulare – nu o capitulare obișnuită, ci un aranjament cu inamicul pe bază de bani, și un transfer de provizii. A fost o curte marțială, și o dare afară din serviciu, și, după aceea, Bartholomew a venit în Anglia și a bombardat mai întâi Ministerul de Război și apoi presa cu un teanc de plângeri bătute la mașină. După aceea, a intrat în lumea teatrului și a apărut în scheciuri de music-hall, gen „Căpitanul Lauder Bartholomew – eroul de la Dopfontein”.

Au mai fost și alte episoade care au stârnit interesul cititorilor, pentru că a apărut într-un proces de divorț, a condus un ziar de societate, a avut de vânzare câțiva cai (cam mârtoage) și a primit distincția de a apărea în Calendarul Curselor într-un paragraf prin care i se interzicea solemn și oficial prezența pe Newmarket Heath.

Faptul că figura în Consiliul Intern al Sutei Roșii e remarcabil doar prin aceea că demonstrează cât de departe se află politicianul continental obișnuit, de sentimentele și condițiile britanice. Pentru că cererea secretă a lui Bartholomew de a fi admis ca membru al Sutei Roșii fusese primită cu aclamații, și promovarea sa în Consiliul Intern fusese rapidă. Nu era un ofițer englez – un aristocrat? Un membru al celui mai exclusivist cerc al societății engleze? Astfel a pledat Suta Roșie, în care un subaltern dintr-o organizație de pierde-vară nu diferea prea mult de un Comandant al Cavaleriei Obișnuite.

Bartholomew și-a croit drum spre cerc, deoarece a descoperit, așa cum bănuia de multă vreme, că era o afacere puternică ce pune capăt terorismului. Existau recompense pentru munca în serviciul secret și, cu imaginația lui fertilă n-a fost greu să găsească scuze și motive pentru a se apropia de directorul financiar al Sutei Roșii la intervale frecvente. Pretindea că e intim cu personalități regale. Nu numai că declara un fapt de netăgăduit că le câștiga încrederea, dar chiar sugera legături de familie care dădeau credit progeniturilor.

Suta Roșie era o speculație profitabilă; a fi membru al Consiliului Intern era generos profitabil. Aruncase o săgeată la întâmplare, când era supărat la o întrunire – de fapt, exista un motiv de supărare în urma stăruinței unui proprietar insistent – și alcătuisese o scrisoare unui revoluționar, oferindu-i să acționeze ca agent în Londra al unei organizații care pe atunci era

cunoscută ca „Prietenii Poporului”, dar care de atunci fusese absorbită în corporația Sutei Roșii. E necesar să cunoaștem în totalitate antecedentele acestui individ, deoarece a jucat un rol în evenimentele care sunt semnalate în Consiliul Justiției, care au avut consecințe în viitor pe care Bartholomew, mercenarul anarhismului, nu și le-ar fi putut imagina nici în cele mai cumplite clipe.

Era unul dintre cei șapte care se adunaseră în salonul învechit al unei pensiuni de pe Greek Street, și merită semnalat că cinci dintre tovarășii săi îl salutară cu o deferență aproape de umilință. Excepția fu Starque care, întârziind, găsi un cerc de admiratori sorbind cuvintele acestui tânăr cu ochi de șmecher, și se încruntă nemulțumit.

Bartholomew ridică privirea când intră Starque și dădu din cap neglijent.

Starque își ocupă locul în capul mesei, și făcu un gest nerăbdător spre ceilalți să se așeze. Unul, a cărui sarcină asta era, se ridică din scaun și încuie ușa. Ferestrele erau sparte, dar el inspectă încuietorile; apoi, scoțând din buzunar două pachete de cărți, le răspândi într-o grămadă dezordonată pe masă. Fiecare bărbat dădu la iveală un pumn de bani și îl puse dinainte.

Starque era un tip ingenios și învățase multe lucruri în Rusia. Bărbații care se adună în jurul unei mese acoperite cu aba verde, cu ușile încuiate, pot avea o scuză potrivită, pentru că prezența lor e evidentă, și e mult mai acceptabil să plătești o amendă de o sută de ruble pentru practicarea jocurilor de noroc decât să fii înhățat într-o clipă pentru o perioadă nedefinită de muncă în mine, sub acuzația de a fi implicat într-un complot revoluționar.

Starque declanșă acum afacerea serii. Cinstit vorbind, acțiunile de mai devreme nu difereau prea mult de procedura tipică din cadrul comitetului.

Trebuia votată o procedură financiară. Bartholomew avea nevoie de bani pentru o călătorie la Paris, unde, ca invitat al unui *personaj ilustru*, spera să afle informații de importanță vitală pentru Sută.

— Acesta e al patrulea vot în două luni, tovarășe, rosti morocănos Starque, ultima oară a fost pentru o informație de la Ministerul vostru de Afaceri Externe, care s-a dovedit a fi inexactă.

Bartholomew ridică din umeri, simulând indiferența.

— Dacă vă îndoiiți de înțelepciunea de a vota banii, să trecem peste asta, spuse; oamenii mei sunt de rang înalt – eu nu mituiesc polițiști sau subofițeri din diplomatie.

— Nu e vorba de bani, rosti Starque posac, e vorba de rezultate. Bani avem din belșug, dar succesul demonstrației noastre strălucite depinde de soliditatea informației.

Votul trecu, după care apăru în consiliu un element macabru.

Starque se aplecă în față și coborî vocea.

— Există chestiuni care necesită atenția voastră imediată, spuse. Scoase o hârtie din buzunar și o deschise, netezind-o. Am fost atâta vreme inactivi încât tiranii pentru care numele Sutei Roșii reprezintă teroarea, au ajuns să se considere imuni în fața pericolului. Totuși, coborî și mai mult glasul, totuși suntem în pragul celei mai mărețe realizări a noastre, când asupra poporului vor fi măturați cu un bobârnac! Și vom da un bobârnac și regatului așa cum va fi amintit de-a pururi în istoria omenirii, când victoriile lui Cezar și ale lui Alexandru sunt uitate și când scenele acțiunilor noastre sunt acoperite de praful și resturile a o mie de ani. Dar ziua aceea măreață încă n-a sosit – mai întâi trebuie să scăpăm de cei mărunți, astfel încât bobârnacul să lovească mai sigur; mai întâi servitorul, apoi stăpânul. Împunse lista din fața lui cu un arătător gros. Fritz von Hedlitz, citi,

Cancelar al Ducatului de Hamburg – Altoona. Privi în jur și zâmbi. Un bărbat cu oarecare inițiativă, tovarăși – a împiedicat atentatul nostru asupra stăpânului său cu oarecare istețime – sunt în asentimentul vostru când spun – moartea?

— Moartea!

Se auzi un murmur grav.

Bartholomew, renegat și aventurier, vorbi mecanic. Pentru el nu însemna nimic faptul că un gentleman trebuie să moară doar pentru faptul că-și servise stăpânul cu credință.

— Marchizul de Santo-Strato, secretar particular al Prințului Escorialului, citi Starque.

— Moartea!

Din nou sentința murmurată.

Unul câte unul, Starque citi numele, oprindu-se ici și colo pentru a accentua vreo enormitate a celui trecut în revistă.

— Aici e Hendrik Houssmann, spuse, lovind hârtia, din Poliția Secretă berlineză: unul care-și bagă nasul peste tot și e periculos. Deja s-a ocupat de arestarea și pedepsirea unuia dintre tovarășii noștri.

— Moartea! murmură mecanic consiliul.

Trecu o jumătate de oră până când lista fu parcursă.

— Mai e o altă chestiune, spuse Starque.

Consiliul se agită stânjenit, pentru că acea altă chestiune era predominantă în mintea fiecăruia.

— Nu se știe prin ce mijloace am fost trădați, continuă președintele, și glasului său îi lipsea acea încredere care-i caracterizase discursul dinainte; există o organizație – o organizație de reacție – care și-a propus să ne pună bețe în roate. Această organizație ne-a descoperit identitatea. Se opri un pic. Azi dimineață am primit o scrisoare care mă numea președinte al

Consiliului Intern și mă amenința. Ezită iar. Era semnată: „Cei Patru Justițieri”.

Declarația fu primită într-o tăcere mormântală – o tăcere care-l lăsa perplex, deoarece compensația pentru șocul pe care-l primise fusese anticiparea senzației pe care ar fi declanșat-o anunțul său.

Se lămuri curând de cauza tăcerii.

— Și eu am primit o scrisoare, rosti liniștit François.

— Și eu.

— Și eu.

— Și eu.

Numai Bartholomew nu vorbi, și simți acuzația tăcută a celorlalți.

— Eu n-am primit o scrisoare, rosti cu un râs ușor, doar astea.

Scotoci în buzunarul vestei și dădu la iveală două boabe de fasole.

— Nu era nimic neobișnuit, atâta doar că una era neagră natural și cealaltă fusese vopsită în roșu.

— Ce înseamnă asta? întrebă bănuitor Starque.

— N-am nici cea mai vagă idee, spuse Bartholomew cu un zâmbet disprețuitor. Au sosit într-o cutiuță, din acelea în care se trimit bijuteriile, nefiind însoțite de vreo scrisoare sau ceva de genul ăsta. Aceste mesaje misterioase nu prea mă îngrijorează.

— Dar ce semnifică? insistă Starque, și gâturile se răsuciră spre boabe; trebuie să aibă vreo semnificație – cred.

Bartholomew căscă.

— Din câte știu, n-au nicio explicație, rosti neglijent; nici fasolea roșie, nici cea neagră n-au jucat vreun rol important în viața mea, din câte...

Se opri brusc și toți văzură un val de culoare cuprinzându-i fața, apoi dispăru, lăsându-i o paloare cadaverică.

— Ei bine? întrebă Starque; exista o amenințare în întrebare.

— Lasă-mă să văd, bolborosi Bartholomew, și luă fasolea roșie cu o mână tremurândă.

O răsuci îndelung în mână, mobilizându-și toată rezerva de putere. Nu-și putea explica, de asta era sigur.

Explicația ar fi putut fi posibilă dacă și-ar fi dat seama mai devreme de semnificația mesajului pe care-l primise, dar acum, cu șase perechi de ochi suspicioși asupra lui, și cu oarecare confuzie evidentă, își dădu seama că ezitarea l-ar fi trădat. Trebuia să inventeze o poveste credibilă.

— Acum câțiva ani, începu, controlându-și vocea, eram membru al unei organizații ca aceasta: și – și a apărut un trădător. Acum povestea îi era clară, și își recăpătă echilibrul. Trădătorul a fost dat în vileag și am votat pentru viața lui. A fost un număr egal pentru moarte și imunitate, iar eu, ca președinte, a trebuit să dau votul hotărâtor. O boabă de fasole roșie era pentru viață și una neagră pentru moarte – și eu am votat pentru moarte.

Remarcă impresia pe care o declanșase invenția lui și continuă povestea. Starque, ținând boaba roșie în mână, o examină grijuliu.

— Am motive să cred că, prin acțiunea mea, mi-am făcut mulți dușmani, dintre care unul probabil a trimis acest memento.

Răsuflă ușurat când văzu umbrele îndoielii dispărând de pe chipurile din jurul lui. Apoi...

— Și cele 1000 de lire? întrebă calm Starque.

Nimeni nu-l văzu pe Bartholomew mușcându-și buza, pentru că-și mângâia mustața neagră moale. Ceea ce văzură cu toții fu surpriza bine simulată exprimată prin ridicarea sprâncenelor.

— Cele o mie de lire? rosti uimit, apoi izbucni în râs. Oh, văd că și tu ai auzit povestea – am descoperit că trădătorul acceptase

această sumă în schimbul trădării – și am confiscat-o în beneficiul Societății – lucru corect, adăugă indignat.

Murmurul de aprobare îl eliberă de orice spaimă ca rezultat al explicației sale. Până și Starque zâmbi.

— Nu știam povestea, spuse, dar am văzut „1000 £” zgâriat pe fasolea roșie; numai că asta nu ne aduce mai aproape de soluționarea misterului. Cine ne-a trădat Celor Patru Justițieri?

În timp ce vorbea, se auzi o bătaie ușoară la ușa încăperii. François, care stătea în dreapta președintelui, se ridică tiptil și merse în vârful picioarelor până la ușă.

— Cine e? întrebă cu voce scăzută.

Cineva vorbi în germană, și vocea se auzi astfel încât fiecare bărbat identifică vorbitorul.

— Femeia din Gratz, spuse Bartholomew și, zelos, se ridică în picioare.

Dacă cineva ar fi căutat cauza conflictului dintre Starque și ex-căpitanul Cavaleriei Neregulate, aici s-ar fi oprit căutările. Flacăra care apără în ochii celor doi în clipa în care ea intră în încăpere spunea totul.

Starque, solid, animalic din cap până-n picioare, se ridică s-o salute, cu fața strălucind.

— Madonna, murmură și-i sărută mâna.

Era îmbrăcată destul de arătos, cu o blană scumpă de samur care se potrivea perfect cu silueta ei sinuoasă, și o tocă de blană pe căpșorul superb.

Întinse o mână înmănușată spre Bartholomew și zâmbi.

Bartholomew, ca și rivalul său, știa să se poarte cu femeile; dar era o manieră tandră, copleșită de convenții occidentale și încorsetată într-un set de maniere de bună-cuviință. Conform concepțiilor noastre, era un șmecher vrednic de dispreț, dar primise un antrenament rudimentar pentru lumea gentlemanilor.

Se învârtise printre bărbați care-și scoteau pălăriile în fața doamnelor, și care-și controlau acțiunile conform unui cod nebuloș. Totuși se comportă mai extravagant decât Starque, pentru că îi ținu mâna într-a lui, privind-o în ochi, în timp ce Starque se fâșâia nerăbdător.

— Tovarășe, rosti morocănos într-un târziu, vom amâna conversația noastră cu micuța noastră Maria. Ar fi rău pentru ea să creadă că ne ține din treabă – și mai sunt și „Cei Patru”...

O văzu înfiorându-se.

— „Cei Patru”? repetă ea. Deci ți-au scris și ție?

Starque izbi masa cu pumnul.

— Tu, tu! Au îndrăznit să te amenințe? O, ceruri...

— Da, continuă ea și parcă vocea ei dulce deveni un pic răgușită; m-au amenințat.

Își lărgi blănurile de la gât ca și cum încăperea ar fi devenit brusc fierbinte și aerul irespirabil.

Torentul de cuvinte de pe buzele lui Starque fu oprit de expresia de pe chipul ei.

— Nu de moarte mă tem, continuă ea lent; într-adevăr, nu prea știu de ce să mă tem.

Bartholomew, superficial și neatins de misterul tragic al vocii ei, sparse tăcerea. Pentru că tăcuseră toți văzând suferința fetei.

— Cu asemenea oameni ca noi, de ce să luăm în seamă jocul teatral al acestor Patru Justițieri? întrebă răsând; apoi își aminti de cele două mici boabe de fasole și tăcu brusc.

Atât de totală și inexplicabilă fu groaza care-i cuprinsese odată cu pronunțarea numelui inamicului lor, și într-atât îi mișcă spectacolul Femeii din Gratz în pragul lacrimilor, încât auziră ceea ce nimeni nu auzise înainte – ticăitul ceasului.

Obişnuinţa multor ani fu cea care duse mâna lui Bartholomew în buzunar, care scoase automat ceasul, şi tot automat privi roată prin încăpere după ceas, pentru a verifica ora.

Era unul dintre acele lucruri comune distonante care tulburară tragedia, dar dezlegă limbile consiliului, şi vorbiră toţi odată.

Starque fu cel care luă mâinile tremurânde ale fetei în palmele lui durdulii.

— Maria, Maria, o muştră uşor, asta e o nebunie. Ce! Femeia din Gratz care a sfidat toată Rusia – cine a stat înaintea lui Mirtovski şi l-a înfruntat – ce-i asta?

Ultimele cuvinte fură ţipate şi furioase şi erau adresate lui Bartholomew.

Pentru a doua oară în noaptea aceea, chipul englezului era alb, şi fixa marginea mesei cu ochi măriţi şi cu falca de jos atârând.

— Dumnezeuule, omule! strigă Starque, înşfăcându-l de braţ, ce se întâmplă – vorbeşte – o bagi în sperieţi!

— Ceasul! icni Bartholomew cu o voce dogită, unde – unde e ceasul?

Privirea lui răătăcea neajutorată dintr-o parte în alta.

— Ascultaţi, şopti, şi toţi îşi ţinură răsufarea. Într-adevăr auziră foarte clar – tic-tic-tic.

— E sub masă, murmură François.

Starque apucă faţa de masă şi o ridică. Dedesubt, în umbră, văzu cutia neagră şi auzi vibraţia ameninţătoare a mecanismului.

— Afară! urlă şi se repezi spre uşă. Era încuiată pe dinafară.

Din nou şi din nou se izbi cu trupul imens de uşă, dar cei care se înghesuiau în jurul lui, smiorcăindu-se şi miorlăind în frica lor jalnică îl blocau şi nu-i mai lăsară spaţiu.

Cu braţele lui puternice îi împinse în stânga şi-n dreapta; apoi sări spre uşă, folosindu-se de toată greutatea şi puterea, şi uşa se făcu ţandări.

Singura care-și păstră calmul era Femeia din Gratz. Stătea lângă masă, cu piciorul aproape atingând mașinăria blestemată, și simțea slabele vibrații ale mecanismului în funcțiune. Apoi Starque o cuprinse în brațe și, pe jumătate o conduse, pe jumătate o cără prin culoarul îngust, până când ajunseră în stradă, în siguranță.

Trecătorii văzură grupul în dezordine și, adulmecând pericolul, se adunară în jurul lor.

— Ce s-a-ntâmplat? Ce s-a-ntâmplat? șopti François, dar Starque îl dădu deoparte, mârâind.

Trecu un taxi și îi făcu semn și, împingând fata înăuntru, strigă destinația și țâșni înăuntru în urma ei.

În timp ce taxiul porni în trombă, membrii Consiliului se priveau unii pe alții uluiți.

Lăsaseră ușa casei larg deschisă și în sală o duză de gaz se învârtea sălbatic.

— Să plecăm de-aici, rosti Bartholomew cu răsuflarea tăiată.

— Dar hârtiile – dosarele, rosti celălalt frângându-și mâinile. Bartholomew gândi rapid.

Dosarele nu puteau fi lăsate la întâmplare, fără a fi pedepsit. Din câte știa, nebunii ăștia îl implicaseră în actele lor blestemate. Nu-i lipsea curajul, dar avea nevoie de el în totalitate ca să reintre în încăperea unde mica mașinărie din cutia neagră ticăia misterios.

— Unde sunt? întrebă.

— Pe masă, aproape că șopti celălalt. *Mon Dieu!* ce dezastru! Englezul se hotărî.

Se repezi pe cele trei trepte în sală. Doi pași îl purtară la ușă, un alt salt la masă. Auzea „tic-tac”-ul mașinăriei, aruncă o privire spre masă și o alta spre podea, și era din nou în stradă înainte de a fi tras două lungi respirații.

François îl aștepta, restul dispăruseră.

— Hârtiile! Hârtiile! urlă francezul.

— Au dispărut! îi răspunse Bartholomew printre dinți.

La mai puțin de o sută de iarzi, se ținea o altă conferință.

— Manfred, spuse brusc Poiccart – fusese o pauză în discuție – vom avea nevoie de prietenul nostru?

Manfred zâmbi:

— Vrei să spui, de admirabilul domn Jessen?

Poiccart încuviință.

— Cred că da, rosti liniștit Manfred. Nu sunt atât de sigur că deșteptătorul ieftin pe care l-am pus în cutia de biscuiți va fi un avertisment suficient pentru Consiliul Intern – iată-l pe Leon.

Gonsalez intră în cameră și își scoase paltonul fără grabă.

Atunci văzură că mâneca hainei era sfâșiată, și Manfred observă batista pătată, ușor strânsă pe mână.

— Sticlă, explică laconic Gonsalez. A trebuit să escaladez un zid.

— Ei bine? întrebă Manfred.

— Foarte bine, răspunse celălalt; au țopăit ca oile și n-am avut altceva de făcut decât să intru și să iau dosarul extrem de interesant al sentințelor pe care le-au pronunțat.

— Și Bartholomew?

Gonsalez era ușor amuzat.

— Era mai puțin panicat decât ceilalți – s-a întors să caute hârtiile.

— Crezi că...?

— Așa cred, rosti Leon. Am observat că, în fugă, a pierdut fasolea neagră – așa încât presupun că o vom vedea pe cea roșie.

— Asta va simplifica lucrurile, rosti grav Manfred.

Capitolul V

CONSILIUL JUSTIȚIEI

Lauder Bartholomew cunoștea un tip care era fermier în Uganda. Nu era nimic ieșit din comun în faptul că-și amintise brusc de existența prietenului său și de o invitație veche de trei ani ca să-și petreacă o iarnă în această zonă a Africii. Bartholomew avea un club. Era eufemistic poreclit în toate zonele cele mai alese drept „Social, literar și dramatic”, dar cunoscătorii din oraș foloseau o denumire mai scurtă. Pentru ei era un „night club”. Membrii literari erau cu greu mulțumiți, existau unele hebdomadare, „*The Times*”, și o colecție de mersul trenurilor care putea fi obținută la cerere, și Bartholomew căută și găsi un orar al vapoarelor. Urma să părăsească Londra a doua zi dimineată și să prindă (*via* Brindisi și Suez) vasul german care urma să-l ducă în Uganda în două săptămâni.

Per ansamblu, gândea că această călătorie e un lucru înțelept.

Sincer vorbind, Suta Roșie devenea o afacere mult prea serioasă; avea senzația că e considerat suspect și era mai mult ca sigur că la orizont se afla capătul finanțării lui nelimitate. Ceea ce el recunoscuse demult, și își elaborase planurile în consecință. Cât despre Cei Patru Justițieri, urmau să vină cu Menșikov; ar fi

însemnat doar o dublare a trădării. Răsfoind paginile „Bradshaw”, își revizui mental poziția. Avea vreo șapte sute de lire, și datoriile nu contau, deoarece necesitatea de a scăpa de ele nu-i trecuse vreodată prin minte. Șapte sute de lire – și fasolea roșie, și Menșikov.

— Dacă e vorba de afaceri, își spuse în gând, pot conta pe trei mii.

Dificultatea evidentă era cum să-i contacteze pe Cei Patru. Timpul era cel care conta și nu puteai da un anunț în ziar: „*Dacă Cei Patru Justițieri vor comunica cu L.B., vor afla ceva care le e de folos*”.

La fel, nu era potrivit să apară în coloanele presei londoneze nici cea mai mică referire la Fasolea Roșie, după ceea ce se petrecuse la întâlnirea Consiliului. Treaba Ambasadei era simplă. Îi blestemă în șoaptă pe Cei Patru Justițieri pentru comunicarea lor incorectă. Măcar dacă ar fi menționat sau ar fi făcut o aluzie, chestiunea ar fi putut fi aranjată.

Un bărbat în ținută de seară îl întrebă dacă terminase cu „Bradshaw”. I-l dădu glacial și, chemând un chelner al clubului, comandă un whisky cu sifon și se lăsă într-un fotoliu gândindu-se la o soluție.

Bărbatul îi înapoie „Bradshaw” cu o scuză politicoasă.

— Scuze că v-am întrerupt, dar fusesem apelat din străinătate, spuse.

Bartholomew ridică privirea iritat. Chipul tânărului i se părea cunoscut.

— Ne cunoaștem de undeva? întrebă.

Străinul ridică din umeri.

— Întotdeauna întâlnești un chip și pe urmă îl uiți, zâmbi. Credeam că vă cunosc, dar nu știu de unde.

Nu numai chipul, ci și vocea era straniu de familiară.

Nu e englez, analiză mental Bartholomew, posibil francez, cel mai probabil slav – cine mama naibii poate fi?

Într-un fel se bucura de diversiune, și se trezi implicat într-o plăcută discuție despre pescuitul cu muște.

Când acele ceasornicului indicară miezul nopții, străinul căscă și se ridică din scaun.

— Mergeți spre vest? întrebă vioi.

Bartholomew nu avea planuri clare pentru următoarea oră, așa că fu de acord, și cei doi bărbați părăsiră clubul împreună. Se plimbară traversând Piccadilly Circus și apoi Piccadilly, sporovăind cu însuflețire.

Prin Half Moon Street în Berkeley Square, pustiu și tăcut, cei doi hoinăriră, după care străinul se opri.

— Mă tem că v-am abătut din drum, spuse.

— Niciun pic, răspunse Bartholomew, și fu convențional amabil.

Apoi se despărțiră, și ex-căpitanul se întoarse pe drumul pe care venise, desfăcând ițele problemei care-i umpluse mintea mai devreme în cursul serii.

La jumătatea Half Moon Street se afla o mașină, și, când se apropie, un bărbat care stătea în curbă – și despre care credea că e un șofer care așteaptă – îi blocă înaintarea.

— Căpitanul Bartholomew? întrebă respectuos.

— Acesta e numele meu, răspunse celălalt surprins.

— Stăpânul meu ar dori să știe ce-ați hotărât.

— Ce...?

— Dacă, continuă imperturbabilul său examinator, v-ați decis asupra boabei roșii – iată mașina, dacă doriți să intrați.

— Și dacă m-am decis asupra celei negre? întrebă cu o mică ezitare.

— Având în vedere împrejurările, rosti individul fără pic de emoție, stăpânul meu e de părere că, pentru o mai mare siguranță a lui, va trebui să ia măsuri pentru a asigura neutralitatea dvs.

Nu exista nicio amenințare în tonul său, ci o încredere prozaică, rece ca gheața, care-l șocă pe aventurierul împietrit.

În lumina slabă văzu ceva în mâna individului – ceva subțire care sclipi.

— Va fi roșie! rosti răgușit.

Bărbatul se înclină și deschise portiera.

Cât timp stătuse în fața individului, Bartholomew își recâștigase un pic din stăpânirea de sine.

Nu era neobișnuit cu tribunalele secrete. Mai fusese unul ca acesta la ridicarea lui în grad în Consiliul Intern.

Numai că acești patru bărbați erau în costume de seară, și decorul teatral al Tribunalului Justiției Sutei Roșii lipsea. Nu exista niciun aranjament ciudat al luminilor, sau clinchet de clopote, sau draperii întunecate. Nimic din trucurile ieftine ale Consiliului Intern.

Încăperea era evident un salon, foarte asemănător cu sutele de alte saloane pe care le văzuse.

Cei patru bărbați care stăteau la distanță egală în fața lui erau destul de obișnuiți la înfățișare, cu excepția măștilor. Parcă unul dintre ei purta barbă, dar nu era sigur. Acesta era cel care vorbea cel mai mult.

— Înțeleg, rosti moale, că ați ales roșul.

— Se pare că știți multe lucruri despre afacerile mele private, răspunse Bartholomew.

— Ați ales roșul – din nou? rosti bărbatul.

— De ce – din nou? întrebă prizonierul.

Ochii bărbatului mascat străluceau fermi prin găurile din mască.

— Cu ani în urmă, a existat un ofițer care și-a trădat țara și tovarășii.

— E o minciună veche.

— Răspundea de un post în care erau depozitate mari cantități de hrană și muniție, continuă masca. A existat un comandant al inamicului care voia toate acestea, dar nu avea suficienți oameni care să atace garnizoana.

— O minciună veche, repetă Bartholomew posac.

— Astfel că acest comandant a găsit planul ingenios de a oferi mită. Era un lucru riscant, și în nouă sute nouăzeci și nouă de cazuri din o mie, ar fi fost o afacere inutilă. Într-adevăr, sunt sigur că înțeleg proporția – numai că bătrânul comandant viclean îl cunoștea pe acest individ.

— Nu e nevoie să continuați, spuse Bartholomew.

— Nicio corespondență nu era posibilă, continuă Manfred; ofițerul nostru era prea isteț, dar s-a procedat în așa fel încât răspunsul ofițerului să fie transmis astfel.

Deschise mâna și Bartholomew văzu două boabe de fasole, una roșie și cealaltă neagră, odihnindu-se în palmă.

— Cea neagră era pentru refuz, cea roșie pentru acceptare, termenii urmând a fi zgâriați pe boaba roșie cu un ac – și suma asupra căreia s-a căzut de acord a fost 1000 de lire.

Bartholomew nu răspunse.

— Exact această sumă v-o oferim noi ca să ne puneți din când în când în posesia unor informații legate de mișcările Sutei Roșii.

— Dacă refuz?

— N-o să refuzați, răspunse calm masca, aveți nevoie de acești bani, și chiar și acum aveți un plan ca să rupeți relația cu prietenii dvs.

— Știți atât de multe... începu celălalt ridicând din umeri.

— Știu foarte multe. De pildă, știu că intenționați să plecați deîndată cu avionul – apropo, știți că „*Lucus Woerhmann*” se află în docul din Napoli cu motoarele sub presiune?

Bartholomew tresări, pentru că numai el știa că „*Lucus Woerhmann*” era vasul care spera să-l transporte în Suez.

Manfred îi remarcă uluirea și zâmbi.

— Nu vă cer să credeți că aş avea puteri supranaturale, spuse; sincer, am ghicit, dar trebuie să renunțați la călătorie. Pentru succesul nostru e necesar să rămâneți.

Bartholomew își mușcă buzele. Schema asta nu prea se potrivea cu planurile lui. Afișă o bruscă voioșie.

— Ei bine, dacă trebuie, trebuie, rosti înflăcărat și, din moment ce sunt de acord, aş putea întreba cui am onoarea de a mă adresa și, mai departe, din moment ce acum sunt agentul vostru confidențial, aş putea vedea chipurile patronilor mei?

Recunosc disprețul în râsul lui Manfred.

— Nu trebuie să ne fiți prezentat, rosti rece Manfred, și veți înțelege că nu intenționăm să vă încredințăm toate secretele. Înțelegerea noastră e ca noi să ne bucurăm de încrederea dvs., nu dvs. de a noastră.

— Trebuie să știu ceva, rosti Bartholomew cu încăpățănare. Ce va trebui să fac? Unde voi raporta? Cum voi fi plătit?

— Veți fi plătit când vă veți duce sarcina la bun sfârșit.

Manfred întinse mâna spre o mescioară din apropiere.

Instantaneu, încăperea plonjă în beznă.

Trădătorul țâșni înapoi, temându-se de ceva necunoscut.

— Vino – nu-ți fie teamă, rosti o voce.

— Ce înseamnă asta? urlă Bartholomew și pași înainte.

Simți cum podeaua de sub el cedează și încercă să sară înapoi, dar deja își pierduse echilibrul și, cu un urlet de groază simți cum cade, cade...

— Hei, trezește-te!

Cineva îl scutura de braț și deveni conștient de o răceală de gheață și o pală de vânt răcoroasă care îl izbi în față.

Fu străbătut de un fior și deschise ochii.

Primul lucru pe care-l văzu fu o cămilă din fier cu o povară în spate; apoi constată vag că era un suport ornamental al unui scaun dintr-o grădină; apoi văzu un parapet gri mat din piatră murdară. Stătea pe taluzul Tamisei și un polițist îl scutura, nu brutal, trezindu-l.

— Reveniți-vă, domnule – nu ține, să știți.

Se clătină, ridicându-se nesigur pe picioare. Purta o haină de blană care nu era a lui.

— Cum am ajuns aici? Întrebă cu o voce slabă.

Polițistul izbucni în hohote de râs.

— Ah, n-aș putea să vă spun – nu erați aici acum zece minute, pentru asta bag mâna-n foc.

Bartholomew vârî mâna în buzunar și găsi ceva bani.

— Cheamă-mi un taxi, rosti tremurând și polițistul îi găsi unul.

Îl părăsi pe polițist perfect satisfăcut de rezultatul muncii sale de dimineață, și o luă spre casa lui cu chirie. Prin ce întâmplare extraordinară ajunsese pe taluz? Își aminti de Cei Patru, își aminti de încăperea învăluită brusc în beznă, își aminti căderea... Poate își pierduse cunoștința, deși nu se rănise în urma

prăbușirii. Își amintea vag de cineva care-i spunea să respire și să inhaleze ceva grețos de dulce – și asta era tot.

Haina nu era a lui. Își vârî mâinile în ambele buzunare și găsi o scrisoare. Își dădu seama că era din materialul acela neobișnuit care făcuse celebră în toată Europa hârtia gri-verzulinie a Celor Patru Justițieri.

Scrisoarea era scurtă și la obiect:

„Pentru serviciu credincios, veți fi răsplătit. Pentru trădare, nu va exista nicio plasă care să vă întrerupă căderea”.

Fu din nou cuprins de un fior. Apoi neputința, neajutorarea, îl scoaseră din sărite, și înjură încet și slab. Habar n-avea de localitatea în care avusese loc interviul. Pe drumul într-acolo încercase în zadar să urmărească direcția în care o luase mașina închisă.

Habar n-avea prin ce metodă Cei Patru îi vor transmite instrucțiunile. Era destul de mulțumit că vor găsi o cale.

Ajunse în apartamentul său, cu capul vâjâind în urma efectului drogului pe care i-l administraseră, și se prăbuși îmbrăcat pe pat și adormi. Dormi până după-amiază, apoi se trezi țeapăn și nervos. O baie și haine noi îl îmborsăvâră, după care ieși pentru o întâlnire pe care o stabilise.

Pe drum, își aminti nervos că era o convocare la Consiliu la ora cinci. Îi aminti de vechile zile de repetiții. Apoi își reaminti că nu fusese stabilit niciun loc pentru întâlnirea consiliului. Îl va găsi pe liniștitul François în Leicester Square, așa că își îndreptă pașii într-acolo.

François, răbdător, zâmbind și la fel de respectuos ca întotdeauna, îl aștepta.

— Consiliul s-a ținut la ora două, spuse, și trebuie să-ți spun că ne-am decis asupra a două proiecte. Privi în stânga și în dreapta, cu infinită precauție. Există la Gravesend – pronunță

Gvaivse-end – un vas de război care a acostat pentru provizii. Se numește „Grondovitch”. Ții minte că nobilul Svardo e căpitanul – n-avem niciun motiv să-l iubim.

— Și al doilea? întrebă Bartholomew.

Din nou François parcurse pantomima care-l îngrijorase mai înainte pe tovarășul său.

— Nici mai mult, nici mai puțin decât Banca, rosti triumfător. Bartholomew era înspăimântat.

— Banca – Banca Angliei! Bine, sunteți nebuni, v-ați ieșit din minți!

François ridică din umeri înțeleghător:

— Ăsta e ordinul, spuse; apoi, brusc: *Au revoir*, și, cu mica lui plecăciune extravagantă, dispăru.

Dacă dorința lui Bartholomew de a o rupe cu Suta Roșie exista dinainte, necesitatea se multiplicase acum de o mie de ori. Orice altă îndoială ar fi avut, orice chin îndepărtat al conștiinței rolului pe care-l avea de jucat, toate acestea dispărură.

Aruncă o privire spre ceas și se grăbi spre destinație.

Căuta Camera Roșie din Hotelul Larbourn.

Găsi o masă și comandă ceva de băut. Chelnerul era neobișnuit de vorbăreț.

Stătea lângă masa izolată la care se așezase Bartholomew, și sporovăia agreabil și respectuos. Asta remarcară și ceilalți patroni ai hotelului, și se întrebau dacă cei doi aveau în comun cursele sau proprietățile imobiliare.

Chelnerul vorbea:

— Înclin să nu cred povestea cu „Grondovitch”, dar Ambasada și comandantul ar trebui să știe – când plecați?

— Cât mai rapid cu putință, spuse Bartholomew.

Chelnerul încuviință și mătură scrumul de pe masă cu șervetul.

— Și Femeia din Gratz? întrebă.

Bartholomew făcu un gest de îndoială.

— De ce, rosti chelnerul, privind gânditor pe fereastră, de ce n-o luați cu dvs.?

Un asemenea gând îi trecuse prin minte lui Bartholomew, dar nu-l materializase.

— E foarte frumoasă și, mi se pare mie, nu chiar indiferentă la farmeceale dvs. – genul acela de femeie are o predilecție pentru tipul dvs. și, sincer, ne-am bucura s-o vedem dată la o parte... sau moartă.

DI. Menșikov nu era câtuși de puțin răzbunător, dar în vocea lui se simțea evident sinceritatea, când rosti ultimele două cuvinte. DI. Menșikov fusese mâna dreaptă a Marelui Maestru al Poliției Secrete prea mulți ani ca să aibă vreun scrupul la gândul eliminării unui inamic din sistem.

— Cred că am avut-o în mână cândva, rosti meditativ; ar fi biciuit-o în fortăreața St. Peter și Paul, dar i-am oprit eu. Cred că a fost recunoscătoare și aproape umană... dar i-a trecut.

Bartholomew plăti băutura și îi dădu un bacșiș ostentativ chelnerului slugarnic. Își aminti că despre Menșikov se spunea că e milionar.

— Restul dvs., *m'sieur*, rosti grav Menșikov și îi înapoie câteva monede zornăitoare și două bancnote strâns împăturite, pentru o sută de lire.

Era adeptul principiului „plătește când pleci”. Bartholomew băgă neglijent banii în buzunar.

— Bună ziua, rosti tare.

— Au revoir, *m'sieur*, et bon voyage, spuse chelnerul.

Capitolul VI

PRINȚESA REVOLUȚIONARĂ

Femeia din Gratz era foarte umană. Dar pentru Bartholomew părea ceva de gheață, lipsită de pasiune, doar o femeie frumoasă care stătea țeapănă într-un scaun cu spătar drept, privindu-l cu ochi calmi, iscoditori. Se aflau în apartamentul ei din Bloomsbury, în seara zilei de după interviul lui cu Menșikov. Răceala ei îl înfiora, și îi sugruma chiar patima discursului, și ceea ce rosti se auzi șovăielnic, și sună șchiop și neconvingător.

— Dar de ce? doar atât întrebă ea.

De trei ori el se opri se rugător, sperând într-o încurajare, dar răspunsul ei fusese același.

Vorbea incoerent, într-o doară. Spaima de Cei Patru, pe de o parte, și groaza de Roșii, pe de alta, îl scoteau din minți.

Vedea o șansă de a scăpa de amândouă, eliberarea de controlul între patru pereți al acestor organizații și, în fața lui, întinderea largă a unei sălbăticii fără poteci, unde nu l-ar fi ajuns răzbunarea niciuneia.

Eden-ul la vedere – căuta o Eva.

Gândul libertății care-l aștepta învinse depresia pe care i-o provocase răceala ei.

— Maria, nu-ți dai seama? Îți irosești viața făcând munca acestui individ – munca acestui asasin. Ai fost făcută pentru dragoste și pentru mine!

Îi apucă mâna și ea nu și-o retrase, dar palma pe care o strângea era indiferentă și ochii ei scrutători nu se desprindeau de pe chipul lui.

— Dar de ce? întrebă iar. Și cum? Nu te iubesc, nu voi iubi niciodată vreun bărbat – și există munca ta și munca mea. Există cauza și jurământul tău. Tovarășii tăi...

Tresări brusc și îi îndepărtă mâna. Pentru o clipă o domină, privindu-i încruntat chipul.

— Muncă! Tovarășii! scrâșni, izbucnind în râs. Crezi că am de gând să-mi mai risc prețiosul gât?

Nu auzi ușa deschizându-se ușor, nici pașii celor doi bărbați care intrară.

— Ești la fel de oarbă pe cât ești de nebună? continuă cu brutalitate. Nu vezi că totul s-a sfârșit? Cei Patru Justițieri ne au pe toți în mâinile lor! Uite-așa! Pocni din degete disprețuitor. Ei știu totul – chiar și atentatul care va avea loc împotriva Prințului Escorialului! Ha! Asta te uluiește – și totuși e adevărat, fiecare cuvânt pe care-l rostesc – ei știu.

— Dacă e adevărat, rosti ea lent, înseamnă că există un trădător.

Flutură mâna neglijent, admitând și respingând posibilitatea.

— Întotdeauna există trădători – când răsplata trădării e bună, rosti el calm; dar, trădător sau nu, Londra e prea fierbinte pentru noi doi.

— Pentru tine, îl corectă fata.

— Și pentru tine, spuse el sălbatic; îi înșfăcă din nou mâna. Trebuie – auzi – trebuie să vii cu mine, frumoasă femeie de gheață!

O trase spre el, dar o mână îi apucă brațul, și se răsuci ca să dea peste chipul lui Starque, livid și ridat, și încrețit de o furie tăcută.

Starque era pregătit pentru cuțit sau pentru pistol, dar nu pentru lovitura care-l izbi în plină figură și-l trimise clătinându-se spre perete.

Își reveni rapid și făcu un gest spre François, care se răsuci și încuie ușa.

— Nu te apropia de ușă!

— Stai!

Starque, respirând iute, își șterse sângele de pe față cu dosul palmei.

— Stai, rosti cu tonul său gutural; înainte de a pleca, trebuie să lămurim o chestiune.

— Oriunde, oricând, spuse englezul.

— Nu e vorba de lovitură, gâfâi Starque, asta-i un nimic: e vorba de Consiliul Intern, trădătorule!

Își împinse chipul în față când șuieră ultimul cuvânt.

Bartholomew avea foarte puțin timp ca să ia o hotărâre. Era neînarmat; dar instinctiv știa că nu se va lăsa cu împușcături. De cuțit trebuia să se teamă, și apucă spătarul unui scaun. Dacă ar fi putut să-i țină la distanță, ar fi putut ajunge la ușă și fugi în siguranță. Își blestemă prostia de a fi întârziat lovitura care l-ar fi putut doborî la pământ pe Starque.

— Ne-ai trădat Celor Patru Justițieri – dar asta n-am fi aflat-o niciodată, pentru că Cei Patru n-au servitori care să ciripească. Dar ne-ai vândut Ambasadei – și asta ți-a fost fatal.

Își recăpătase calmul.

— Ți-am trimis un mesaj în care-ți pomeneam de intenția noastră de a distruge Banca Angliei. Banca a fost avertizată – de către Cei Patru. Ți-am spus despre atentatul de la bordul

„Grondovitch” – căpitanul a fost avertizat de către Ambasadă – ești de două ori vinovat. Niciodată nu s-au pus la cale asemenea atentate. Au fost inventate pentru tine, și tu ai mușcat momeala.

Bartholomew înșfăcă și mai abitir scaunul. Constată vag că se afla față în față cu moartea și, pentru o clipă, fu cuprins de o panică sălbatică.

— Noaptea trecută, continuă Starque fără grabă, Consiliul s-a reunit în secret, și numele tău a fost citit pe listă.

Englezului i se uscă gura.

— Și Consiliul a rostit într-un glas...

Starque se opri ca s-o privească pe Femeia din Gratz. Stătea imperturbabilă cu mâinile împreunate, nici aprobând, nici protestând. Pentru o clipă și Bartholomew îi cercetă chipul – dar nu văzu nici milă, nici condamnare. Era chipul Sorții, inexorabilă, irațională, inevitabilă.

— Sentința a fost moartea, rosti Starque cu o voce atât de moale încât bărbatul din față sa de-abia îl auzi. Moartea...

Cu o mișcare fulgerătoare ridică mâna și azvârli cuțitul...

— Fii blestemat... scânci bărbatul rănit, și mâinile sale neputincioase băjbăiră spre piept... după care se prăbuși în genunchi și François lovi cu precizie...

Din nou Starque privi spre femeie.

— Asta e regula, se bâlbâi el, dar nu primi vreun răspuns.

Doar ochii ei priveau silueta ghemuită pe podea și buzele îi tremurau.

— Trebuie să plecăm de-aici, șopti Starque.

Tremura un pic, pentru că asta era ceva nou pentru el. Forțele geloziei și spaimei pentru siguranța personală îl determinaseră să accepte sarcina pe care, în alte condiții, ar fi încredințat-o unora mai mărunți.

— Cine locuiește în apartamentul de vizavi?

Se uitase prin vizorul ușii.

— Un student – un farmacist, răspunse cu tonul ei calm, liniștit.

Starque se înroși, pentru că vocea ei răsunase aproape strident, venind după conversația în șoaptă între el și tovarășul lui.

— Ușor, ușor, insistă el.

Păși precaut înapoi, acolo unde zăcea cadavrul, îi dădu roată, și trase obloanele. Nu-și putea explica ce instinct îl determinase să facă asta. Apoi reveni la ușă și răsuci ușor mânerul, făcându-le semn și celorlalți. I se păru că mânerul se răsucește singur, sau că cineva de pe partea cealaltă îl răsucește în același timp.

Descoperi că așa e, pentru că ușa se deschise brusc, făcându-l să se clatine îndărăt, și un individ apăru în prag.

Cu oblonul tras, încăperea se afla în semiîntuneric, și intrusul, stând nemișcat în prag, nu putea să vadă decât siluetele umbroase ale celor dinăuntru.

În timp ce aștepta, i se alăturară alți trei, și vorbi rapid într-o limbă pe care Starque, el însuși un lingvist priceput, nu o înțelegea. Unul dintre însoțitorii lui deschise ușa încăperii studentului și scoase afară ceva pe care i-l înmână paznicului din prag.

Apoi bărbatul pătrunse singur în cameră și închise ușa în urma lui, nu total, pentru că trăgea ceva care arăta ca o frânghie groasă și asta împiedica închiderea ușii.

Starque își recăpătă glasul.

— Ce vrei? întrebă calm.

— Îl vreau pe Bartholomew, care a intrat în această cameră acum o jumătate de oră, răspunse intrusul.

— A plecat, spuse Starque și, în întuneric simți la picioare cadavrul – avea nevoie de cuțit.

— E o minciună, rosti străinul cu răceală; nici el, nici tu, Rudolph Starque, nici Femeia din Gratz, nici ucigașul François n-ați plecat.

— *Monsieur* știe prea multe, rosti Starque liniștit, și pași înainte, rotind cuțitul.

— Nu te apropia, avertiză străinul și, în clipa aceea, Starque și tăcutul François țâșniră în față și loviră...

Durerea violentă a șocului care-i întâmpină îi paraliză pentru moment. Fibrele sârmei „vii” pe care individul o ținu în fața lui ca un scut smulseră cuțitul din mâna lui Starque, și acesta îl auzi pe François gemând în timp ce se prăbușea.

— Sunteți nebuni, rosti din nou vocea, și dumneata, *madame*, nu mișca, te rog – spune-mi ce s-a-ntâmplat cu Bartholomew.

Tăcere, apoi:

— E mort, spuse Femeia din Gratz.

Auzi cum bărbatul se mișcă.

— Era un trădător – așa că l-am ucis, continuă ea destul de calmă. Ce-o să faci tu – tu, care stai acolo ca un judecător autoproclamat?

Nu răspunse, și ea auzi zgomotul ușor al degetelor acestuia pe perete.

— Cauți lumina – așa cum o căutam toți, rosti ea, nemișcată, și aprinse lumina.

O văzu lângă cadavrul omului pe care-l dusesse spre moarte, disprețuitoare, sfidătoare și ciudat de distantă față de caracterul sordid al tragediei pe care ea o declanșase.

Văzu un bărbat de treizeci și cinci de ani, bronzat, cu ochi adânci, gravi, o frunte largă și o barbă îngrijită, ascuțită la vârf. Un bărbat de statura ei, degajând forță cu fiecare linie a siluetei sale rafinate, și forță în fiecare trăsătură a feței.

Îl privi obraznică, nepăsătoare, dar în fața autorității privirii lui, coborî pleoapele.

Parcă ceilalți interpreți ai dramei erau atât de nepăsători, încât nu meritau atenție. Cadavrul în poziția lui grotescă, ucigașul său inconștient la picioare, și Starque, amețit și confuz, ghemuit lângă perete.

— Iată lumina pe care o vrei, continuă ea, nu e la fel de ușor cu Suta Roșie care să lumineze strălucirea disperării și opresiunii...

— Scutește-mă cu discursurile tale, rosti rece Manfred, și disprețul din glasul lui o lovi ca un bici.

Pentru prima oară, culoarea îi reveni în obraji și în ochi i se aprinse mânia.

— Ai sfătuitori proști, continuă Manfred, tu, care vorbești de autocrați și de regat corupt – ce ești tu altceva decât o păpușă trăind din lingușiri? Din cauza fantasmelor tale ești privită ca o conspiratoare – o Corday. Și când ești aclamată ca Prințesă Revoluționară, asta-ți satisface vanitatea – mai satisfăcătoare pentru tine decât titlul de Prințesă a Frumuseții.

Își alese cuvintele cu grijă.

— Și totuși, bărbații – bărbați ca ăștia, îl arată pe Starque, te cred numai Prințesa Frumuseții – nu doamna Platitudinilor Inspiratoare; nu eroica, fragila Patrioată a Cuvintelor Înflăcărate, ci femeia din carne și sânge fierbinte, atrăgătoare și fermecătoare.

Vorbi în germană, și existau nuanțe fine de înțelesuri în discursul lui, care pot fi traduse cu exactitate sau cuvânt cu cuvânt. Vorbi despre un țel, egal și fără emoție. Intenționa să rănească, și răni adânc, și fu convins că izbutise.

Văzu cum sânii îi palpită rapid în timp ce se străduia să-și recapete controlul, și mai văzu sângele de pe buze, acolo unde mușcaseră dinții ei albi, ascuțiți.

— O să te gădesc, rosti ea cu o intensitate a pasiunii care făcu să-i tremure glasul. O să te caut și o să te gădesc și, fie Prințesa Revoluționară, fie Prințesa Frumuseții, cele care-ți vor aduce pedeapsa, fii sigur că voi lovi groaznic.

El făcu o plecăciune.

— Tot ce se poate, rosti calm; deocamdată, ești neputincioasă, dacă aș vrea, ai putea fi neputincioasă pentru vecie – deocamdată, dorința mea e să dispari.

Păși într-o parte și deschise ușa.

Magnetismul din ochii lui o conduse înainte.

— Acesta e drumul tău, spuse când o văzu ezitând.

Era neajutorată; umilința era înnebunitoare.

— Prietenii mei... începu ea în timp ce ezita în prag.

— Prietenii tăi vor avea aceeași soartă ca aceea care te așteaptă pe tine într-o bună zi, rosti calm.

Albă de furie, se răsuci spre el.

— Tu! Mă ameninți! Un bărbat curajos să amenințe o femeie!

Ar fi trebuit să-și muște limba pentru cuvintele rostite. Ea, o femeie, apelase la el ca bărbat! Aceasta era cea mai mare umilință dintre toate.

— Țsta e drumul tău, spuse iar, curtenitor dar tranșant.

Era cam la treizeci de centimetri de el, și se răsuci și-l înfruntă, buzele i se depărtară și în ochi îi apărură diavolul negru al urii.

— Într-o bună zi – într-o bună zi, șuieră ea, o să ți-o plătesc!

Apoi se răsuci brusc și dispăru prin ușă, și Manfred așteptă până când pașii ei se stinseră, după care se aplecă spre Starque aflat în stare de semiconștiență și-l sili să se ridice în picioare.

Capitolul VII

GUVERNUL ȘI DOMNUL JESSEN

În relatarea evenimentelor care au urmat reapariției Celor Patru Justițieri, m-am limitat la cele pe care le știu ca fiind o urmare directă a propagandei Sutei Roșii și a contra-activității Celor Patru Justițieri.

Astfel că nu am amintit de explozia de la arsenalul Woolwich, care a fost pusă în cârcă Sutei Roșii, știind, așa cum știu eu, că această calamitate s-a datorat neglijenței unui muncitor. Nici de explozia conductei principale de pe Oxford Street, care avea o explicație mult mai simplă decât teoriile fantastice ale „*Megaphone*” pe care ar fi vrut să vi le imaginați. Nu era prima dată când o siguranță și o conductă de gaz care avea scurgeri prilejuiau distrugerea unei artere principale, și complotul elaborat pus pe seama anarhiei organizate nici măcar nu exista.

Cred că povestea cea mai corectă a mișcării Sutei Roșii e cea expusă în seria celor zece articole publicate în „*Morning Leader*” de către Harold Ashton sub titlul „*Patruzeci de zile de terorism*” și, deși eu cred că autorul oscilează frecvent între lipsa de simpatie față de Cei Patru Justițieri și acordul total cu scopurile acestui

grup de oameni, totuși voi privi întotdeauna „*Patruzeci de zile de terorism*” ca fiind povestea standard a mișcării, și eșecul ei.

Într-un singur punct al poveștii mă aflu în contradicție cu dl. Ashton, și acesta e exact legătura dintre descoperirea Tragediei din Carlbby Mansion, și extraordinara revenire a d-lui Jessen din Presley Street, 37.

Poate e indiscret din partea mea să mă refer atât de devreme la revenirea lui Jessen, deoarece exceptând teoriile expuse în „*Patruzeci de zile de terorism*”, nu sunt pregătit să ajung la dovada pe care îmi bazez teoriile.

Povestea spune că, într-o dimineață, dl. Jessen a ieșit din casă și l-a întrebat pe lăptarul uluit de ce uitase să-i lase laptele de dimineață. Să ne amintim că dispariția lui Long – poate e mai limpede să-i spunem numele sub care era cunoscut în Presley Street – declanșase o senzație extraordinară; că imagini ale casei și ale interiorului casei au apărut în toate ziarele; că experții criminaliști ai ziarelor publicaseră articole peste articole cu teorii speculative, și că Presley Street, 37 fusese timp de câteva săptămâni Mecca minților morbide care, stând în stradă, se holbau la fațada modestă ore în șir; v-ați putea imagina că legenda lăptarului avea exact acea nuanță ziaristică ce se adresează unui public a cărui minte a fost antrenată de generații de scriitori de povești-senzaționale, tocmai pentru un *dénouement*⁶ ca acesta.

Adevărul e că dl. Long, după ce și-a revenit, s-a dus imediat la Departamentul de Imigrări și i-a spus povestea sa subsecretarului. N-a ajuns cu un taxi, nici n-a fost transportat într-o stare de epuizare, așa cum în mod eronat a relatat un ziar, ci a sosit pe imperiala unui omnibus și a fost dus imediat

⁶ Deznodământ, în lb. franceză în original (N. trad.).

înăuntru de către un aprod. Când domnul Long își spuse povestea, fu dus la însuși secretarul de stat, și fu convocat șeful comisarilor, și veni iute de la Scotland Yard, însoțit de superintendentul Falmouth. Toate acestea sunt relatate limpede în cartea d-lui Ashton.

Din cine știe ce motiv extraordinar (citez aceeași autoritate), Long, sau Jessen, pare să fi explicat cu ajutorul documentelor aflate în posesia sa, spre satisfacția secretarului de stat și a autorităților polițienești, propria sa poziție în afacere, și, în plus, să-l fi convins pe onorabilul domn cu aceste documente misterioase, astfel că dl. Ridgeway, departe de a accepta demisia pe care i-o depusese Jessen, l-a reinstalat în funcție.

Cât despre cum au ajuns două dintre aceste documente la Jessen sau la Cei Patru Justițieri, dl. Ashton păstrează o tăcere înțeleaptă, neîncercând să rezolve un mister care a uluit atât Quai d'Orsay cât și Petrogradul.

Pentru că aceste două formulare oficiale, semnate într-un caz de către Președintele Franței, și în celălalt purtând semnătura lăbărțată a Țarului Nikolai, se presupune că erau incluse, alături de alte documente oficiale, în arhivele naționale extrem de bine păzite.

După vizita d-lui Jessen la Departament, a fost descoperită tragedia de la Garbly Mansions, și nu pot face altceva mai bun decât să citez din „*The Times*”, deoarece acest ziar, gelos pe apariția în articolele sale a oricărei știri cu caracter senzational, a redus partea de spionaj la cele mai mici limite. Poate că relatarea din „*Megaphone*” ar fi mai bună ca lectură, dar spațiul pe care-l am la dispoziție nu-mi îngăduie includerea în această carte a celor treizeci și trei de articole, a titlurilor, portretelor și ilustrațiilor grafice cu care acest întreprinzător ziar și-a mulțumit categoria de cititori avizi de orori. Așadar, „*The Times*”:

„Ieri după-amiază, puțin după ora unu și, conform informației primite, superintendentul Falmouth, de la Departamentul de Investigații Criminale, însoțit de sergenții-detectivi Boyle și Lawley, au pătruns în Carlby Mansions, nr. 69, ocupat de contesa Slienvici, o tânără doamnă rusoaică, liber profesionistă. Zăcând pe podea, se aflau trupurile a trei bărbați care au fost identificați drept:

Lauder Bartholomew, 33 ani, ultimul reprezentant al Corpului de pușcași Koondorp;

Rudolph Starque, 40 de ani, considerat a fi austriac și un proeminent propagandist revoluționar;

Henri Delaye François, 36 de ani, francez, considerat, la rândul său, implicat în munca de propagandă.

Cauza morții în cazul lui Bartholomew pare a fi evidentă, dar în legătură cu ceilalți doi există unele dubii, și poliția, care păstrează o atitudine de reticență rigidă, așteaptă rezultatele examinării medicale înainte de a face vreo declarație. O trăsătură neobișnuită a cazului pare a fi conținută într-o scrisoare găsită în încăperea, asumându-și, în numele unei organizații cunoscută drept «Cei Patru Justițieri», întreaga responsabilitate pentru uciderea celor doi străini, și o alta, scrie un corespondent, este extraordinara distrugere structurală a încăperii înseși. Proprietăreasa, contesa Slienvici, nu a fost găsită, până foarte târziu noaptea trecută.”

Superintendentul Falmouth, stând în mijlocul camerei, de unde majoritatea urmelor tragediei fuseseră îndepărtate, era

preocupat în special de „distrugerea structurală”, peste care „*The Times*” trecuse atât de ușor.

La picioarele sale se căsca o imensă gaură pătrată și dedesubt, în apartamentul gol, se afla o grămadă de tencuială și șipci, și sfărâmurile distrugerii.

— Lucrul curios e, și asta arată cât de meticuloși sunt acești indivizi, îi explică superintendentul însoțitorului său, că primul lucru pe care l-am găsit când am ajuns aici a fost o bancnotă de douăzeci de lire fixată în perete, cu o scurtă notă în creion, spunând că asta reprezintă plata proprietarului pentru distrugerile produse.

Trebuie adăugat că, prin dorința expresă a tânărului de lângă el, renunță la tot ceremonialul discursului.

O dată sau de două ori pe parcurs, se trezi pe punctul de a rosti „Înălțimea Voastră”, dar tânărul era atât de amabil, și atât de repede îl liniști pe detectiv, încât reuși să învingă senzația de îngrijorare pe care i-o provocase sosirea distinsului vizitator cu scrisoarea de la comisionar, și deveni prietenos.

— Firește, mă interesează toată afacerea, rosti liniștit tânărul; acești oameni, dintr-un motiv anume, au hotărât că nu merit să fac umbră pământului...

— Ce le-ați făcut celor din Suta Roșie, sir?

Tânărul izbucni în râs.

— Nimic. Dimpotrivă, adăugă cu un zâmbet bizar, i-am ajutat.

Detectivul își aminti că acest Prinț moștenitor al Escorialului avea reputația unui excentric.

Cu o grabă care îl zăpăci, prințul se răsuci cu un zâmbet pe buze.

— Vă gândeați la reputația mea înspăimântătoare?

— Nu, nu! negă stânjenit dl. Falmouth. Eu...

— Oh, da – am făcut o mulțime de chestii, rosti celălalt râzând ușor; e o moștenire genetică – ilustrul meu văr...

— Vă asigur, Înălțimea Voastră, rosti impresionant Falmouth, reflecțiile mele nu erau... ăă... reflecții despre dvs.... e o poveste cum că v-ați fi bălăcit în socialism... dar asta, firește...

— E perfect adevărat, conchise calm Prințul.

Își îndreptă atenția spre gaura din podea.

— Aveți vreo teorie? întrebă.

Detectivul încuviință.

— E mai mult decât o teorie – e știință – înțelegeți că l-am văzut pe Jessen, și firele poveștii sunt toate în mâinile noastre.

— Ce-o să faceți?

— Nimic, spuse apatic detectivul; tăcere asupra anchetei până când îi vom pune pe Cei Patru Justițieri cu botul pe labe.

— Și maniera de ucidere?

— În tăcere, accentuă Falmouth.

Această conversație poate furniza un indiciu despre conduita fără precedent a poliției față de ancheta ulterioară.

În micul tribunal al medicului legist era loc pentru trei reprezentanți ai presei și cam cincizeci pentru public. Fără a dori în niciun fel să arunc suspiciunea asupra celei mai curate forțe polițienești din lume, pot doar să afirm că juriul era remarcabil de disciplinat, că publicul găsi alcătuirea tribunalului atât de dens presărată cu bărbați lași în umeri, încât nu izbuti să pătrundă. Cât privește presa, circulara confidențială dăduse rezultate, și cele trei lumini strălucitoare ale ziaristicii care

ocupau pupitrul reporterilor abia așteptau să ducă la bun sfârșit instrucțiunile.

Procedurile au durat foarte puțin, a fost înregistrat un verdict, „... o persoană sau persoane necunoscute”, și un alt mister al Londrei fu adăugat (citez din „*Evening News*”) pe lista deja alarmantă și formidabilă a crimelor nepedepsite.

Charles Garrett era unul dintre cei trei ziaristi cărora li se îngăduise accesul la anchetă și, după ce se termină totul, se trezi față în față cu Falmouth.

— Ascultă, Falmouth, spuse bătaios, care-i pungășia?

Falmouth, știind despre ce e vorba și, într-un anume sens, respectându-l pe micuț, clătină din cap misterios.

— Oh, prostii! rosti grosolan Charles, nu fi atât de dezgustător de misterios, de ce nu ni se permite să spunem că flăcăii ăștia au murit...?

— L-ai văzut pe Jessen? întrebă detectivul.

— Da, rosti amar Charles, și după tot ce-am făcut pentru omul ăsta; după ce i-am pus picioarele lui mari pe treptele culturii...

— Crezi că va vorbi? întrebă nevinovat Falmouth.

— A fost la fel de aproape, rosti trist Charles, ca spălătorul unei pompe cu vid.

— Hm! medită detectivul.

Mai devreme sau mai târziu, Charles își va da seama de legătură și el era singurul în stare să descopere secretul lui Jessen. Mai bine ca ziaristul să afle acum.

— Dacă aș fi în locul tău, spuse liniștit Falmouth, nu mi-aș face griji cu Jessen; știi cine e și știi în ce măsură slujește guvernul. Vino cu mine.

Nu răspunse întrebărilor pe care Charles i le adresa în timp ce treceau prin portalurile arătoase ale Carlbys Mansions, și un ascensor îi depuse la ușa apartamentului.

Falmouth deschide ușa cu o cheie, și Charles intră după el în apartament.

Văzu gaura din podea.

— Asta n-a fost menționată în anchetă, spuse. Dar ce-are asta de-a face cu Jessen?

Ridică privirea spre detectivul perplex, apoi pricepu și fluieră.

— Ei bine, eu... spuse, apoi adăugă moale: Dar ce spune guvernul despre asta?

— Guvernul, spuse Falmouth cu tonul cel mai oficial cu putință, între timp luând o scamă de pe pălărie, guvernul consideră împrejurările neobișnuite, dar a acceptat situația cu mare înțelepciune.

În noaptea aceea, dl. Long (sau Jessen) reapăru la Asociație ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat și se adresa asistenței timp de jumătate de oră pe tema: „Pot fi hoții buni îngrijitori?”

Capitolul VIII

UN INCIDENT ÎN LUPTĂ

Din ce loc secret din oraș și-a reorganizat forțele Femeia din Gratz, nu vom ști niciodată; de unde i-a venit puterea țelului ei și energia nemărginită, putem bănuî. Odată cu moartea lui Starque deveni conducătoarea virtuală și reală a Sutei Roșii și, din fiecare colț al Europei sosiră ajutoare umane și materiale pentru a-i consolida puterea și pentru a restabili prestigiul șifonat al celei mai puternice asociații pe care o cunoscuse vreodată Anarhismul.

Marea Britanie a fost întotdeauna imună în fața operațiunilor active le anarhiștilor. Fusesse secole întregi sanctuarul revoluționarilor, și Anarhismul ezitase să pună în pericol siguranța refugiaților care-și continuau propaganda pe teritoriul britanic. Se știe foarte bine că extremiștii mișcării erau iritați de restricție și, când Femeia din Gratz a declarat război deschis Angliei, a fost aclamată cu entuziasm.

Au urmat apoi poate cele mai extraordinare dueluri pe care le-a văzut vreodată lumea. Două corpuri puternice, amândouă în afara brațului legii, s-au luptat rapid, nemilos, fără nicio cruțare. Și lucrul cel mai înfricoșător a fost că nimeni nu i-a văzut pe

agenții vreunea dintre părțile combatante. Era ca și cum două forțe spirituale erau implicate într-o luptă titanică. Poliția era aproape neputincioasă. Lupta împotriva Sutei Roșii a fost dusă mai departe, aproape fără ajutor, de către Cei Patru Justițieri, sau, ca să le dăm titlul cu care și-au semnat celebra proclamație, „Consiliul Justiției”...

De pe vremea spaimei din Fenian, Londra nu mai trăise teroarea declanșată de Suta Roșie. Nu trecu nici o zi și fură descoperite pregătirile pentru un dezastru, cel mai înfricoșător fiind atentatul asupra metroului. Dacă le numesc „atentate”, și dacă repetarea acestui cuvânt sperie cititorul, e din cauză că, mulțumită extraordinarei vigilențe a Consiliului Justiției, acestea nu s-au mai produs.

— Asta nu mai poate continua, rosti arțăgos Secretarul de stat la o întrunire a capilor poliției. Avem în mod evident cea mai bună forță polițienească din lume, și ne vedem siliți să fim obligați unora pe numele cărora există mandate cu acuzația de crimă!

Comisarul-șef era suficient de hărțuit, și simți critica din vocea ministrului.

— Am făcut tot posibilul, sir, spuse iute, dacă credeți că demisia mea vă ajută să ieșiți din impas...

— Pentru numele lui Dumnezeu, nu fi nebun, pledă secretarul în cea mai bună manieră neparlamentară. Nu vezi că...?

— Văd că până acum nu s-a produs nimic rău, rosti încăpățânat comisarul; după care izbucni:

— Ascultați-mă, sir! Oamenii noștri trebuie să folosească adesea persoane mai rele decât Cei Patru Justițieri – dacă nu-i folosim, atunci îi exploatăm. Mici hoți turnători, „ciripitori” cum li se spune, bătrâni ocași, spărgători – și o dată sau de două ori ceva și mai rău. Noi ne aflăm aici ca să protejăm cetățenii; atâta vreme cât cetățenii sunt protejați, nimeni nu poate să...

— Dar nu dumneata protejezi cetățenii – ci doar obții informațiile...

— De la Consiliul Justiției, e-adevărat; dar de unde vin, asta nu contează. Acum ascultați-mă, sir.

Era foarte serios și își accentua remarcile cu mici lovituri în pupitru.

— Scoateți-l pe Prințul Escorialului afară din țară, rosti grav. Dețin informația că Roșii îi vor capul. Nu, n-am fost avertizat de Justițieri, asta e partea bizară. Am obținut-o direct de la omul care-mi vinde informații. O să-l întâlnesc la noapte, dacă nu l-au măcelărit.

— Dar Prințul este oaspetele nostru.

— A stat aici prea mult, spuse comisarul realist și prozaic; lăsați-l să plece înapoi în Spania – trebuie să se însoare într-o lună; lăsați-l să plece acasă să-și cumpere trusoul sau orice altceva.

— Asta e cumva o mărturisire că nu-i poți asigura securitatea? Comisarul păru vexat.

— Pot asigura securitatea unui copil de șase ani sau a unui gentleman serios de șaizeci de ani, dar nu pot fi responsabil pentru un tânăr care insistă să vadă Londra fără ghid, care face plimbări cu mașina de unul singur și refuză să ne dea vreo informație anticipată despre planurile zilnice – sau, dacă o face, nu le respectă!

Ministrul pășea încoace și-ncolo prin apartament, cu mintea plină de gânduri.

— Cât despre Prințul Escorialului, rosti imediat, sfatul i-a fost deja transmis Înălțimii Sale – de la cartierul general – să plece mai devreme. Noaptea asta, într-adevăr, e ultima sa noapte în Londra.

Comisarul făcu o extravagantă demonstrație de recăpătare a calmului.

— La noapte va merge la Auditorium, spuse ridicându-se. Vorbi un pic compătitor și, într-adevăr, Auditorium-ul, deși un local de music-hall de primă clasă, avea o reputație slabă. Voi avea o duzină de oameni în clădire și mașina lui la intrarea artiștilor, la finalul spectacolului.

În noaptea aceea, Înălțimea Sa sosi prompt la ora opt și rămase în vestibul sporovăind agreabil cu managerul cu capul descoperit. După care se duse singur în loja lui și se așeză în umbra unei perdele din catifea roșie.

Fix la ora opt sosiră alți doi gentlemen, de asemeni în ținută de seară. Unul era Antonio Selleni, celălalt, Karl Ollmanns. Amândoi erau tineri și, înainte de a ieși din mașină, recapitularea înțelegera.

— Tu o să ocupi loja de pe partea opusă, iar eu mă voi strădui să intru în lojă. Dacă reușesc – treaba e gata. Cel mai bun e cuțitul.

În tonul italianului se simțea mândria.

— Dacă nu pot ajunge la el, onoarea va fi a ta.

Avea stilul bombastic al tânărului latin. Celălalt mârâi. Răspunse într-o franceză greoaie.

— Odată am tras într-un ou ținut între degete – uite-așa, spuse.

Intrară separat.

În biroul managerului, superintendentul Falmouth își învingea plictiseala așteptării citind reclamele dintr-un ziar de seară.

Managerul sosi la el cu un mesaj conform căruia sub nicio formă Înălțimea Sa din loja A nu trebuie deranjată până la finalul spectacolului.

Între timp, signor Selleni își croia drum cu precauție spre loja A. Găsi drumul liber, răsuci ușor mânerul și pași iute în întunericul lojii.

Douăzeci de minute mai târziu, Falmouth stătea în spatele balconului I, dându-i instrucțiuni unui subordonat.

— Pune doi oameni la intrarea actorilor – Dumnezeuule!

Peste muzica plăcută, deasupra zumzetului glasurilor, răsună o împușcătură și o femeie țipă. Din loja opusă Prințului plutiră vâlătuci de fum.

Karl Ollmanns, sătul de așteptare, trăsesse în silueta nemișcată din umbra perdelei. Apoi ieși calm din lojă în brațele a doi detectivi gâfâind.

— Un doctor! urlă Falmouth în timp ce alerga.

Ușa lojii A era încuiată, dar o făcu țândări.

Un bărbat zăcea pe podeaua lojii foarte liniștit și ciudat de țeapăn.

— De ce, cum...! începu detectivul, pentru că mortul era legat de mâini și de picioare.

Deja se adunase o mulțime în ușa lojii, și auzi o voce autoritară cerând să intre.

Privi peste umăr și întâlni privirea comisarului.

— L-au ucis, sir, rosti amar.

— Pe cine? întrebă comisarul perplex.

— Pe Înălțimea Sa.

— Înălțimea Sa!

Sprâncenele comisarului se ridicară într-o uluire nedisimulată.

— Bine, dar Prințul a plecat din Charing Cross spre continent acum o jumătate de oră!

Detectivul oftă.

— Atunci, cine mama naibii e ăsta?

DI. Menșikov, care intrase odată cu comisarul, răspunse.

— Antonio Selleni, un anarhist din Milano, raportă el.

Carlos Ferdinand Bourbon, Prinț al Escorialului, Duce de Buda-Gratz și moștenitor a trei tronuri, s-a însurat, și nenumărații săi auguști verișori răspândiți prin toată Europa simțiră că li s-a luat o piatră de pe inimă.

Un prinț cu vederi înaintate recunoscute, un idealist, cu planuri utopice pentru renașterea umanității și, ajungând la partea practică a vieții, un șofer nesăbuit, un călăreț incredibil de îndrăzneț și nepăsător față de opinia publică, ceea ce e în egală măsură bagajul marelui om nebun și credincios, căsătoria lui a fost văzută la toate curțile Europei în lumina unei împliniri internaționale.

Majestatea Sa Imperială a Europei Centrale rosti către cancelarul încărunțit:

— *Te Deum*-uri – înțelegi, von Hedlitz? În fiecare biserică.

— E o mare ușurare, spuse cancelarul, dând gânditor din cap.

— Ușurare!

Împăratul se încordă ca și cum ușurarea ar fi fost fizică.

— Tânărul acela îmi datorează doi ani din viață. Ai auzit de încercarea de la Londra?

Cancelarul auzise – într-adevăr, auzise de trei sau patru ori – dar era un cancelar politicos și ascultă cu atenție. Majestatea Sa avea cu adevărat însușirea de a spune povești, și porni cu introducerea.

„...dacă ar fi să mă iau după Înălțimea Sa, stătea liniștit în loja sa când a intrat italianul. I-a văzut cuțitul din mână, și s-a ridicat pe jumătate ca să lupte cu intrusul. Deodată, nu se știe de unde, țâșniră trei bărbați, care-l trântiră pe asasin la podea și-l legară, reducându-l la tăcere. Te-ai gândi că al nostru Carlos Ferdinand ar fi scos vreun strigăt! Ți-ai găsit! Rămase nemișcat, împărțindu-și atenția între scenă și bărbatul întins la pământ, și conducătorul acestei misterioase bande de salvatori.

— Cei Patru Justițieri! interveni cancelarul.

— Trei, după calculele mele, îl corectă povestitorul imperial. Ei bine, se pare că acest conducător, într-un stil prozaic, cu un calm logic, a sugerat că prințul trebuie să plece în tăcere; că mașina lui se află la intrarea actorilor, că i-a fost rezervat un vagon la Charing Cross, o cabină la Dover și un tren special la Calais.

Majestatea Sa avea un tic de a-și freca genunchiul când ceva îl amuza, și exact asta făcu acum.

— Carl a ascultat ca un copil – ceea ce pare cel mai straniu punct din toate acțiunile – anarhistul capturat și legat și așezat pe scaun, și lăsat pradă propriilor gânduri neplăcute.

— Și ucis, rosti cancelarul.

— Nu, nu ucis, îl corectă împăratul. O parte din povestea pe care ți-o spun e a lui – a spus-o poliției la spital – nu, nu, nu ucis – prietenul lui nu era un țințaș atât de bun pe cât credea.

Capitolul IX

CEI PATRU CONTRA SUTEI

Niște muncitori, întorcându-se acasă seara și luând-o pe scurtătură pe un câmp la două mile de Catford, văzură un bărbat atârând de un copac.

Fugiră într-acolo și găsiră un gentleman îmbrăcat elegant, cu înfățișare de străin. Unul dintre muncitori tăie frânghia cu cuțitul, dar omul era deja mort. Lângă copac se afla o servietă neagră, pe care cineva fixase o etichetă cu avertismentul:

„Nu atingeți. Această servietă conține explozibili: anunțați poliția.”

Mai interesantă încă era eticheta de bagaj prinsă de reverul hainei cadavrului. Pe ea scria:

„Acesta este Franz Kitsinger, condamnat la Praga în 1904, pentru atentat cu bombă: evadat din închisoare pe 17 martie 1905, a fost unul dintre cei responsabili de atentatul de azi de la Tower Bridge. Executat din ordinul Consiliului Justiției”.

— E o mărturisire umilitoare, spuse comisarul șef când îi aduseră vestea, dar prezența acestor oameni mi-a luat o piatră de pe inimă. Numai că Suta Roșie era îngrozitor de insistentă.

În noaptea aceea, un bărbat, fumând un trabuc, rătăcea fără țel pe lângă polițistul la datorie în colțul Kensington Park Gardens, și o luă la întâmplare în Ladbroke Square. Merse înainte, coti și, traversând, ajunse acolo unde o grădină întinsă adăpostea un șir dublu de case ale clasei mijlocii. Spatele acestor case dădea spre scuar. Privi în jur și, văzând drumul liber, se cățăra peste balustradele din fier și ateriză pe marele teren de joacă, ținând cu mare grijă un obiect care-i umfla buzunarul.

Privi tacticos casele înainte de a se hotărî asupra victimei. Obloanele acestei case speciale erau ridicate și ferestrele sufrageriei deschise, și putea zări grupul de tineri râzând în jurul mesei. Era o petrecere a zilei de naștere sau ceva de genul ăsta, pentru că era o adevărată paradă a șepcilor și coifurilor din hârtie.

Bărbatul era evident satisfăcut de posibilitățile tragediei, și se mai apropie cu un pas...

Două brațe puternice îl cuprinseseră, brațe cu mușchi ca niște corzi din oțel...

— Nu așa, prietene, îi șopti o voce în ureche...

Bărbatul își arată dinții într-un rânjet înfricoșător.

Sergentul de serviciu din gara Nothing Hill Gate primi un bilețel din mâna unui golănaș plin de funingine, care, zile întregi după aceea, își menținu o notorietate de invidiat.

— Un domn mi-a zis să vă dau asta, spuse.

Sergentul îl privi sever pe băiețaș și-l întreabă dacă se spălase vreodată pe față. Apoi citi scrisoarea:

„Al doilea bărbat dintre cei trei implicați în atentatul având ca scop explozia Tower Bridge va fi găsit în grădina Maidham Crescent, sub tufișurile de lauri, vizavi de nr. 72”.

Era semnată: Consiliul Justiției.

Comisarul își sorbea cafeaua la „Ritz”, când îi aduseră vestea. Falmouth era un oaspete respectat, și șeful îi înmână biletul fără comentarii.

— Asta îi va liniști pe cei din Suta Roșie, spuse Falmouth. Acești oameni îi înfruntă cu propriile lor arme – asasinat contra asasinat, teroare contra teroare. Unde vom interveni noi?

— Vom interveni la final, spuse comisarul, alegându-și cuvintele cu mare grijă, ca să curățăm mizeria și să măturăm orice urmă de credit care le-a mai rămas.

Se opri și clătină din cap.

— Sper – ar trebui să-mi pară rău... începu.

— Și mie, rosti sincer detectivul, deoarece știa că șeful lui era preocupat de siguranța oamenilor a căror arestare cădea în sarcina lui.

Sprâncenele comisarului erau încruntate gânditor.

— Doi, roști dus pe gânduri; cum naiba știu Cei Patru Justițieri numărul – și cum dau de ei – și cine e al treilea? – Ceruri! Ne putem pune întrebări toată noaptea!

Asupra unui singur punct comisarul ar fi putut fi informat mai devreme în seara aceea – nu i s-a spus până la ora trei dimineață. Al treilea era Von Dunop. Neștiutor de soarta tovarășilor lui teroriști, porni la drum ca să-și încheie ziua într-un mod remarcabil.

Mulțimea de la intrarea unui teatru îi declanșă un gând, dar respinse acest debușeu al ambiției. Era prea la vedere, și șansele de scăpare nule. Acest public britanic nu-și pierde atât de repede capul; refuză să fie zăpăcit de zgomot și fum, și de către o siluetă contorsionată ici și colo. Von Dunop nu era exponent al școlii „Glorie Morții”. Își dorea cu ardoare glorie dar, cu cât mai mic riscul, cu atât mai mare gloria. Acesta era codul lui.

Rămase o clipă lângă hotelul „Ritz”. O parte dintre cei care cinaseră pleca, și mașinile accelerau ca să-i ducă pe acești plutocrați blestemați la teatru. Un gentleman cu înfățișare milităroasă, cu mustață gri, și însoțit de un bărbat calm, atent, proaspăt tuns, aceștia doi stărniră interesul anarhistului. El și soldatul avură un schimb de priviri.

— Cine naiba e ăsta? întrebă comisarul în timp ce intră în taxi. Fața mi se pare cunoscută.

— L-am mai văzut înainte, spuse Falmouth. N-o să merg cu dvs., sir – am ceva de rezolvat în această parte a lumii.

În consecință, lui Von Dunop nu i se îngădui să se bucure de plimbarea solitară pentru că, fără să știe, un individ „îl luă din

mers" și-l urmări toată seara. Și, odată cu trecerea timpului, acel individ deveni doi, la ora unsprezece, deveni trei, și, la douăsprezece fără un sfert, când Von Dunop în sfârșit se hotărâse asupra locului și scopului cercetării sale, se întoarse din Park Lane în Brook Street pentru a descoperi, iritat, destul de mulți oameni în apropiere. Totuși, nu bănuia nimic. Nu-l bănuia pe vagabondul noptatic umblând creanga de-a lungul curbei, cu ochi triști, cercetând rigola după un muc de țigară; nici pe cei doi care vorbeau tare, în costume violet, care se ciondăneau în timp ce mergeau, în legătură cu relativa valoare a favoriților pentru derby; nici pe comisionarul târându-și picioarele spre casă, cu gentuța în mână și pipa în gură, nici pe bărbatul proaspăt tuns, în costum de seară.

Secretarul de Stat avea o casă în Berkeley Square. Von Dunop știa bine numărul. Rări pasul ca să-l lase să treacă pe bărbatul în haine de seară. Cu taxiul care se deplasa încet la cincizeci de iarzi distanță, trebuia să riște. Acest taxi fusese însoțitorul lui constant pe parcursul ultimei ore, dar el nu știa.

Vârî mâna în buzunarul paltonului și scoase mașinăria. Era una dintre capodoperele lui Culveri și, într-un anume sens, un experiment – cel puțin așa îl avertizase maestrul într-o scrisoare care purta ștampila „Riga”. Căută cu degetul gros cheița care declanșa mașinăria și o împinse.

Apoi se strecură la intrarea cu numărul 196 și plasă bomba. Totul se petrecu într-o clipă, și era convins că nimeni nu-l văzuse părăsind drumul și revenind apoi foarte iute pe trotuar. Dar când păși înapoi, auzi un strigăt și un individ țâșni ca săgeata peste drum, spunându-i să se predea. Din stânga alergau doi oameni, și pe bărbatul în costum de seară îl văzu suflând într-un fluier.

Era încolțit; știa asta. Exista o șansă de scăpare – celălalt capăt al străzii era liber – se răsuci și alergă ca vântul. Auzea

urmăritorii tropăind în spatele lui. Urechea lui, atentă la fiecare fază a urmăririi, auzi o pereche de picioare urcând treptele de la nr. 196. Privi în jur. Se apropiau, și se întoarse brusc și trase trei focuri. Cineva se prăbuși; atât apucă să vadă. Apoi, chiar în fața lui un polițist solid țâșni din întuneric și-l înșfăcă de talie.

— Ține-l! urlă Falmouth, alergând.

Suflând din greu, ajunse și vagabondul, zdrențaros dar îndemânat, și-l încătușă pe Von Dunop în doi timpi și trei mișcări.

El fu cel care observă moliciunea prizonierului.

— Hei! spuse, apoi întinse mâna. Faceți lumină!

Era o jumătate de duzină de polițiști și inevitabila gloată adunată într-o clipă, și razele lanternei se concentrară pe mâna detectivului. Era roșie de sânge. Falmouth înșfăcă o lanternă și luminează chipul individului.

Nu era nevoie să caute mai departe. Era mort – mort cu inevitabila etichetă fixată pe mânerul cuțitului care-l ucisese.

Falmouth scăpă o înjurătură.

— Incredibil! Imposibil! Alerga până când l-a prins polițistul, și nu ne-a scăpat din ochi! Unde e ofițerul care l-a prins?

Nu răspunse nimeni, în mod sigur nu polițistul solid, care în clipa aceea mergea spre est, schimbându-se rapid în costumul de seară al unui gentleman englez.

Capitolul X

PROCESUL

A cerceta mintea Femeii din Gratz nu e o sarcină ușoară și e greu de îndeplinit. Amintind de începuturile ei obscure, copilul în picioarele goale sorbind cuvintele conversației revoluționare în bucătăria din Transilvania, și dezvoltarea intelectului ei pe căi neconvenționale – amintind, de asemenea, că de foarte tânără a făcut cunoștință cu problemele extreme de viață și moarte în formele lor cel mai puțin atractive, și că proporția lucrurilor fusese grosolan prezentată de către profesorii ei, putem ajunge într-un punct în care judecata dvs. ezitantă oscilează între condamnare și milă.

Aș fi tentat să cred că forța introspecției nu-și găsește locul real în echipamentul ei mental, altfel cum am putea explica atitudinea ei față de omul pe care cândva l-a înfruntat și și-a temperat accesele de furie în care îi dorea moartea, o pedeapsă cumplită, când și-a permis luxul rar al unui discurs neținut în frâu, cum am putea tempera aceste istericale cu faptul că vocea acestui bărbat îi umplea gândurile zi și noapte, că imaginea ochilor acestui bărbat mascat îi urmărea fiecare mișcare, până când imaginea lui a devenit o obsesie?

S-ar putea să nu mă pricep la femei și la comportamentul lor (nu există nuanță de îngâmfare în îndoiala pe care o exprim), și e posibil ca inconsecvența ei să fie o caracteristică a sexului. Nu trebuie să ne imaginăm că și-a menajat necazurile sau banii pentru a garanta exterminarea inamicilor ei și a inamicilor Sutei Roșii. I-a descris, cât mai corect cu putință, după prima întrunire, și schițele făcute sub îndrumarea ei au fost puse în circulație de către ofițerii Sutei Roșii.

Stând lângă fereastră, medita, legănată de zumzetul neîntrerupt al traficului de pe stradă, și aproape ațipise.

Răsucirea mânerului ușii o trezi din visare.

Era Schmidt, indescriptibilul Schmidt, transpirat și agitat. Fața lui rotundă și aspră strălucea, și de-abia reuși să-și recapete vocea ca să-i spună vestea.

— Îl avem! Îl avem! strigă încântat, și pocni din degete. Oh, vestea cea bună – sunt primul! N-a fost nimeni pe-aici, Micuța Prietenă? Am alergat, am luat taxiuri...

— Aveți – pe cine? întrebă ea.

— Bărbatul – unul dintre bărbații care i-au ucis pe Starque și François, și...

— Care – care bărbat? spuse ea aspru.

Scormoni în buzunar și scoase o schiță decolorată.

— Oh! rosti ea, nu putea fi bărbatul pe care-l înfruntase. De ce, de ce? întrebă vijelios. De ce numai el? De ce nu ceilalți, de ce nu conducătorul? L-au prins și l-au pierdut?

Pe fața rotundă a lui Schmidt se citeau durerea și uluiala. Dezamăgirea lui era aproape comică.

— Dar, Micuța Mamă! spuse, abătut și tulburat, e unul dintre ei – nu speram nici măcar pentru unul și...

Furtuna trecuse.

— Da, da, rosti ea plictisită, unul – chiar și unul e bine. Vor afla că Suta Roșie încă mai poate lovi – conducătorul va afla. Acest bărbat va muri, spuse, privindu-l pe Schmidt, conștient de importanța lui. Spune-mi cum a fost capturat.

— Portretul, spuse Schmidt, portretul pe care l-ai făcut tu. Unul dintre tovarășii noștri l-a recunoscut și l-a urmărit până acasă.

— Va fi judecat – la noapte, și își petrecu restul zilei anticipându-și triumful.

Conspiratorii nu-și aleg întotdeauna colțuri întunecoase pentru comploturile lor. Suta Roșie, mai ales, era renumită pentru alegerea locurilor de întâlnire. Se inspiraseră din natură și, așa cum ea înzestrează tigrul cu dungi care nu se disting în iarba junglei, tot astfel Suta Roșie alegea pentru întrunirile lor un asemenea loc unde se țineau de obicei ședințele.

Procesul avu loc în Loja Masonică Pride of Millwall, „OAFa”, adică Ordinul Asociat al Fiilor Abstenenței. Poziția financiară a Pride of Millwall nu era puternică. O neobișnuită epidemie de marinari abstenenți înființase Loja, influxul de capital al unor moștenitori excentrici construisese micuța sală și, datorită eșecului primei întruniri a Ligii Londrei, mare parte din afacerile publice fuseseră inteligent dirijate în clădirile de pe malul râului. Poliția făcuse câteva razii în zilele terorii, dar nu fusese descoperit nimic suspect. Datorită succesului politicii la vedere, Femeia din Gratz a preferat să-și asume riscul unui proces deschis într-o sală expusă raidurilor poliției.

Individul trebuia păzit astfel încât orice evadare să fie imposibilă. Mesageri se răspândiră în toate direcțiile pentru a-i duce la bun sfârșit instrucțiunile. O rapidă convocare a conducătorilor mișcării, alegerea locului procesului, pregătirea pentru o ceremonie guvernată de un precedent bine pus la punct, și aranjamentul proprietăților care jucau un rol important în procesele Sutei.

În camera procesului, drapată în negru, Femeia din Gratz găsi adunarea în plen. Maliscrivona, Tchezki, Vellantini, De Romans, ca să-i amintim doar pe câțiva dintre cei care stăteau unul lângă altul pe scaunele joase, și mormăiră un bun venit când ea pătrunse în încăpere și își ocupă scaunul într-un loc mai înalt. Examină chipurile tuturor, schițând o plecăciune ici și o privire de recunoaștere colo. Își aminti ultima oară când își făcuse apariția în fața membrilor mișcării. Lipseau multe chipuri care atunci se întorseseră spre ea: Starque, François, Kitsinger – uciși de brațul Celor Patru Justițieri. Se bucură amintindu-și că în noaptea asta îl va judeca pe unul dintre cei care dăduse o mână de ajutor la măcelărirea lui Starque.

Se ridică brusc. În ultima vreme avusese puține ocazii de a rosti în public acel discurs care fusese cândva unicul motiv de apreciere a ei în consiliile Sutei Roșii. Capacitățile ei organizatorice au ajuns să fie respectate mai târziu. Când începu să vorbească, simți lipsa exercițiului. Se trezi ezitând, căutându-și cuvintele și, o dată, simți că exemplificările erau grosolane. Dar își recăpătă încrederea pe măsură ce vorbea, și simți fiorul sensibil al unei asistențe fascinate.

Era povestea unei campanii. Știm mare parte din ea; povestea din punctul de vedere al Sutei Roșii poate fi ghicită. Își isprăvi discursul relatând capturarea inamicului.

— În seara asta vom da o lovitură acestor dușmani ai progresului; dacă ei s-au dovedit nemiloși, să le demonstrăm că Suta Roșie se întrece pe sine în ferocitate. Cum au lovit ei, așa să lovim și noi – și, lovind, să le dăm o lecție celor care ne-au ucis tovarășii, o lecție pe care nici ei, nici lumea n-o vor uita vreodată.

Nu se auzi nicio aclamație când termină – acesta fusese ordinul – ci un zumzet de cuvinte de omagiu la picioarele ei – un amestec de fraze incoerente de laudă și adorație.

Apoi doi inși aduseră prizonierul.

Era calm și atent, ridicându-și obrazul pătrătos cu fermitate când fură pronunțate primele cuvinte ale acuzării, și jucându-se absent cu degetele mâinilor legate.

Înfruntă senin chipurile mânioase întoarse spre el dar, când se ajunsese la rechizitoriu, deveni atent, înclinând capul ca să prindă cuvintele.

O dată interveni.

— Nu prea înțeleg asta, spuse într-o rusă fluentă, cunoștințele mele în germană sunt limitate.

— Ce naționalitate ai? întrebă femeia.

— Sunt englez, răspunse.

— Vorbești franceza? întrebă ea.

— Învăț, rosti el naiv și zâmbi.

— Vorbești rusa, spuse.

Conversația ei continuă în aceeași limbă.

— Da, spuse simplu. Am trăit acolo mulți ani.

După asta, suma infracțiunilor sale fu pronunțată într-o limbă pe care o înțelegea. O dată sau de două ori pe parcurs – Ivan Oranvici era cel care citea – bărbatul zâmbi.

Femeia din Gratz îl recunoscuse brusc ca fiind cel de-al patrulea dintre cei adunați la ușa ei în ziua în care fusese ucis

Bartholomew. În mod formal, îl întrebă dacă are ceva de spus înainte de a fi condamnat.

Zâmbi iar.

— Nu sunt unul dintre Cei Patru Justițieri, spuse; cine spune că sunt – minte.

— Și asta e tot ce ai de spus? întrebă ea disprețuitoare.

— Asta e tot, fu răspunsul lui calm.

— Negi că ai ajutat la uciderea tovarășului nostru Starque?

— Nu neg, spuse liniștit, n-am ajutat – Eu l-am ucis.

— Ah!

Exclamația veni simultan din toate părțile.

— Negi că ai ucis mulți din Suta Roșie?

Făcu o pauză înainte de a răspunde.

— În ceea ce privește Suta Roșie, nu știu; dar am ucis mulți oameni.

Vorbi cu aerul grav al cuiva pătruns de simțul responsabilității, și din nou zumzetul de exclamații străbătu sala. Totuși, Femeia din Gratz avea un sentiment crescând de neliniște, în ciuda succesului interogatoriului.

— Spuneai că ai fost în Rusia – ți-a căzut cineva în mână acolo?

Încuviință.

— Și în Anglia?

— Și în Anglia, spuse.

— Cum te cheamă? întrebă ea.

Din neglijență, nu formulase această întrebare înainte.

Bărbatul ridică din umeri.

— Mai contează? întrebă el.

Un gând o străbătu. În sală îl văzuse pe Magnus Evreul. Trăise mulți ani în Anglia, și îi făcu un semn.

— Din ce clasă face parte acest om? întrebă ea în șoaptă.

— Din cea de jos, răspunse el; e uluitor – n-ai observat când – nu, n-ai văzut capturarea lui. Dar vorbea ca un om de pe stradă, cu sunete aspirate.

Observă că ea era uimită și explică.

— E un truc al clasei – exact așa cum mujicii spun... Îi vorbi într-un specimen de rusă colocvială.

— Cum te cheamă? întrebă iar.

O privi viclean.

— În Rusia mi se spune Părintele Kobap...

Majoritatea celor prezenți erau ruși și, auzind cuvântul, țâșniră în picioare, retrăgându-se cu fețele cadaverice, ca și cum s-ar fi temut să intre în contact cu bărbatul care stătea legat și neajutorat în mijlocul încăperii.

Femeia din Gratz se ridicase odată cu ceilalți. Buzele îi tremurau și ochii larg deschiși îi dădeau de gol groaza de moment.

— L-am ucis pe Starque, continuă el, prin puterea mea. Pe François la fel. Într-o bună zi – privi lent prin încăpere – voi...

— Stop! urlă ea, apoi: Dați-i drumul! rosti și, mirat, Schmidt îi tăie legăturile. Își întinse oasele.

— Când m-ați prins, spuse, aveam o carte; veți înțelege că aici în Anglia, am găsit uitarea în cărți – și eu, care am văzut atâta suferință și dorință datorate abaterii de la lege, lupt la fel de dur ca voi pentru renașterea umanității – dar în alt fel.

Cineva îi dădu o carte.

O privi, încuviință, și o vârî în buzunar.

— La revedere, rosti în timp ce se răsuci spre ușa deschisă.

— În numele Domnului! rosti Femeia din Gratz, tremurând, mergi în pace, Micuțule Părinte!

Și Jessen, cândva călău al Supremului Consiliu, și mai târziu călău public al Angliei, plecă, și nimeni nu-i stătu în cale.

Puterea Sutei Roșii era distrusă. Falmouth știa. Avea un grup de oameni la datorie, cu ochii-n patru, în toate marile gări din Londra, și acestora li se adăugaseră membrii unei duzini de forțe ale poliției secrete din Europa. Zi de zi, trebuia făcut același raport. Cutare individ, a cărui prezență în Londra nu fusese suspectată, plecase via Harwich. Cutărică, surprinzător apărut din senin, plecase cu trenul de unsprezece din gara Victoria; pe ruta Hull și Stockholm douăzeci de inși trecuseră într-o singură zi, și mai erau alții care se imbarcaseră la Liverpool, Glasgow și Newcastle.

Cred că de-abia atunci Scotland Yard-ul și-a dat seama de forța care zăcea inertă în metropolă, sau a luat în considerare posibilitățile de distrugere din zilele Terorii.

Cu siguranță, fiecare teanc de nume care apărea pe biroul comisarului îl pune pe gânduri mai mult ca oricând.

— Arestați-i! rosti îngrozit când i se sugeră asta. Arestați-i! Ascultați, ați văzut vreodată termitelile atacând o așezare din Africa? Mărșăluind în batalioane nesfârșite la miezul nopții și distrugând tot ce e viu, de la găini la gândaci? Le-ați văzut reorganizându-se dimineața și mărșăluind înapoi spre casă? Nu v-ar trece prin cap să le arestați, nu-i așa? Nu, pur și simplu ați sta jos liniștiți, în afara razei lor de acțiune, și ați fi fericiți când ultimul picioruș roșu ar dispărea după colț!

Cei care cunoșteau mai bine Suta Roșie erau total de acord cu filosofia lui.

— L-au prins pe Jessen! îi înștiință Falmouth.

— Oh! rosti comisarul.

— Când i-au descoperit identitatea, au scăpat rapid de el.

— M-am întrebat deseori de ce Cei Patru Justițieri n-au făcut ei înșiși treaba lui Starque, medită comisarul.

— E mai degrabă straniu, recunosc Falmouth, dar Starque era condamnat, la fel și François. Nu se știe cum au pus mâna pe mandatele originale, și pe baza lor acest Jessen a făcut ce-a făcut.

Comisarul încuviință.

— Și acum, întreabă, ce facem cu ei?

Falmouth se aștepta la această întrebare mai devreme sau mai târziu.

— Sugerati că ar trebui să-i prindem, sir? întreabă cu un ușor sarcasm. Pentru că, dacă o facem, sir, trebuie doar să vă reamintesc că încercăm asta de ani de zile.

Comisarul-șef se încruntă.

— E un lucru remarcabil, spuse, că deîndată ce ne aflăm într-o situație ca asta – frica de Suta Roșie și frica de Cei Patru Justițieri – suntem complet în aer, și exact asta vor scrie ziarele. Nu sună lăudabil, dar așa e.

Consemnez *in extenso* apărarea Scotland Yard-ului de către superintendent.

— Ce scriu ziarele, spuse Falmouth, nu mă împiedică să dorm noaptea. Nimeni nu prea face sluj în fața poliției, în țara asta – cu siguranță, nu oamenii condeiului.

— Există două feluri de a scrie despre poliție, sir. Unul e acela de a-i trata în stilul jurnalistic, cu titluri gen: „Încă o gafă a Poliției” sau „Poliția și cetățeanul”, și celălalt, de a-i trata în stil tabloid, adică să-i arate ca pe niște gogomani care adulmecă greșit vânatul în vreme ce un civil decorativ le arată cum se face treaba, sau cum indivizi misterioși cu bărbi false apar la momentul psihologic și strigă în gura mare: În numele legii, sunteți arestați!

— Ei bine, nu mă deranjează să recunosc că nu cunosc niciunul dintre cele două feluri. Sunt ofițer de poliție de douăzeci și trei de ani, și singurul ajutor pe care l-am primit de la un civil a fost din partea unui bărbat pe nume Blackie, care m-a ajutat să descopăr cadavrul unei femei care dispăruse. Mai degrabă aveam o prejudecată legată de el, dar trebuie să recunosc că era destul de isteț și a urmărit indiciile cu ingeniozitate remarcabilă. În ziua în care am găsit cadavrul, i-am spus: „D-le Blackie, mi-ați oferit o mare cantitate de informații despre mișcările acestei femei – de fapt, știți mult mai multe lucruri decât vă dați seama – așa că vă voi aresta sub acuzația de a-i fi provocat moartea”. Înainte de a muri, a făcut o mărturisire completă și, din clipa aceea, am fost întotdeauna fericit să primesc cât mai multe sfaturi și ajutor din afară.

— Uneori, când oamenii mă întreabă despre inteligența Scotland Yard-ului, nu le pot spune povești ca acelea pe care le-ai citit. Am avut de-a face cu ucigași, anarhiști, spărgători și oameni obișnuiți de proastă calitate, dar, în majoritate, și-au făcut treaba în mod normal și au luat-o la sănătoasa. Și, de îndată ce-au întins-o, am folosit aceleași metode și i-am adus înapoi.

— Dacă mă-ntrebi dacă am fost în pericol de moarte când am arestat ucigași și criminali disperați, îți răspund „Nu”.

— Când criminalul obișnuit se trezește încolțit, spune: În regulă, d-le Falmouth; e un copoi, și merge de bunăvoie.

— Crimele și criminalii sunt rutină. Cu greu găsești anuare cu metode perene. Circumstanțele extraordinare încurcă poliția așa cum îi încurcă și pe ceilalți. Nu poți derula o afacere în sistem și să fii total pregătit pentru tot ce intervine. „Whiteley” îți va furniza un purice sau un elefant, dar dacă o femeie o roagă pe o vânzătoare să aibă grijă de copil în timp ce ea intră la raionul cu conserve de carne, fata și managerul și întregul sistem vor fi

făcuți una cu pământul, deoarece nu există o dispoziție privind grija față de copii. Și dacă un negustor de bunuri din Manchester, desfăcându-și marfa, dă peste un șarpe zăcând într-un balot, va fi și el dat de pământ, deoarece istoria naturală nu face parte din pregătirea lor, și nu vor fi destul de siguri dacă era un vierme mare sau un boa constrictor.

Comisarul era amuzat.

— Ai un neașteptat simț al umorului, spuse, iar morala e că...

— Că neprevăzutul întotdeauna dă cu tine de pământ, fie că e vorba de umor sau de crimă, spuse Falmouth și plecă foarte mulțumit de sine.

În camera sa găsi un mesager care-l aștepta.

— O doamnă vrea să vă vadă, sir.

— Cine e? întrebă surprins.

Mesagerul îi înmână o bucățică de hârtie, și, când o citi, fluieră.

— Neprevăzutul, hm! Să vină.

Pe hârtie scria: „*Femeia din Gratz*” ...

Capitolul XI

MANFRED

Manfred stătea singur în locuința sa din Lewisham – era cunoscut de bătrâna îngrijitoare drept „un gentleman străin, care se ocupă cu muzica” – și, în lumina calmă a lămpii cu abajur, părea foarte obosit. O carte zăcea pe o masă la îndemână, și un serviciu de cafea din argint și o ceașcă goală stăteau pe un taburet lângă el. Se simțea șocat. Acest individ straniu se înhămasese la o sarcină care nu se sfârșea niciodată. Distrugerea forțelor Sutei Roșii era sfârșitul unei lupte care a curățat terenul pentru începutul alteia – dar fizic era foarte obosit.

Gonsalez plecase dimineață la Paris, Poiccart cu trenul de după-amiază, iar el urma să li se alăture mâine.

Tensiunea luptei își pusese amprenta asupra tuturor. Financiar, costul războiului fusese mare, dar puteau suporta această tensiune mai bine decât oricare alții, pentru că nu avuseseră șansa lui Courtlander; în caz de nevoie își cunoșteau omul.

Toată lumea îi căutase înainte ca ei – primii Patru – să se reunească – Manfred, Gonsalez, Poiccart și bărbatul care-și dormea somnul de veci în mormântul năpădit de flori din

Bordeaux. Ca toți cei care depun jurământul preoției, lăsaseră deoparte pasiunile și neliniștile vieții. Fiecare era o carte deschisă pentru celălalt, destăinuindu-și cel mai tainic gând în numele milei, un gând dominant controlându-i pe toți ceilalți.

Făcuseră celebru numele de „Cei Patru Justițieri”, sau scandalos (în funcție de modalitatea dvs. de apreciere) în toată lumea civilizată. Apăruseră ca o forță nouă în viața publică și privată. Erau oameni liberi de lege, care alinau suferințele semenilor; înfricoșătoare hiene umane îmbuibându-se cu trupurile și sufletele celor nevinovați și neajutorați; mari magnați care aveau legea de partea lor, sau o dădeau deoparte în funcție de împrejurări. Toate acestea au devenit supuse unei noi legi, unui nou tribunal. Se transformaseră în sisteme care sfidau pedeapsa; corporații de neatinși; indivizi protejați de o legislație viclean concepută; și alții care știau la milimetru limita toleranței. În numele justiției, acești oameni loveau iute, fără pasiune, nemilos. Marele escroc, procurorul, mituitorul martorilor, al juriilor – au murit toți.

Nu exista o nuanțare a pedepsei: un prim avertisment, un al doilea – apoi moartea.

Astfel, numele lor deveni un simbol, la care răufăcătorii tremurau, îngrozindu-se de avertismente și, în cele mai multe cazuri, neținând seama de ele. Viața deveni un lucru mai dulce, mai sănătos pentru mulți care găseau dimineața pe masa pentru micul dejun plicul subțire verzuliu-gri; dar ceilalți își continuară calea, invocând în gura mare legea pe care o încălcaseră în spirit, dacă nu în literă. Sfârșitul era foarte sigur, și nu știu pe cineva care să fi scăpat de consecințe.

Speculând asupra identității lor, poliția de pretutindeni hotărî în unanimitate două puncte. Primul era că acești oameni erau extraordinar de bogați – așa cum și erau, de fapt, și, al doilea, că

unul sau doi dintre ei erau oameni de știință pricepuți – și asta era adevărat. Despre al patrulea individ care li se alăturase de curând, speculațiile au fost și mai mari. Manfred zâmbi când se gândi la acest al patrulea membru, la onestitatea lui, la excepționalele calități ale sufletului și minții, și la înclinația lui pentru „declinul echilibrului” – Gonsalez inventase fraza. Era un zâmbet plin de afecțiune. Al patrulea individ nu mai făcea parte din frăție; dispăruse, odată munca isprăvită, și mai erau și alte motive.

Așa că Manfred rămase gânditor, până când micuțul ceas de pe polița de deasupra șemineului bătu de zece ori, după care aprinse spirtiera și își pregăti o altă ceașcă de cafea. Odată terminată cafeaua, auzi clinchetul îndepărtat al unui clopoțel și deschiderea unei uși. Apoi un murmur de voci și doi pași pe scară. Nu aștepta oaspeți, dar era întotdeauna pregătit pentru ei, la orice oră.

— Intră, spuse, ca răspuns la bătaia în ușă; recunosc bătaia apologetică a menajerei sale.

— O doamnă – o doamnă străină vrea să vă vadă.

— Spune-i să intre, te rog, rosti curtenitor.

Era ocupat cu spirtiera când intră. Nu ridică privirea, nici nu întrebă cine e. Menajera rămase o clipă ezitând în prag, apoi ieși, lăsându-i împreună.

— Scuzați-mă o clipă, spuse. Luați loc, vă rog.

Turnă cafeaua cu o mână sigură, se duse la birou, sortă câteva scrisori, le îndesă în șemineu și rămase o clipă privindu-le cum ard, apoi privi spre ea.

Neluând în seamă invitația, fata rămase așteptând tihnită, cu o mână pe șold, cealaltă atârând neglijent.

— Nu vreți să luați loc? întrebă din nou.

— Prefer să rămân în picioare, rosti ea scurt.

— Deci nu sunteți la fel de obosită ca mine, spuse și se înfundă la loc în moliciunea fotoliului.

Ea nu răspunse și, pentru câteva clipe, nu vorbi niciunul.

— Oare Femeia din Gratz a uitat că e orator? spuse el în zefleMEA.

I se păru că în ochii ei citește o mare suferință, și schimbă tonul.

— Stai jos, Maria, rosti blând.

Văzu că se îmbujorează și interpretează greșit semnificația.

— Nu, nu! se grăbi să rectifice o impresie. Acum vorbesc serios, nu trăncănesc – de ce n-ai plecat cu ceilalți?

— Am treabă, spuse.

Manfred își întinse mâinile într-un gest de plictiseală.

— Treabă, treabă, treabă, rosti cu un zâmbet amar, nu s-a terminat treaba? Treaba asta a ta nu se sfârșește niciodată?

— Sfârșitul e aproape, rosti ea și-l privi straniu.

— la loc, ordonă el, și ea se așează pe cel mai apropiat scaun și-l privi.

După care rupse tăcerea.

— Ce ești tu? întrebă ea cu o nuanță de iritare. Cine ți-a dat autoritatea?

El izbucni în râs.

— Ce sunt – doar un om, Maria. Autoritatea? După cum îți dai seama – nimeni.

Ea rămase pe gânduri o clipă.

— Nu m-ai întrebat de ce am venit, spuse.

— Nu m-am întrebat nici eu – deși mi se pare normal să ne fi întâlnit – ca să ne despărțim.

— Cum îți spun prietenii? întrebă deodată. Îți spun „omul cu barbă” sau „solidul” – te-a alintat vreodată o femeie și ți-a spus pe nume?

Pe chipul lui trecu o umbră preț de o clipă.

— Da, rosti calm; ți-am spus că sunt o ființă omenească; nici diavol, nici semizeu; nu vin din spuma mării, nici din „ceaunul” vrăjitoarelor, zâmbi, ci fiul unor părinți pământenii – și oamenii îmi spun George Manfred.

— George, repetă ea ca și cum ar fi învățat o lecție. George Manfred.

Îl privi lung și serios, apoi se încruntă.

— Ce vezi și îți displace? întrebă el.

— Nimic, rosti ea repede, doar că – nu pot să pricep – ești altfel...

— Decât te așteptai.

Ea încuviință.

— Te așteptai să am un aer triumfător. Să mă plasez într-o poziție de apărare?

Ea încuviință iar.

— Nu, nu, continuă el, s-a terminat. N-o să-mi serbez victoria – sunt satisfăcut că puterea prietenilor tăi a fost sfărâmată. Pe tine te disociez de umilința înfrângerii lor.

— Nu sunt nici mai bună, nici mai rea decât ei, spuse ea sfidător.

— Vei fi mai bună când va trece nebunia, rosti el cu gravitate, când îți vei da seama că tinerețea ta n-a fost făcută pentru cumplitul sacrificiu al anarhismului.

Se aplecă și-i luă mâna ei indiferentă și o ținu în palme.

— Copilo, trebuie să renunți la asta, rosti moale, uită coșmarul trecutului tău – izgonește-l din minte, astfel încât să ajungi să crezi că „Suta Roșie” n-a existat vreodată.

Ea nu-și retrase mâna, nici nu încercă să-și stăvilească lacrimile care-i umplură ochii. Ceva pătrunsese în sufletul ei – o influență dincolo de orice descriere sau definiție. Ceva minunat

care dizolvase obiectul din granit și oțel, despre care crezuse cu tărie că e inima ei, și care o lăsase slăbită și tremurând.

— Maria, dacă ai cunoscut vreodată dragostea unei mame – ce tandră îi era vocea – gândește-te la asta: ți-ai dat vreodată seama ce-a însemnat pentru ea viața ta – cum s-a gândit și a plănuit și a suferit pentru tine – și cu ce scop? Ca mâinile pe care ea le-a sărutat să ia viața unor oameni! S-a rugat lui Dumnezeu să te țină puternică și sănătoasă și pură în suflet – numai pentru ca darurile Lui să se dovedească un blestem pentru minunata Lui lume?

Cu tandrețea unui tată o trase spre el, până când îngenunche în fața lui și fața ei udă se lipi de a lui.

Brațele lui puternice o cuprinseseră, și cu o mână îi mângâie părul.

— Sunt o femeie rea, sughiță ea, o femeie rea, rea.

— Taci, rosti cu tristețe; să nu judecăm răutatea după faptele noastre, ci după intențiile noastre, oricât ar fi de greșite, oricât de mult s-ar împotrivi legii scrise.

Dar sughițul i se accentuă, și îl strânse în brațe ca și cum s-ar fi temut că o va părăsi.

Manfred îi vorbi ca unui copil înfricoșat, muștrând-o, râzând de ea cu ironie blândă, și ea se mai calmă și, în cele din urmă, ridică privirea spre el.

— Ascultă spuse ea; nu, nu, nu, nu pot s-o spun.

Și își îngropă fața în piept.

Apoi, cu un efort, ridică din nou capul.

— Dacă te-aș ruga – dacă te-aș implora să faci ceva pentru mine – ai face-o?

O privi în ochi, zâmbind.

— Ai făcut multe lucruri – ai ucis – da – da, lasă-mă s-o spun eu – știu că te rănesc, dar lasă-mă să termin.

— Da, rosti el simplu, am ucis.

— Ai simțit milă când ai ucis?

Clătină din cap.

— Și totuși ai fi vrut, continuă și durerea ei îl mișcă, ai fi vrut dacă te-ai fi gândit că poți uide un trup și salva un suflet.

Clătină iar din cap.

— Da, da, șopti ea, și încercă să vorbească.

De două ori încercă să formuleze cuvintele, și de două ori eșuă. Apoi se depărtă lent, cu mâinile pe pieptul lui, și se ghemui în fața lui cu buzele întredeschise și cu sânii tresăltând.

— Ucide-mă, gâfâi ea, pentru că te-am vândut poliției.

El nu schiță nicio mișcare, stând acolo ghemuit în fotoliul mare, ca și cum fiecare mușchi al corpului i se relaxase.

— Auzi? urlă ea sălbatic. Te-am trădat pentru că – cred – că te iubesc – dar – n-am știut – n-am știut! Te-am urât până mi s-a făcut milă de tine – și întotdeauna m-am gândit la tine!

După expresia de durere din ochii lui, fu convinsă că vorbele ei îl răniseră.

Într-un fel, bănuia că trădarea îl rănise mai puțin.

— Nu am recunoscut-o niciodată, șopti, nu m-am gândit la asta niciodată în cele mai tainice gânduri ale mele – și totuși era acolo, tot timpul, așteptând să se exprime – și sunt mai fericită, deși o să mori și, deși fiecare clipă a vieții mele va fi mereu durere, sunt mai fericită că am spus-o, mai fericită decât aș fi crezut vreodată. M-am întrebat de ce mi-am amintit de tine, și de ce m-am gândit la tine, și de ce mi-ai apărut în fiecare vis. Credeam că din cauză că te uram, pentru că voiam să te ucid, și să ajungi la mila mea – dar acum știu, acum știu.

Se clătina dintr-o parte în alta, frângându-și mâinile în intensitatea pasiunii.

— Nu spui nimic? Nu înțelegi, iubitu! Te-am dat pe mână poliției pentru că – O, Doamne! pentru că te iubesc! Trebuia s-o fac!

Manfred se aplecă în față și deschise brațele, și ea veni spre el pe jumătate leșinată.

— Maria, copilă, murmură el, și ea văzu cât de palid era, suntem prea ciudat plasați, tu și cu mine, ca să vorbim despre dragoste. Trebuie să uiți asta, fetițo; fie ca acesta să fie momentul trezirii din coșmarul tău; mergi mai departe în noua viață – într-o viață unde sunt flori, unde păsările cântă și unde e pace și liniște.

Acum ea nu se mai gândea decât la pericolul în care se afla el.

— Sunt jos, gemu ea. Eu i-am adus aici – i-am condus.

Manfred zâmbi.

— Știam, spuse.

Îl privi neîncrezătoare.

— Știai, rosti lent.

— Da, când ai venit – arată spre grămăjoara de hârtii arse din șemineu – știam.

Se duse la fereastră și privi afară. Ceea ce văzu îl mulțumi.

Reveni acolo unde ea stătea în continuare ghemuită pe podea și o ajută să se ridice.

Se ridică greu, dar brațul lui o sprijini. Ascultă, auzi ușa deschizându-se jos.

— Nu trebuie să-ți faci griji, spuse din nou.

Clătină din cap neajutorată și buzele îi tremurau.

— Dumnezeu să te binecuvânteze și să te ajute, rosti el respectuos, și o sărută.

Apoi se răsuci spre Falmouth:

— George Manfred, spuse ofițerul și privi perplex spre fată.

— Acesta e numele meu, rosti lent Manfred. Sunteți inspectorul Falmouth.

— Superintendent, îl corectă acesta.

— Scuzați-mă, spuse Manfred.

— O să vă arestez, spuse Falmouth, sub acuzația de a fi un membru al unei organizații cunoscută sub numele de „Cei Patru Justițieri” și, în consecință, implicat în următoarele crime...

— O să renunț la recitalul dumneavoastră, spuse Manfred agreabil, și întinse mâinile.

Pentru prima dată în viață simți contactul rece al oțelului la încheieturi.

Bărbatul care încuie cătușele era agitat și neîndemânatic, și Manfred, după o privire curioasă spre cătușe, ridică mâinile.

— Nu sunt prea strânse, zise.

Apoi, după ce-l încadrară, se răsuci spre fată și zâmbi.

— Cine știe cât de luminoase sunt zilele puse deoparte pentru noi doi? rosti moale.

După care îl luară.

Capitolul XII

PUȘCĂRIA WANDSWORTH

Charles Garrett, admirabil ziarist, termină de scris ultimul rând al unei descrieri umoristice a unui concert local în care un ministru al cabinetului cântase balade jalnice. Charles scrisese cu dificultate, pentru că situația însăși fusese atât de caraghioasă, încât extragerea umorului ascuns era mai mult decât chinuitoare. Dar terminase, și teancul gros de hârtie zăcea pe biroul șefului corector – Charles scria în medie șase cuvinte pe foaie, și o jumătate de articol izvorât din condeiul lui arăta ca un roman în trei volume.

Charles se opri ca să amenințe un băiat de serviciu care expediase greșit o scrisoare, bântui prin diverse birouri liniștite să „vadă cine e acolo” și, cu balonzaidul pe braț și bastonul în mână, se opri la capătul peregrinărilor sale în fața mașinării țcănitore. Privi prin cutia de sticlă care proteja mecanismul, și fu interesat de un mesaj din Teheran în curs de transmisie.

„...mai devreme. Marele Vizir l-a informat pe corespondentul Bursei că va fi accelerată construcția liniei...”

Banda își opri bolboroseala și bâzâi fremătător, după care urmă o succesiune de smucituri rapide care șterseră mesajul

incomplet. Apoi: „...conducătorul Celor Patru Justițieri a fost arestat la Londra azi-noapte”, glăsuia banda, și Charles se năpusti în camera redactorului-șef.

Deschise ușa fără ceremonial, și repetă povestea spusă de micuța mașinărie.

Șeful grizonat primi liniștit știrea, și ordinele pe care le dădu în următoarele cinci minute inoportunară vreo douăzeci sau treizeci de oameni nevinovați.

Elaborarea „poveștii” Celor Patru Justițieri începu de la cel mai scăzut nivel al scării intelectuale.

— Băiete! Adu iute aici juma’ de duzină de taxiuri... Poynter, telefonează reporterilor din... dă un telefon la „Lambs Club” și vezi dacă O’Mahony sau oricare altul dintre tinerii noștri inteligenți se află acolo... Sunt cinci articole despre „Cei Patru” în portofoliu, dați-i drumul, dle Short... fotografiile – hm... totuși contactați-l pe Massonni să meargă la secția de poliție și să vadă dacă găsește un polițist care să-i dea material pentru o schiță... Dă-i drumul, Charles, și află povestea.

Nu era nici agitație, nici grabă; pentru toți era ca imaginea de pe o navă de război modernă, când se aude: „eliberați puntea de jos pentru acțiune”. Pentru ca povestea să apară în ziar erau suficiente două ore, nu era nevoie de bici.

Mai târziu, cu acele nemiloase ale ceasului înaintând, taxi după taxi zburau spre biroul marelui ziar, descărcând tineri grăbiți care, practic, săreau în clădire. Mai târziu, cu operatorii în așteptare, stând încordați în fața keyboard-urilor linotipurilor,

sosi Charles Garrett, făcând lucruri remarcabile cu un ciot de creion și un top de hârtie de indigo.

„Megaphone” fu cel care străluci în toată splendoarea printre tovarășii săi de jurnalism, cu pagini – citez opinia veninoasă a redactorului șef de știri de la „Mercury” – care „urlau ca cecurile pe vesta unui bookmaker”.

„Megaphone” fu cel care înteți focul interesului public și responsabilul principal pentru mulțimile imense care se adunaseră în fața Greenwich Police Court, și se revărsară în grupuri dense la poalele Blackheath Hill, în timp ce Manfred trecea prin anchetele preliminare. „George Manfred, 39 de ani, fără ocupație, locuind în Hill Crest Lodge, St. John’s”. În acest mod prozaic fu prezentat lumii.

Își făcu o apariție frapantă în boxa cu balustradă din oțel. I se pusese un scaun, și era păzit cum puțini prizonieri fuseseră vreodată. I se pregătise o celulă specială, și, contrar normelor stabilite, fuseseră detașați paznici în plus. Falmouth nu-și asuma niciun risc.

Acuzația formulată n-avea de-a face cu niciun caz binecunoscut. Cu mulți ani în urmă, un oarecare Samuel Lipski, un celebru pungaș din East End, fusese găsit mort, cu anunțul stereotip că fusese o victimă a Celor Patru. Peste toate, Trezoreria a declanșat acuzarea – un caz care fusese foarte amănunțit și convingător pregătit, și pus la dosar, astfel încât să poată fi arestat unul sau altul dintre Cei Patru Justițieri.

Parcurgând miile de tăieturi din ziar referitoare la ancheta preliminară și la procesul lui Manfred, am fost frapat de lipsa oricărui articol senzațional, așa cum ne-am aștepta să găsim într-un mare proces statal de o asemenea anvergură. Adunând dovezile date judecătoriei polițienești, am putea aranja „rolurile” celor aproape o duzină de martori obișnuiți, cam așa:

Un polițist: Am găsit trupul.

Un inspector: Am citit eticheta.

Un doctor: I-am declarat decesul.

Unul singur, ușor sașiu și cu o engleză aproximativă: „Acest om Lipski, eu cunoscut la el, om bun a fost și făcea afacerea bine cu cap la el.”

Și așa mai departe.

Manfred refuză să pledeze „vinovat” sau „nevinovat”. Vorbi o singură dată în timpul procedurilor tribunalului polițienesc, și doar atunci când i se adresase o întrebare formală.

— Sunt pregătit să-mi asum rezultatul procesului meu, rosti clar, și nu contează dacă pledez „vinovat” sau „nevinovat”.

— Voi consemna că pledezi „nevinovat”, rosti magistratul.

Manfred făcu o plecăciune.

— Asta e la discreția dvs., spuse.

Pe șapte iunie a fost trimis formal la închisoare pentru proces. A avut o scurtă convorbire cu Falmouth înainte de a fi mutat din celulele tribunalului polițienesc.

Lui Falmouth i-ar fi fost dificil să-și analizeze sentimentele față de acest om. Aproape că nu știa dacă să fie fericit sau să-i pară rău că soarta îi aruncase în brațe acest redutabil conducător.

Atitudinea lui față de Manfred era aceea a unui subordonat față de un superior, și cu greu și-o putea explica.

Când ușa celulei se deschise și detectivul intră, Manfred citea. Se ridică, zâmbind voios, și își întâmpină vizitatorul.

— Ei bine, d-le Falmouth, rosti ușor, începe al doilea și cel mai serios act al dramei.

— Nu știu dacă sunt fericit sau dacă îmi pare rău, spuse tăios Falmouth.

— Ar trebui să fiți fericit, spuse Manfred cu zâmbetul său sarcastic. Pentru că ați revendicat...

— Da, știu totul despre asta, spuse Falmouth sec, dar urăsc cealaltă față a medaliei.

— Adică?

Manfred nu-și isprăvi întrebarea.

— Adică – e vorba de spânzurătoare, d-le Manfred, și chestia asta o urăsc, după tot ce-ați făcut pentru țară.

Manfred își dădu capul pe spate, și izbucni în râs, amuzat la culme.

— Oh, nu e nimic de râs, rosti cu sinceritate detectivul, ai de-a face cu o propunere neplăcută – Secretarul de Stat e vărul lui Ramon, și urăște până și numele de „Cei Patru Justițieri”.

— Și totuși râd, rosti Manfred calm, pentru că voi evada.

Nu exista lăudăroșenie în vorbele lui, ci o siguranță calmă care-l scoase din sărite pe celălalt.

— O, veți evada, nu-i așa? spuse înverșunat. Ei bine, vom vedea.

Nu exista scăpare pentru Manfred în cei aproximativ doisprezece iarzi dintre celula sa și duba închisorii. Fu încătușat de doi temniceri, și un șir dublu de polițiști alcătui un traseu prin care fu condus. Nici din dubița care se deplasă într-o falangă solidă de polițiști călare, cu spadele scoase. Nici dintre portalurile sumbre ale închisorii Wandsworth, unde bărbați tăcuți, în uniformă, îl înconjurară și-l duseră în celula prevăzută cu trei încuietori.

În timpul nopții, în timp ce dormea, fu trezit o singură dată de zgomotul paznicului care se schimba, și asta îl amuză.

Dacă cineva ar avea suficient spațiu de scris, ar putea redacta o întreagă carte despre viața lui Manfred pe parcursul săptămânilor petrecute în pușcărie, în așteptarea procesului. A avut și vizitatori. În acest sens s-a permis o neobișnuită libertate. Falmouth spera să-i găsească pe ceilalți doi. Îi mărturisii mărinos această speranță lui Manfred.

— Din punctul ăsta de vedere, puteți sta liniștit, rosti Manfred; nu vor veni.

Falmouth îl crezu.

— Dacă ați fi fost un criminal obișnuit, dle Manfred, rosti zâmbind, aș putea recurge la evidențele regale, dar nu vreau să vă jignesc.

Răspunsul lui Manfred îi luă mințile.

— Bineînțeles că nu, spuse cu un aer nevinovat, dacă ar fi arestați, cine naiba mi-ar mai putea aranja evadarea?

Femeia din Gratz nu veni să-l vadă, și asta îl bucură.

Primea vizita zilnică a guvernatorului, pe care-l găsi deosebit de agreabil. Vorbeau despre țări pe care le cunoșteau amândoi, despre cunoștințe comune și, tacit, evitau subiecte interzise. Doar că...

— Am auzit că vreți să evadați? spuse guvernatorul, în încheierea uneia dintre vizite.

Era un tip solid, cândva maior al Artileriei Marine, și lua viața în serios. Ca atare, nu împărtășea punctul de vedere al lui Falmouth conform căruia proiectata evadare ar fi o glumă nelalocul ei.

— Da, răspunse Manfred.

— De aici?

Manfred clătină din cap solemn.

— Amănuntele n-au fost încă puse la punct, rosti cu o gravitate admirabilă.

Guvernatorul se încruntă.

— Nu cred că încercați să mă luați peste picior – e o chestiune a naibii de serioasă ca s-o luăm în glumă – dar, pentru mine, ar fi ceva foarte neplăcut dacă ați evada.

Făcea parte din clasa socială a prizonierului și avea încredere totală în cuvântul unui om care discuta atât de liniștit despre evadare.

— Îmi dau seama de asta, spuse Manfred cu o mică nuanță de respect, și voi elabora planurile în consecință, astfel încât vina să fie egal distribuită.

Guvernatorul, încă încruntat și gânditor, părăsi celula. Reveni în câteva minute.

— Apropo, Manfred, spuse, am uitat să-ți spun că vei primi vizita capelanului. E un tânăr foarte de treabă, și știu că nu trebuie să-ți cer să nu-l dezamăgești.

Cu această subtilă asumare de păgânism mutual, plecă.

— Iată un gentleman vrednic de laudă, gândi Manfred.

Capelanul era nerăbdător să găsească o parte introductivă, și căută printre mărunțișurile care încep odată cu schimbul convențional de amabilități, o fisură pentru inserarea unei anchete abile.

Manfred, văzându-i stânjeneala, îi dădu o șansă, și ascultă plin de respect în timp ce tânărul vorbea serios, sincer, bărbătește.

— N...nu, spuse prizonierul după un timp, nu cred, d-le Summers, că dumneata și cu mine avem opinii diferite, dacă s-ar reduce toate la chestiuni de credință și preamărire a bunătății Domnului – dar am ajuns la un stadiu în care refuz să-mi etichetez crezurile intime cu credința asta sau cealaltă, sau să-mi restrâng limitele credinței prin cuvinte. Știu că mă vei ierta, și cred că nu spun asta din dorința de a te răni, dar și în cazul ăsta, am ajuns la o etapă de convingere unde sunt de neclintit față de

influența din afară. Pentru bine sau rău, trebuie să mă bazez pe concepțiile pe care le-am elaborat din propria mea viață și învățăturile ei.

— Mai există un motiv, unul mai practic, adăugă, pentru care n-ar trebui să-ți fac dumitale sau oricărui alt capelan deserviciul de a vă irosi timpul – n-am de gând să mor.

Cu asta, tânărul ministru a trebuit să fie de acord. Îl întâlni frecvent pe Manfred, vorbind despre cărți și oameni și religii ciudate.

Pentru paznici și cei din jurul lui, Manfred era o sursă de uimire constantă. Nu-i plăcea niciodată cu povestea tentativei sale viitoare. Totuși, tot ce spunea și făcea părea bazat pe acel unic articol de credință: voi evada.

Guvernatorul luă toate măsurile pentru a evita acest lucru. Ceru și primi întăriri de paznici, și Manfred, într-o dimineață când își făcea exercițiile, văzând chipuri străine printre paznicii săi, îl luă peste picior cu un exces de nervozitate.

— Da, spuse maiorul, am dublat echipa. Te-am crezut pe cuvânt, asta-i tot – trebuie să te agăți strâns de ultimele rămășițe de încredere pe care le mai ai în omenire. Spui că vei evada, și eu te cred. Se gândi o clipă: Te-am studiat, adăugă.

— Adevărat?

— Nu aici, rosti guvernatorul, cuprinzând închisoarea printr-un gest al mâinii, ci afară – am citit despre tine și m-am gândit la tine și un pic te-am înțeles – asta îmi dă certitudinea că te bazezi pe ceva când vorbești atât de lejer despre evadare.

Manfred încuviință. Încuviință de mai multe ori, gânditor, și simți cum stârnește un nou interes în bărbatul care izbucni.

— Și, în timp ce dublez gardurile, știu în adâncul sufletului că acel „ceva” al dumitale nu e „ceva” cu dinamită în el, sau „ceva”

bazat pe forță brută, ci e „ceva” al naibii de adânc – așa văd eu lucrurile.

Dădu din cap în semn de rămas bun, și ușa celei se închise înapoia lui cu un sunet aspru și zornăit de chei.

Manfred ar fi trebuit judecat în ședințele următoare arestării, dar Coroana ceru o amânare și, fiind informat și întrebat dacă are vreo obiecție asupra hotărârii, răspunse că, departe de a obiecta, era recunoscător, deoarece aranjamentele nu erau gata deocamdată, și când îl întrebară, știind că refuzase avocat și consiliere, la ce aranjamente se referea, zâmbi enigmatic, și ei știură că se gândea la minunatul lui plan de evadare. Că asemenea asigurări insistente ale evadării vor ajunge, în cele din urmă, la public prin presă era de așteptat și, cu toate că „Manfred declară că va evada din Wandsworth” din titlul din „Megaphone”, deveni „Ciudata declarație a unui prizonier” în „The Times”, esența poveștii era aceeași, și puteți fi siguri că materialul era cam același. Un ziar de duminică, de mică circulație, se alătură declarației că Manfred e nebun și publică un articol despre „trăncăneala despre libertate a sărmanului lunatic”.

Având permisiunea de a citi ziarele, Manfred văzu articolul, și asta îl făcu să se amuze o zi întreagă.

Paznicii erau schimbați zilnic, n-avea niciodată de două ori aceeași gardă, până când guvernatorul văzu o fisură în metoda care-i permitea unui paznic pe care-l cunoștea vag, și de a cărui integritate nu era convins, să intre într-un contact mai apropiat cu prizonierul. Acest pericol reprezenta o amenințare mai ales din partea noilor ofițeri care fuseseră detașați la Wandsworth să întărească echipa, și guvernatorul căzu în extrema cealaltă, și doi oameni de încredere, care îmbătrâniseră în funcție, fură aleși drept câini-de-pază permanenți.

— Nu vei mai primi ziare, spuse guvernatorul într-o dimineață. Am primit ordine de la comandament – au fost câteva „anunțuri mortuare” suspicioase în „*Megaphone*” în ultimele zile.

— Nu eu le-am inserat, spuse zâmbind Manfred.

— Nu, dar s-ar putea să le fi citit, spuse guvernatorul sec.

— S-ar putea, rosti gânditor Manfred.

— Ai făcut-o?

Manfred nu răspunse.

— Bănuiesc că nu e o întrebare cinstită, spuse guvernatorul voios; oricum, gata cu ziarele. Poți primi cărți – orice fel de cărți, fără limită.

Astfel că Manfred fu lipsit de plăcerea de a citi micile paragrafe care descriau mișcările și faptele lumii mondene. Atâta doar că exact acestea îl interesau mai mult decât restul ziarelor la un loc. Asemenea știri erau negative și le afla prin intermediul guvernatorului.

— Mai sunt nebun? Întrebă.

— Nu.

— M-am născut în Britania – fiul unor părinți umili?

— Nu – acum e o altă teorie.

— Se presupune că, totuși, numele meu adevărat e Isidor nu-știu-cum?

— Acum ești un membru al unei familii nobile, dezamăgit de la o vârstă fragedă de prințesa cea frumoasă, rosti pompos guvernatorul.

— Ce romantic! spuse Manfred pe un ton liniștit.

Seriozitatea vârstei, care se situa dincolo de vârsta reală, dispăru în lunga perioadă a așteptării. Deveni aproape copilăros din nou. Avea un nesfârșit simț al umorului care transforma chiar și cele mai cumplite consecințe ale procesului într-un subiect de amuzament.

Înarmat cu autoritatea Secretarului de Stat, veni Luigi Fressini, tânărul director al Institutului Antropologic din Roma.

Manfred fu de acord să-l întâlnească și îl întâmpină cât de bine îi permiteau împrejurările. Fressini era un pic copleșit de propria sa importanță, și avea un comportament profesional puternic dezvoltat. Avea un mod arogant de a-și lăsa capul pe-o parte când făcea observații, amintindu-i lui Manfred de un geambaș nu foarte priceput, dar nerăbdător să descopere cu orice risc „punctele” care se potriveau cu teoriile lui preconceptuate.

— Aș dori să vă măsoar capul, spuse.

— Mă tem că nu vă pot satisface dorința, rosti rece Manfred; pe de o parte, pentru că mă deranjează, și, pe de alta, pentru că măsurarea capului în antropologie e la fel de depășită ca sângerarea în chirurgie.

Directorul fu atins în demnitatea sa.

— Mă tem că, în materie de știință, nu mi se pot da lecții... începu.

— Oh, ba da, se poate, spuse Manfred, și ați fi mult mai nobil dacă ați face-o. Așa cum sunt Antonio de Costa și Felix Hedeman care vă înving pe propriul teren – monografia aceea a dvs. despre „Dinamici Cerebrale” a fost un nonsens penibil

La care Fressini se înroși foarte tare și bolborosi nedeslușit și părăsi celula, după care, în indiscreția lui, acordă un interviu unui ziar de seară, în care îl descrie pe Manfred drept un criminal tipic, cu acele particularități ale dezvoltării parietale care sunt invariabil asociate cu ucigașii cu-sânge-rece. Pentru publicarea a ceea ce constituia o gravă înfruntare a tribunalului, ziarul a fost dur penalizat și, la cererea Guvernului Britanic, Fressini a fost muștrat și, în cele din urmă, dat la o parte chiar de către acel De Costa despre care pomenise Manfred.

Toate aceste întâmplări alcătuirea comedia lungii așteptări și, în ce privește tragedia, nimic.

Cu o săptămână înainte de proces, Manfred, în cursul conversației, își exprimă dorința de a primi încă un teanc de cărți.

— Ce dorești? întrebă guvernatorul și se pregăti să ia notițe.

— Oh, orice, rosti leneș Manfred, călătorii, biografii, știință, sport – orice noutate care se vinde.

— O să-ți aduc o listă, spuse guvernatorul, care nu era un om al cărților. Singurele cărți de călătorii pe care le știu sunt cele două noi apariții: „*Trei luni în Maroc*” și „*Prin pădurea Ituri*”. Una e scrisă de Theodore Max, debutant, îl știi?

Manfred clătină din cap.

— Dar o să le-ncerc, spuse.

— N-ar fi timpul să-ncepi pregătirea apărării? întrebă guvernatorul tăfnos.

— Nu am de oferit apărare, deci n-am ce apărare să pregătesc. Guvernatorul păru vexat.

— Nu ai o viață destul de dulce, care să te determine să faci efortul de a o salva? întrebă aspru, sau ai de gând să renunți fără luptă?

— O să evadez, spuse Manfred din nou; nu te-ai plictisit să mă auzi spunând de ce nu fac niciun efort ca să mă salvez?

— Când ziarele vor începe din nou cu teoria „*nebunului*” – rosti exasperat oficialul închisorii, mă voi simți tentat să rup regulile și să scriu o scrisoare în sprijinul speculației.

— Fă-o, spuse Manfred voios, și spune-le că dau ture în celulă de-a bușilea, mușcând „picioarele” vizitatorilor.

A doua zi sosiră cărțile. Misterele pădurii Ituri rămăneau mistere, dar „*Trei luni în Maroc*” (volum mare, spații largi, 12 pe 6) o citi cu aviditate din scoarță-n scoarță, neținând seama de faptul că criticii literari au considerat-o ca fiind cea mai proastă

carte a sezonului. Ceea ce era o reflecție răutăcioasă asupra meritelor literare ale autorului, Leon Gonsalez, care muncise de dimineață până seara să pregătească volumul pentru presă, scriind până târziu în noapte, în timp ce Poiccart, stând vizavi de el la masă, corecta filele umede care ieșeau din imprimantă.

Capitolul XIII

CREDINCIOȘII RAȚIONALI

În salonașul chipeș mobilat al unui apartament din West Kensington, Gonsalez și Poiccart își savurau trabucurile de după-masă, fiecare ocupat cu propriile gânduri. Poiccart își aruncă trabucul în șemineu și scoase pipa din măceș lustruit și o umplu tacticos dintr-o pungă gigantică. Leon îl privi printre genele întredeschise, punând la un loc fragmentele de informații pe care le colectase prin observații insistente.

— Devii sentimental, prietene, spuse.

Poiccart ridică privirea întrebător.

— Ai fumat un trabuc de-al lui George fără să-ți dai seama. La jumătate, ai observat că banderola nu fusese scoasă, așa că a trebuit s-o rupi. Datorită banderolei ai aflat că e unul dintre trabucurile preferate ale lui George, și asta ți-a declanșat un gând care te-a scârbit de trabuc, și l-ai aruncat.

Poiccart își aprinse pipa înainte de a răspunde.

— Ai vorbit ca un detectiv dintr-o revistă ieftină, rosti sincer. Dacă vrei să știi, știam că e al lui George și, din exces de loialitate, am încercat să-l fumez; la jumătate, cu părere de rău

am ajuns la concluzia că prietenia are limitele ei; tu ești cel sentimental.

Gonsalez închise ochii și zâmbi.

— E încă o recenzie a cărții tale în „Evening Mirror” din seara asta. Poiccart continuă malițios: Ai văzut-o?

Silueta tolănită clătină din cap.

— Spune, continuă nemilos Poiccart, că un autor care poate face Marocul atât de plictisitor cum l-ai făcut tu, ar...

— Scutește-mă, murmură Gonsalez pe jumătate adormit.

Tăcură zece minute, doar tic-tacul micuțului ceas de pe șemineu și pufăiturile regulate ale pipei lui Poiccart rupând tăcerea.

— Mi se pare, rosti Gonsalez cu ochii închiși, că George e în postura unui maestru care le-a dat de rezolvat celor doi elevi ai săi o problemă dificilă, convins că, așa dificilă cum e, vor depăși toate obstacolele și vor găsi soluția.

— Credeam că dormi, spuse Poiccart.

— Nici când n-am fost mai treaz, rosti calm Gonsalez. Doar aranjam detaliile. Îl cunoști pe dl. Peter Sweeney?

— Nu, spuse Poiccart.

— E membru al Consiliului Cetății din Chelmsford. Un om mare și bun.

Poiccart nu răspunse.

— De asemeni, e conducătorul și mintea mișcării „Credința Rațională”, de care probabil ai auzit.

— Nu, recunoscuse Poiccart, apatic dar interesat.

— „Credincioșii Raționali”, explică somnoros Gonsalez, sunt o ramură a „Noilor Unitarieni”, și „Noii Unitarieni” sunt un amestec de oameni nedreptățiți.

Poiccart căscă.

— „Credincioșii Raționali”, continuă Gonsalez, au o misiune în viață, au de asemeni o fanfară, și o colecție de cântece prostești, compuse, înregistrate și distribuite gratuit de dl. Peter Sweeney, care e un om cu dare de mână.

Apoi tăcu aproape un minut.

— O misiune în viață, și o fanfară simpatică – ai cărei membri primesc lunar salariu – de la Peter.

Poiccart întoarse capul și-și privi curios prietenul.

— Care-i chestia? Întrebă.

— „Credincioșii Raționali”, continuă monotonul Gonsalez, sunt genul de oameni care dintotdeauna au fost într-o eternă minoritate. Sunt împotriva lucrurilor, împotriva localurilor publice, împotriva music-hall-urilor, împotriva consumului de carne, a vaccinării – și a pedepsei cu moartea, repetă moale.

Poiccart așteaptă.

— Cu ani în urmă, erau priviți ca o bătaie de cap – huliganii îi atacau la mitinguri; poliția îi persecuta pentru blocarea drumurilor, și unii au fost trimiși la închisoare și au revenit, fiind prezentați cu aureole nou lustruite la mic-dejunuri cu carne – cu Peter la prezidiu.

— Acum, când au scăpat de persecuții – martiriul nu poate fi cumpărat atât de ieftin – sunt o instituție ca o roată de tors mecanică și un socialism monden – ceea ce dovedește că dacă insiști să acționezi suficient și insistent, spunând în gura mare „*pro bono publico*”⁷, oamenii te vor aprecia la propria ta valoare și te vor tolera.

Acum, Poiccart asculta concentrat.

— Acești oameni demonstrează – Peter e într-adevăr înstărit, cu grămezi de proprietăți în cartierele sărace, și a ademenit și alți

⁷ pentru binele public. (N. trad.)

domni bogați și doamne în mișcare. Demonstrează în toate ocaziile. Au psalmi – Peter îi numește „*psalmi*”, și e o distincție bună, etichetându-le drept semi-laice – pentru aceste clipe festive, psalmi pentru zăpăcirea celor ce vaccinează, și pentru mâncătorii de carne, și așa mai departe. Dar dintre toate „Slujbele de Protest” ale lor, niciuna nu e mai profundă, mai frumoasă decât cea aranjată special pentru a-și exprima oroarea și dezgustul față de pedeapsa capitală.

Pauza fu atât de lungă încât Poiccart scoase un nerăbdător: „Ei bine?”.

— Încercam să-mi amintesc psalmul, rosti gânditor Leon. Dacă-mi amintesc corect, prima strofă e cam așa:

Hai la luptă, voi viteji,
Oroarea s-o stricăm;
Niciând doi negri nu vor fi un alb.
Nici crima – legală, nu.

— Ultimul vers, spuse îngăduitor Gonsalez, e un fleac, dar printr-o sugestie delicată duce la morala de bază a poeziei. Mai e un vers care, pentru moment, îmi scapă, dar poate mă voi gândi la el mai târziu.

Se ridică brusc și se aplecă, lăsându-și mâna pe brațul lui Poiccart.

— Când vorbeam ieri de planul nostru, ai amintit de marele nostru pericol, singurul lucru pe care nu-l putem evita. Nu ți se pare că acești „Credincioși Raționali” ne oferă soluția, prin campaniile lor de protest, prin demonstrațiile lor, cu fanfara lor și psalmii lor fără noimă?

Poiccart trase calm din pipă.

— Ești un om minunat, Leon, spuse.

Leon se duse la bufet, îl descuie, și scoase o mapă imensă, ca acelea în care își cară pictorii desenele. Desfăcu legăturile și răsfoi paginile. Era o colecție care îi costase pe „Cei Patru Justițieri” mult timp și foarte mulți bani.

— Ce-ai de gând? întrebă Poiccart în timp ce celălalt, scoțându-și haina și punându-și *pince-nez*-ul, se așeză în fața unui plan pe care-l extrăsese din mapă.

Leon luă un toc de pe masă, examinează vârful cu ochiul unui talentat meseriaș și scoase grijuliu dopul unei sticle cu tuș.

— Ai simțit vreodată dorința să desenezi insule imagine? întrebă, dând nume propriilor golfuri, botezând capurile, creând orașe printr-o trăsătură de toc, și ridicând munți înalți, cu mișcări în zig-zag? Pentru că eu o să fac așa ceva – mă simt în starea aceea care, pentru copii, e elocvent descrisă ca „încercare”, și am dorința să necăjesc Scotland Yard-ul.

Era cu o zi înainte de proces, când Falmouth făcu descoperirea. Ca să fim exacti, aceasta fu făcută pentru el. Proprietarul unei pensiuni de pe Gower Street dădu de știre că doi indivizi misterioși închiriaseră camere. Au sosit noaptea târziu cu un geamantan din piele purtând diverse etichete străine; în mod deliberat și-au ținut fețele în umbră, și barba unuia era evident falsă. În afară de asta, au plătit chiria în avans, și asta a fost cea mai nebunească circumstanță din toate. Imaginați-vă gazda noastră, conducându-i în camerele lor, palpitând din cauza cumplitei suspiciuni, întrebându-și la maximum capacitățile de simulare, ostentativ nonșalant, și nerăbdător să transmită noutățile secției de poliție de după colț.

Pentru că unul îl striga pe celălalt Leon, și vorbeau cu disperare în aparteu despre „Sărmanul Manfred”.

Leșiră împreună, spunând că vor reveni puțin după miezul nopții, cerând să li se facă focul în dormitor, pentru că noaptea era umedă și răcoroasă.

O jumătate de oră mai târziu, întreaga poveste îi fusese relatată lui Falmouth la telefon.

— Prea frumos ca să fie adevărat, a fost comentariul său, dar dădu ordine.

Hotelul era bine supravegheat la miezul nopții, dar atât de dibaci, încât eventualii trecători nu și-ar fi dat seama niciodată. La trei dimineața, Falmouth își spuse că cei doi fuseseră avertizați, și sparse ușile ca să percheziționeze camerele. Nu găsiră decât geamantanul. Câteva articole de îmbrăcăminte, purtând eticheta unui croitor parizian, până când Falmouth, examinând fundul geamantanului, descoperi că e fals.

— Hello! spuse și, în lumina descoperirii sale, exclamația era modestă ca forță, pentru că, grijuliu împăturite și isteț ascunse, dădu peste planuri. Le examină rapid și fluieră. Apoi le împături la loc și le puse grijuliu în buzunar.

— Țineți casa sub observație, ordonă. Nu cred că se vor întoarce, dar, dacă o fac, luați-i.

Apoi zbură pe străzile pustii cât de iute îl putea purta mașina, și-l trezi pe comisarul-șef dintr-un somn adânc.

— Ce s-a-ntâmplat? îl întreabă în timp ce-l conduse pe detectiv în biroul său.

Falmouth îi arată planurile.

Comisarul ridică din sprâncene și fluieră.

— Despre asta e vorba, mărturisi Falmouth.

Șeful întinse planurile pe masa largă.

— Wandsworth, Pentonville și Reading, rosti comisarul. Planuri, și planuri remarcabil de bune, ale tuturor celor trei închisori.

Falmouth îi arată scrisul înghesuit și rândurile grijuliu trasate cu cerneală roșie.

— Da, le văd, spuse comisarul, și citi: „Zid, 3 picioare grosime – dinamită aici, paznic aici – poate fi împușcat de pe zid, distanța până la intrarea în închisoare, opt metri; celula condamnaților aici, ziduri de un metru, o fereastră cu gratii trei metri și trei inci de la sol”.

— Au mers la cele mai mici amănunte – ce e asta – Wandsworth?

— La fel e cu toate, sir, spuse Falmouth. Au calculat distanțele, înălțimile și posturile; probabil le-au trebuit ani de zile ca să obțină informațiile astea.

— Un lucru e evident, spuse comisarul; nu vor acționa până după proces – toate aceste planuri au fost trasate având drept obiectiv principal celula condamnaților.

A doua zi dimineată Manfred primi vizita lui Falmouth.

— Trebuie să-ți spun, domnule Manfred, rosti, că în posesia noastră se află detalii complete ale proiectatei dumitale evadări.

Manfred păru uluit.

— Noaptea trecută, cei doi prieteni ai dumitale au scăpat la mustață, lăsând în urmă planurile elaborate...

— În scris? întrebă Manfred, cu zâmbetul său rapid.

— În scris! roști solemn Falmouth. Cred că e de datoria mea să-ți spun asta, pentru că se pare că te bazezi prea mult pe ceea ce, practic, e imposibil, o evadare din pușcărie.

— Da, răspunse absent Manfred, poate că da – în scris ai spus.

— Da, totul a fost cercetat – își dădu seama că spusese destul, și schimbă subiectul. Nu crezi că ar trebui să te răzgândești și să angajezi un avocat?

— Cred că ai dreptate, roști lent Manfred. Vrei să-mi aranjezi o întâlnire cu un membru al unei respectabile firme de avocatură?

— Cu siguranță, spuse Falmouth, deși renunțasei la apărare.

— Oh, nu e vorba de apărarea mea, spuse Manfred vesel; doar că mă gândesc că ar trebui să-mi fac un testament.

Capitolul XIV

LA „OLD BAILEY”

Au fost câțiva privilegiați cărora li s-a permis să intre la Old Bailey, cu bilete de la șerifi, reporteri, mari actori și autori de mare succes. Prima ediție a ziarelor de seară anunța sosirea acestora din urmă. Mulțimea din afara tribunalului se mulțumi să discute despre trecutul și posibilul viitor al prizonierului.

„Megaphone” dădu din nou lovitura, deoarece publică *in extenso* amănunte din testamentul prizonierului. Făcu referire la acesta în diverse editoriale ca „Un document șocant” și „Un fragment extraordinar”. Era remarcabil atât prin valoarea moștenirii, cât și prin generozitatea acestuia.

Suma era de aproape jumătate de milion și, din aceasta, uluitoarea sumă de 60.000 de lire era moștenită de către „Secta cunoscută sub numele de «Credincioșii Raționali», pentru continuarea campaniei împotriva pedepsei capitale”, o incredibilă moștenire amintind că „Cei Patru Justițieri” știau doar o singură pedeapsă pentru cei care erau osândiți.

— Doriți să păstrăm totul sub tăcere, desigur, spuse avocatul când testamentul fu atestat.

— Ba deloc, spuse Manfred; de fapt, cred că ar fi mai bine să dați o copie ziarului „*Megaphone*”.

— Vorbiți serios? Întrebă avocatul consternat.

— Absolut, spuse celălalt. Cine știe, zâmbi, ar putea influența opinia publică în... îmi... favoarea mea.

Astfel că faimosul testament deveni proprietate publică, și când Manfred, urcând treptele înguste din lemn care duceau spre boxa din Old Bailey, ajunse în fața tribunalului plin, tribunalul zumzăitor discuta exact despre ultima lui ciudățenie.

— Tăcere!

Privi curios boxa încăpătoare și, când un paznic îi arătă locul, încuviință și se așeză. Se ridică atunci când se citi rechizitoriul.

— Ești vinovat sau nevinovat? fu întrebat, și răspunse scurt:

— Nu cer pledoarie.

Era interesat de procedură. Judecătorul în robă stacojie, cu fața bătrânicioasă, înțeleaptă și cu un aer bizar, detașat, îl interesa cel mai mult. Șerifii ca niște afaceriști în blănuri, preoții care stăteau cu picioarele încrucișate, rândul triplu de avocați cu peruci, banca mai joasă a reporterilor cu șoaptele lor aprige, dând instrucțiuni în timp ce înmânau copiile băieților de serviciu, și puternica forță polițienească ce păzea tribunalul: cu toții îl interesau în cea mai mare măsură.

Liderul Coroanei era un omuleț cu un chip ascuțit, puternic și cu un discurs dramatic convingător. Parcă era tot timpul posedat de dorința de a trata corect acuzațiile, corect Coroana și corect prizonierul. Nu era pregătit, spunea, să expună amănunțit anumite puncte care fuseseră prezentate în ancheta tribunalului polițienesc, sau să convingă juriul că acuzatul era lipsit total de posibilități de mântuire.

Nici măcar nu spuse că bărbatul care fusese ucis, și de a cărui ucidere era acuzat Manfred, fusese un cetățean vrednic de laudă

sau dezirabil. Martorii care se oferiseră să confirme că-l cunoscuseră pe decedat, erau ciudat de tăcuți asupra caracterului său moral. Era chiar pregătit să accepte declarația că era un om rău, cu o influență diabolică asupra asociațiilor săi, o influență imorală asupra tinerelor femei angajate, un individ certat cu legea, un netrebnic, un depravat.

— Dar, domnilor jurați, rosti impresionant avocatul, o comunitate civilizată ca a noastră, a acceptat un sistem – oricât de încâlcit și imperfect ar fi – prin care cei ticăloși și cu gânduri rele sunt pedepsiți. Generații după generații de legiuitori înțelepți au structurat și perfecționat o ierarhie a pedepsei care să contracareze orice delincvență cunoscută. Și-a stabilit sistemul cu trudă, făcând mari sacrificii naționale pentru principiile pe care le implică acest sistem. S-a luptat la sânge cu privilegiile unei mari libertăți – libertatea unei legi administrate de ofițerii săi aleși și aplicate în spiritul unei echități nealterate.

Și continuă să vorbească despre „Cei Patru Justițieri” care fondaseră o mașinărie a pedepsei, care depășise limitele și intrase în conflict cu legea; care condamnase și executase conform unei judecăți independente și sfidând codul stabilit.

— Și din nou spun, nu voi cădea în greșeala de a afirma că au pedepsit fără motiv: cu dovezile împotriva victimelor lor, ofițerii Coroanei ar fi ezitat să declanșeze o anchetă. Dacă ei s-ar fi mulțumit cu o perspectivă abstractă a unei crime sau alteia, și dacă ar fi spus că acest individ sau celălalt merită pedeapsa, noi, reprezentanții legii, pentru o clipă ne-am fi îndoit de justetea raționamentului lor. Numai că noi am intrat în conflict asupra problemei adecvării pedepsei și asupra problemei mult mai serioase a dreptului individului de a determina pedeapsa, ceea ce are drept rezultat apariția în boxă a acestui individ, sub acuzația de crimă.

Pe parcursul discursului, Manfred se aplecă în față, urmărind cuvintele avocatului.

O dată sau de două ori încuviință, ca și cum ar fi fost de acord cu vorbitorul, și nici măcar o singură dată nu arată vreun semn de dezaprobare.

Martorii veniră unul după altul. Din nou avocatul, și doctorul, și bărbatul volubil cu privire crucișă. Când termină cu fiecare, avocatul întreabă dacă are de pus vreo întrebare, dar Manfred clătină din cap.

— L-ați mai văzut pe acuzat înainte? îl întreabă judecătorul pe ultimul martor.

— Nu, săr, nu l-am făcut, spuse martorul categoric, nu am nic de spus împotriva lui.

Când părăsi boxa martorilor, spuse cu voce tare:

— Mai sunt încă alți trei – nu freau dorința să mor, și printre râsetele care urmară acestei demonstrații de precauție, Manfred îl rechemă tăios.

— Dacă nu aveți vreo obiecție, my lord? spuse.

— Absolut niciuna, răspunse curtenitor judecătorul.

— Ați menționat ceva despre alți trei, spuse. Sugerați că v-au amenințat?

— Nu, săr, nu! spuse înflăcărat micuțul.

— Nu pot consulta avocatul, spuse zâmbind Manfred, dar îi transmit că n-a existat nicio nuanță de intimidare a martorului în acest caz.

— Niciuna, se grăbi să spună avocatul; dvs. trebuie să faceți această declarație.

— Împotriva acestui om – prizonierul arată spre boxa martorilor – n-avem nimic care să justifice acțiunea noastră. E contrabandist de zahăr și dealer de proprietăți furate – dar legea va avea grijă de el.

— E o minciună, rosti micuțul din boxă, alb la față și tremurând; e o calomnie!

Manfred zâmbi iar și-i concedie cu un gest al mâinii.

Judecătorul l-ar fi putut condamna pe prizonier pentru acuzația irelevantă, dar trecu peste incident.

Cazul acuzării se apropia de încheiere, când un oficial al curții veni lângă judecător și, aplecându-se, începu o conversație în șoaptă.

Când se retrase ultimul martor, judecătorul anunță o întrerupere a ședinței, și avocatul acuzării fu convocat în camera excelenței sale.

În celulele de lângă tribunal, Manfred primi un pont legat de ce urma să se întâmple și se încrunță.

După pauză, judecătorul, așezându-se, se adresă juriului:

— Într-un caz prezentând însușirile neobișnuite care-l caracterizează pe acesta, spuse, trebuie să ne așteptăm că vor apărea incidente de o natură aproape fără precedent. Circumstanțele sub care vor fi date acum dovezile nu sunt, totuși, în întregime, fără precedent. Deschise o carte groasă cu legi într-un loc marcat cu o bucătică de hârtie. Aici e Regina împotriva lui Forsythe și, mai înainte, Regina împotriva lui Berander, și, mai înainte, și citat în toate aceste proceduri, Regele împotriva lui Sir Thomas Mandory, avem deci cazuri paralele.

Închise cartea.

— Cu toate că acuzatul nu a notificat dorința de a chema martori în numele său, un gentleman s-a oferit voluntar. Acesta dorește să-și păstreze anonimatul, și există circumstanțe specifice care mă fac să-i accept cererea. Vă asigur, domnilor jurați, că sunt mulțumit atât de identitatea martorului, cât și de faptul că e demn de crezare.

Făcu un semn unui ofițer și, prin ușa judecătorului către boxa martorilor își făcu apariția un tânăr. Era îmbrăcat într-o redingotă strânsă pe corp și pe partea de sus a feței purta o jumătate de mască.

Se aplecă ușor peste balustradă, privindu-l pe Manfred cu un mic zâmbet pe gura bine conturată, și ochii lui Manfred îl înfruntară.

— Veți vorbi în numele acuzatului? întrebă judecătorul.

— Da, my lord.

Întrebarea care urmă provocă un oftat de surpriză în tribunalul ticsit.

— Afirmați responsabilitate egală pentru acțiunile sale?

— Da, my lord.

— Sunteți, de fapt, un membru al organizației cunoscută sub numele de „Cei Patru Justițieri”?

— Da.

Vorbea calm, și fiorul pe care-l produse mărturisirea lui, nu-l mișcă.

— Afirmați, de asemeni, spuse judecătorul, consultând o hârtie, că ați participat la consiliile lor?

— Da.

Erau pauze lungi între întrebări, deoarece judecătorul verifica răspunsurile și avocatul scria de zor.

— Și spuneți că sunteți de acord atât cu obiectivele lor, cât și cu metodele?

— Absolut.

— I-ați ajutat să-și ducă la bun sfârșit sentințele?

— Da.

— Și ați fost de acord?

— Da.

— Și susțineți că sentințele lor erau animate de un înalt simț al datoriei și responsabilității față de omenire?

— Sunt exact cuvintele mele.

— Și că cei care au fost uciși își meritau moartea?

— Sunt perfect satisfăcut.

— Declarați asta ca rezultat al cunoașterii și investigației personale?

— Declar asta din cunoaștere personală în două cazuri, și din investigațiile proprii și din mărturia independentă a unei înalte autorități legale.

— Ceea ce mă duce la următoarea întrebare, spuse judecătorul. Ați întâlnit vreodată o comisie care să investigheze circumstanțele cazurilor cunoscute în care au fost implicați „Cei Patru Justițieri”?

— Da.

— Era alcătuită dintr-un Șef al Justiției dintr-un anume stat european, și patru eminenți avocați?

— Da.

— Și ceea ce ați declarat este rezultatul cercetărilor acelei comisii?

— Da.

Judecătorul încuviință grav și acuzatorul public se ridică pentru interogatoriu.

— Înainte de a vă adresa vreo întrebare, spuse, nu pot decât să-mi exprim acordul total cu excelența sa, apropo de păstrarea anonimatului dvs.

Tânărul făcu o plecăciune.

— Acum, să vă întreb ceva. Cât timp ați făcut parte din asociația celor Patru Justițieri?

— Șase luni, răspunse celălalt.

— Deci, într-adevăr nu vă aflați în postura de a da dovezi despre esența acestui caz – care datează de cinci ani, din câte știu.

— În afara dovezilor date de Comisie.

— Dați-mi voie să vă întreb – dar trebuie să vă spun că nu sunteți obligat să răspundeți dacă nu doriți – sunteți mulțumit că „Cei Patru Justițieri” sunt responsabili pentru acea tragedie?

— Fără îndoială, răspunse imediat tânărul.

— Ar putea exista ceva care să vă facă să vă îndoiiți?

— Da, rosti zâmbind martorul, dacă Manfred ar nega-o, nu numai că m-aș îndoii, dar aș fi ferm convins de nevinovăția lui.

— Spuneți că sunteți de acord atât cu metodele cât și cu obiectivele lor?

— Da.

— Să presupunem că ați fi patronul unei mari firme de business care are în subordine o mie de muncitori, cu reguli și regulamente pentru conducerea lor, și o scară de mecanisme și pedepse pentru păstrarea disciplinei. Și să presupunem că aflați că unul dintre muncitori se declară un judecător imparțial al conducerii, și instituie, peste regulile dvs., un cod propriu.

— Ei bine?

— Ei bine, care ar fi atitudinea dvs. față de acest om?

— Dacă regulile pe care le inițiază ar fi înțelepte și necesare, le-aș încorpora în codul meu.

— Să vă dau un alt caz. Să presupunem că guvernați un teritoriu, că administrați legile.

— Știu ce vreți să spuneți, îl întrerupse martorul, și răspunsul meu este că legile unei țări sunt tot atâția stâlpi ridicați în beneficiul comunității. Oricât v-ați da silința, interstițiile există, și unii indivizi vin și pleacă după cum vor, strecurându-se prin această fisură, sau direct prin spărtură.

— Și ați saluta o formă de justiție neoficială care ar acționa ca un fel de stop moral?

— Aș saluta justiția curată.

— Dacă vi s-ar face o propunere abstractă, ați accepta-o?

Tânărul făcu o pauză înainte de a răspunde.

— E dificil să te acomodezi cu abstractul, având în fața ochilor asemenea dovezi tangibile ale eficacității sistemului Celor Patru Justițieri, spuse.

— Poate că da, rosti avocatul și dădu de înțeles că terminase.

Martorul ezită înainte de a părăsi boxa, uitându-se la prizonier, dar Manfred clătină din cap zâmbind, și silueta subțire a tânărului ieși din tribunal exact pe unde venise.

Zumzetul spontan al conversației care urmă plecării lui răsună nestingherit, în timp ce judecătorul și avocatul se consultau peste bară.

Garrett, jos printre ziariști, dădu glas gândului vag care fusese prezent în mintea tuturor.

— Observi, Jimmy, îi spuse lui James Sinclair de la „*Review*”, cât de ireal e procesul ăsta? Nu-ți lipsește însăși esența unui proces de crimă, tristețea și groaza? Un tip a fost ucis, și acuzarea n-a scos o singură vorbă despre „acest sărman doborât în plină tinerețe” sau despre ceva care să te facă să te uiți la prizonier să-l vezi cum reacționează. E o discuție filosofică, având la capăt spânzurătoarea.

— Corect, spuse Jimmy.

— Pentru că, spuse Garrett, dacă va fi găsit vinovat, va muri. Nu există nicio îndoială; dacă nu-l spânzură, *CRACK!* cu Constituția Britanică, Magna Carta, Dieta Viermilor, și alte câteva lucruri despre care pălăvrăgea Bill Seddon.

Remarca sa ireverențioasă se adresa discursului de deschidere al procurorului. Acum, Sir William Seddon era din nou în

picioare, începând să se adreseze juriului. Se referi la dovada adusă, la refuzul prizonierului de a aduce dovada în discuție și, convențional, trasă pas cu pas punctele împotriva bărbatului din boxă. Aminti în treacăt despre înfățișarea siluetei mascate din boxa martorilor. Pentru că merita să fie luat în considerație, dar nu influența cazul aflat în discuția curții. Juriul se afla aici pentru a formula un verdict conform legii existente, nu ca și cum n-ar fi existat, să aplice legea, nu s-o creeze – asta era datoria juriului. Prizonierului i se va da ocazia de a vorbi în apărarea sa. Avocatul Coroanei îi oferise dreptul de a avea ultimul cuvânt. Dacă ar fi vorbit, l-ar fi ascultat cu atenție, dându-i prizonierului posibilitatea de a izgoni orice îndoială încă prezentă în mințile lor. Numai că el nu vedea, nu-și putea imagina cum ar putea juriul să nu dea decât un singur verdict.

Pentru un timp, se părea că Manfred nu intenționează să profite de ocazie, deoarece nu făcu niciun semn, apoi se ridică în picioare și, odihnindu-și mâinile pe marginea biroului din față:

— My lord, spuse și se întoarse formal spre juriu, și domnilor.

Curtea era atât de tăcută, încât putea auzi scârțâitul stilourilor reporterilor, și zgomotele neașteptate din stradă.

— Mă îndoiesc atât de înțelepciunea cât și de valoarea discursului, spuse, nu că aș sugera că deja v-ați decis asupra chestiunii vinovăției mele, fără a avea motive excelente și convingătoare.

— Am o obligație față de Consiliul Trezoreriei, se înclină spre procurorul atent, deoarece m-a scutit de acele banalități ale discursului care, mă tem, ar fi deranjat acest proces. Nu a încercat să-l scoată basma curată pe cel pe care l-am ucis, sau să-l exonereze de crimele sale cumplite și sordide. Mai degrabă, a clarificat poziția exactă a legii față de mine, și sunt total de acord cu tot ce a spus. Inechitățile legii sunt notorii, și recunosc

imposibilitatea, așa cum e alcătuită societatea, de a îmbunătăți legea astfel încât crimele cu care am avut de-a face să fie pedepsite așa cum merită. Nu mă ridic împotriva sorții care m-a trimis aici. Când am preluat misiunea, am preluat-o cu bună știință, pentru că și eu, zâmbi chipurilor întoarse spre banca avocaților, și eu mă pricep la legi – și la alte lucruri.

— Mai există cei care-și închipuie că eu ard de dorința de a modifica legile acestei țări; nu e adevărat. Seturile de canoane, inflexibile în construcția lor, nu pot fi adaptate în funcție de caracteristicile unui caz, și se întâmplă așa când chiar chestiunea *caracteristicii* e un punct litigios. Legile Angliei sunt legi bune, înțelepte și drepte și echitabile. Ce altă laudă e necesară decât acest fapt, că recunosc că viața mea e pierdută datorită acestor legi, și accept justiția care mă condamnă?

— Nu-i mai puțin adevărat, când voi fi din nou liber, continuă calm, voi continua să fiu vrednic de judecata dvs., pentru că există acel ceva în mine, care arată limpede pe unde e drumul meu, și cum pot servi cât mai bine omenirea. Dacă dvs. spuneți că a alege o victimă aici și una colo pentru condamnare, atingând doar cea mai mică parte a lumii bandiților, eu însumi sunt nedrept – întrucât îi las pe cei mulți și îi pedepsesc pe cei puțini – răspund că pentru fiecare individ pe care-l ucidem, o sută se îngrozeau la auzul numelui nostru și o apucau pe calea cea dreaptă; că exemplul unei singure execuții salva alte mii. Și dacă mă întrebați serios: Ați ajutat reforma omenirii, vă răspund la fel de serios – Da.

În tot acest timp, se adresa judecătorului.

— Ar fi o nebunie să te aștepti ca o țară civilizată să se întoarcă la barbaria unei epoci în care moartea era pedeapsa pentru orice altă crimă, și nu vă voi batjocori inteligența, negând că o asemenea întoarcere la zilele negre mi-a fost sugerată vreodată.

Dar a apărut o formă contrafăcută de umanitarism, ai cărei exponenți, se pare, și-au pierdut simțul proporției, și au promovat *frica de durere* la rang de religie; cine a uitat că Epoca Rațiunii nu s-a terminat, și că cei care sunt animale cu chip de om, răspund cu supușenia animalului la disciplina coercitivă, răspund cu frica oarbă de moarte – și sunt influențați de metode care le amenință liniștea sau viața.

Întinse mâna spre judecător.

— Dumneavoastră, my lord, strigă, puteți ordona biciuirea unei brute care aproape și-a ucis unul dintre tovarăși, fără a atrage mânia bărbaților și femeilor, care pun totul înaintea durerii fizice – onoarea, patriotismul, justiția? Puteți condamna la moarte pe cineva pentru o crimă plină de cruzime, fără ca o mie de fapte ți pătoare ale timpurilor noastre să nu se repeadă încoace și încolo ca furnicile, încercând să-i obțină eliberarea? Fără un cor de plânsete – care n-a fost provocat de victima sfârtecătă a ferocității lui? „Uciderea deliberată, uciderea crudă, spun ei, este voia lui Dumnezeu; dar pedepsirea legală a morții, e crimă”. De aceea nu aștept înțelegere față de metodele adoptate de „Cei Patru Justițieri”. Noi am reprezentat o lege – am executat prompt. Am ucis, dacă doriți. În spiritul și în litera legilor Angliei, am comis crime. Recunosc în fața justiției condamnarea mea. Nu doresc să găsesc circumstanțe atenuante pentru crima mea. Nu-i mai puțin adevărat că actul pe care nu-l pot justifica spre satisfacția dvs., îl justific pentru mine.

Se așeză.

Un avocat pledant, aplecându-se în spatele acuzatorului public, întrebă:

— Ce ziceți de asta?

Sir William clătină din cap.

— Tulburător, rosti disperat.

Cuvântul de încheiere al judecătorului a fost unul dintre cele mai scurte cunoscute vreodată.

Juriul a trebuit să cadă de acord că prizonierul a comis crima de care fusese acuzat, și că nu trebuie să se mai agite cu vreun alt aspect al cazului, ci cu exact ceea ce aveau. Era individul din boxă responsabil de uciderea lui Lipski?

Fără a părăsi boxa, juriul dădu verdictul.

— Vinovat!

Cei obișnuiți cu asemenea scene au observat că judecătorul, pronunțând condamnarea la moarte, a omis cuvintele șocante și sumbre care însoțesc de obicei ultima frază a legii și că, la rândul lui, a vorbit fără emoție.

— Fie va acorda o comutare a pedepsei, fie judecătorul e sigur că va evada, spuse Garrett, și ultima explicație pare ridicolă.

— Apropo, rosti tovarășul lui când ajunseră în stradă odată cu gloata care înainta lent, cine era spilcuitul care a întârziat și s-a așezat pe bancă?

— Înălțimea Sa, Prințul de Escorial, spuse Charles, își petrece chiar acum luna de miere în Londra.

— Știu totul despre asta, rosti Jimmy, dar l-am auzit vorbindu-i șerifului chiar înainte să ieșim, și m-a izbit că-i auzisem vocea înainte.

— Și mie mi se pare la fel, rosti Charles cel discret – atât de discret, încât nici măcar nu-i sugeră editorului său că misterioasa mască ce depusese mărturie în numele lui George Manfred nu era nimeni alta decât Înălțimea Sa.

Capitolul XV

CHELMSFORD

Manfred fu transportat înapoi la pușcăria Wandsworth chiar în noaptea procesului. Guvernatorul, stând în curtea întunecoasă în timp ce dubița pătrunse înăuntru cu escorta ei zăngănitoare, îl primi cu gravitate.

— Dorești ceva? îl întreabă când ajunse în celula lui.

— Un trabuc, spuse Manfred, și guvernatorul îi dădu cutiuța.

Manfred alese cu grijă, șeful închisorii privindu-l cu un aer surprins.

— Ești un om extraordinar, spuse.

— Și trebuie să fiu, veni răspunsul, pentru că mă așteaptă o încercare groaznică, depășită numai prin unicitate.

— Va fi o petiție pentru comutarea pedepsei, desigur, spuse guvernatorul.

— Oh, am renunțat la asta, râse Manfred, am renunțat prin lovitura de gheață a satirei – deși cred că nu i-am descurajat pe „Credincioșii Raționali”, pentru care mi-am făcut o asemenea provizie postumă.

— Ești un om extraordinar, medită din nou guvernatorul. Apropo, Manfred, ce rol joacă doamna în evadarea ta?

— Doamna? Manfred era sincer uimit.

— Da, femeia care bântuie prin împrejurimile închisorii; o doamnă în negru, și șeful pazei îmi spune că e extraordinar de frumoasă.

— Ah, femeia, spuse Manfred și fața i se înnegură. Speram să fi plecat.

Se așeză gânditor.

— Dacă e o prietenă de-a ta, nu va fi greu să-ți obțin o întrevedere, spuse guvernatorul.

— Nu, nu, nu, răspunse Manfred în pripă, nu trebuie să fie nicio întrevedere – în niciun caz aici.

Guvernatorul își spuse că întrevederea *aici* era foarte improbabilă, deoarece guvernul plănuia transferul prizonierului, și simțea că nu e de datoria lui către Stat să-i comunice. Nu trebuia, dacă ar fi știut, să facă din plan un mister.

Manfred zvârli pantofii greoi dați de autoritățile închisorii – se schimbase în hainele de condamnat la întoarcerea la pușcărie – și se întinse în pat astfel îmbrăcat, trăgându-și o pătură peste el.

Unul dintre paznici sugerează tăios că ar trebui să se dezbrace.

— Nu merită, spuse, pentru un timp atât de scurt.

Crezură că se referea din nou la evadare, și se minunară un pic de nebunia lui. Trei ore mai târziu, când guvernatorul veni în celulă, erau consternați.

— Cer scuze de deranj, spuse, dar trebuie să te transferăm la o altă închisoare – și uite, nu te-ai schimbat!

— Nu, spuse Manfred, dând leneș pătura la o parte, dar credeam că transferul o să fie mai devreme.

— Cum ai aflat?

— Despre transfer – oh, mi-a șoptit o păsărică, rosti prizonierul, întinzându-și oasele. Unde va fi – Pentonville?

Guvernatorul îl privi un pic ciudat.

— Nu, spuse.

— Reading?

— Nu, rosti scurt guvernatorul.

Manfred se încruntă.

— Oriunde ar fi, sunt gata, spuse.

Dădu din cap spre paznic în timp ce plecă, și își luă un rămas bun neprotocolar dar călduros de la guvernator, în gara pustie, unde o locomotivă solitară cu un vagon atașat, aștepta.

— Un tren special, după câte-mi dau seama, spuse.

— Adio, Manfred, spuse guvernatorul și îi întinse mâna.

Manfred nu o luă – și guvernatorul roși în întuneric.

— Nu pot să-ți dau mâna, spuse Manfred, din două motive. Primul e că minunatul tău paznic-șef mi-a pus cătușele la spate...

— Nu mai contează al doilea, rosti guvernatorul cu un ușor hohot de râs și apoi, în timp ce strângea brațul prizonierului, adăugă: Nu vreau să-i faci vreun rău celuiilalt, dar dacă ai norocul ca acea minunată evadare a ta să se materializeze, cunosc un ofițer respectat în Administrația Penitenciarelor care s-ar bucura.

Manfred încuviință și, când urcă în tren, rosti:

— Doamna aceea, dacă o vezi, spune-i c-am plecat.

— Îi voi spune, dar mă tem că nu-i pot spune unde anume.

— Asta e la latitudinea ta, spuse Manfred în timp ce trenul porni. Paznicii traseră obloanele, și Manfred adormi.

Se trezi cu mâna paznicului-șef pe braț, și pași pe platformă în timp ce răsărea soarele. Privirea lui iute căută pancartele cu reclame din gară. Ar fi făcut asta în mod obișnuit, pentru că ele i-

ar fi spus unde se află, presupunând că autoritățile, dintr-un anume motiv, ar fi dorit să țină destinația secretă. Dar acum avea un interes deosebit pentru reclame. Gara era sufocată de afișele unei agenții de voiaj ieftine – o neobișnuită clasă de reclame față de pancartele austere dintr-o gară. Imense afișe strălucitoare care glăsuiau „Totul e în ordine” și, dedesubt, cu caractere mai mici „Ultima modă”. Afișe mici glăsuiau: „Scrie-i verișoarei tale din Londra... și spune-i că târgul cu Gipsy Jack etc.”. „Procedează ca la carte”, spunea altul. Coborând scările, observă pe partea opusă gării încă o dovadă a capriciului acestei extravagante agenții, pentru că erau și reclame mari luminoase, toate cu același scop.

În bezna intermitentă a vagonului, Manfred zâmbi larg. Într-adevăr, ingenuitatea lui Leon Gonsalez nu avea limite. A doua zi dimineața, când guvernatorul închisorii Chelmsford îl vizită, Manfred își exprimă dorința de a-i scrie o scrisoare verișoarei sale – din Londra.

— L-ai văzut? întrebă Poiccart.

— Doar o clipă, spuse Leon.

Se duse la fereastra încăperii și privi afară. Exact în fața lui se ridica fațada sinistră a pușcăriei. Reveni la masă și își turnă o ceașcă de ceai. Încă nu era ora șase, dar rămăsese treaz cea mai mare parte a nopții.

— Secretarul de Stat, rosti întretăiat în timp ce bea lichidul fierbinte, e indiscret în corespondența sa și, în general, e un om neglijent. Asta apropo de venirea lui Manfred.

— Am făcut două vizite în casa onorabilului gentleman în aceste două săptămâni, și am aflat secrete uluitoare. Știi că

Willington, președintele Ministerului Comerțului, a avut o aventură, și că un Lord al Amiralității bea ca un burete, și Cancelarul îl urăște pe Secretarul de Război, care vorbește tot timpul, și...

— Ține un jurnal? întrebă Poiccart, și celălalt încuviință.

— Un jurnal plin de mii de lire, umblă vorba, încuiat cu un lacăt de șase penny. Casa lui e prevăzută cu sistemul de alarmă Magno-Sellie, și are trei servitori.

— Ești aproape enciclopedic, spuse Poiccart.

— Dragul meu Poiccart, spuse iritat Leon, ți-ai luat obiceiul de a accepta cele mai minunate informații de la mine, fără a mă învrednici cu următoarele atitudini măgulitoare: unu, surpriză incredibilă; doi, uimire extaziată; trei, admirație amestecată cu venerație.

Poiccart izbucni în râs: ceva neobișnuit la el.

— Am încetat să mă mai mir de inteligența ta, ilustrule, rosti în spaniolă, limba pe care cei doi o foloseau invariabil atunci când erau singuri.

— Toate astea mă depășesc, continuă Poiccart, și totuși nimeni nu poate spune că sunt leneș în acțiune.

Leon zâmbi.

Amândoi munciseră din greu ultimele săptămâni. Pregătirea celor „Trei luni în Maroc” nu fusese o sarcină ușoară. Primul cuvânt al fiecărui al șaptelea paragraf alcătuia mesajul pe care trebuia să i-l transmită lui Manfred – și era un mesaj lung. Fusese sarcina de a o tipări, de a aranja publicarea imediată, plasarea cărții pe listă și împingerea ei sub nasul unui public ostil. Așa

cum marinarii depozitează centuri de salvare pentru accidente neprevăzute, tot astfel, „Cei Patru Justițieri” aveau echipament de salvare în fiecare țară. Poiccart, făcând multe vizite în centrul Angliei, aducea cu el, din când în când, fragmente ciudate ale unei mașinării. Cu cât era mai ușor bagajul, cu atât mai grele componentele pe care le transmitea pe blat în Chelmsford într-un automobil puternic.

Casa singuratică, situată vizavi de închisoare, era de vânzare, din fericire, și agentul care dirijă negocierile rapide având drept rezultat transferul, scăpă informația că noii clienți sperau să ridice un garaj pe Colchester Road, care ar fi asigurat o armonizare sensibilă a traficului din Essex. Sosirea a două șasiuri vopsite grosolan veni în sprijinul imaginii afacerii noilor proprietari. Erau oameni întreprinzători, acești nou-veniți, și era un secret „la vedere”, că Gipsy Jack, a cărui caravană era sub sechestru, și în mâinile unui supraveghetor, găsisse la ei sprijin financiar. Chiar dacă Jack protestă viguros la sugestia ridicolă că ar fi trebuit să deschidă în Chelmsford într-un sezon nefavorabil, și pufai disprețuitor la extravagantul limbaj de mahala al orașului. Așa cum nu fu de acord cu formularea afișelor, care i se păru mai blândă decât caracterul ilar cerut de afacerea sa de „entertainment”.

— Acești Heckford vor avea un eșec, spuse dl. Peter Sweeney de față cu toată familia.

Ocupa Faith Home, o vilă bogat împodobită pe Colchester Road. Înainte de spectaculoasa naștere a „Credincioșilor

Raționali”, purtase mult mai impozantul titlu de Palace Lodge, asta că veni vorba.

— Nu se pricepe la afaceri, și sunt un pic duși cu pluta.

Pentru un mare preot al unui nou cult, limbajul lui Peter nu era nici pur, nici rafinat.

— Și nici măcar n-au politețea obișnuită a unui porc, adăugă ambiguu. Am dus petiția acolo, astăzi, continuă indignat Peter, și flăcăul care a venit la ușă! Oh, ce priveliște! Arăta de parcă n-ar fi închis ochii toată noaptea, ochi roșii, fața albă, și tremura tot.

— ‘Neața, d-le Heckford, îi zic, am venit în legătură cu petiția.

— Ce petiție? zice el.

— Petiția pentru sărmana creatură care zace acum în Chelmsford, zic eu, condamnată la moarte – adică crimă legală, zic.

— Du-te dracu’! zice el; astea au fost exact cuvintele lui: Du-te dracu! Am fost atât de supărat încât am plecat imediat de la ușă – nici măcar nu mă poftise înăuntru – și, exact când am ajuns la capătul grădinii din față, el urlă: Și de ce-l vrei grațiat? Nu ți-a lăsat un morman de bani?

DI. Peter Sweeney era foarte agitat în timp ce repeta această dură mostră de cinism.

— Această idee, rosti Peter solemn și impresionant, *NU TREBUIE LĂSATĂ SĂ CREASCĂ*.

Trebuia dezmințită sugestia răutăcioasă că Peter aranjase demonstrația lui zilnică, de la douăsprezece la două. Mai fuseseră asemenea manifestări și înainte, întruniri în masă cu fanfare chiar la porțile închisorii, dar acestea erau întruniri plătându-le ale mamelor în comparație cu aceste demonstrații în numele lui Manfred.

Amintirea „serviciului” zilnic e prea proaspătă în conștiința publicului, și mai ales a publicului din Chelmsford ca să o mai

descriem aici. Mulțimi de trei mii de oameni făceau legea, și fanfara lui Peter trâmbița fără încetare, în timp ce Peter însuși răgușea, ca efect al denunțării metodelor barbare ale unui sistem medieval.

Frații Heckford, noua firmă de mașini, protestau împotriva pagubelor pe care acești manifestanți zilnici le provocau afacerii lor. Acel individ ușuratic, arătând mai ușuratic ca oricând, care se purtase atât de grosolan cu el, îl chemă pe Peter și-l amenință cu interdicția. Aceasta avu drept efect o și mai mare întărâtare a lui Peter Sweeney, și a doua zi întrunirea dură trei ore.

În închisoare, iadul de afară pătrunse chiar și în singurătatea celulei lui Manfred, și acesta fu satisfăcut.

Poliția locală n-avu niciun chef să intervină – și să redeschidă scandalul disperat care se declanșase înainte datorită acestor demonstrații.

Astfel că Peter triumfă, și mulțimea de pierde-vară care veni grămadă la adunarea de la miezul zilei crescă odată cu interesul pentru soarta condamnatului.

Și fanfara mărită sună din alămuri și toba mare bătu din ce în ce mai tare și „Credincioșii Raționali” câștigă noi adepți.

Un turist curios stătea, într-o zi, la marginea adunării. Din locul în care stătea, nu putea vedea fanfara, dar făcu o observație remarcabilă; nici mai mult, nici mai puțin decât o reflecție vulgară despre un valoros membru al orchestrei.

— Flăcăul ăla, rosti acest critic necunoscut, bate aritmic – sau poate sunt două tobe și nu știu eu.

Bărbatul căruia îi adresă remarcile ascultă cu atenție, și încuviință.

Mulțimea se retrăsese spre balustradele din fața clădirii fabricantilor de motoare și, în timp ce se dispersa – petrecerea lui Peter avusese o magnifică „procesiune” spre oraș înainte de a se

sparge – unul dintre noii chiriași veni la ușă și rămase privind mulțimea amestecată. Auzi remarca referitoare la tempo-ul toboșarului, și asta îl supără. Când reveni în salon, unde un Poiccart palid zăcea cu fața-n sus pe o canapea, spuse:

— Trebuie să avem grijă, și îi repetă conversația.

Cei doi se odihniră până la ora șase – așa cum trebuie să se odihnească cei care au muncit sub o monstruoasă presiune a aerului – după care merse să curețe rezultatul muncii lor.

La miezul nopții se opriră, și spălară petele.

— Din fericire, spuse Poiccart, mai avem încă multe încăperi de umplut; salonul mai poate adăposti încă; sufrageria ne trebuie, salonașul e plin. Măine trebuie să începem de sus.

Pe măsură ce munca înainta, nevoia de precauție deveni din ce în ce mai stringentă; dar niciun accident nu le tulbură munca și, cu trei zile înainte de data stabilită pentru execuție, cei doi bărbați, ajungând în sufrageria vag mobilată, priviră unul spre altul peste masa neacoperită care-i separa, și oftară mulțumiți, pentru că lucrarea era aproape terminată.

— Indivizii ăia, spuse dl. Peter Sweeney, nu sunt chiar atât de Răi pe cât aș fi crezut. Unul din ei a venit azi la mine și și-a cerut Scuze. Arăta mai bine, și s-a oferit să semneze petiția. Peter îi dădea mereu impresia, atunci când vorbea, că folosește cuvinte care încep cu majuscule.

— Tati, rosti fiul său, care n-avea decât preocupări strict materiale, ce-ai de gând să faci cu banii lui Manfred?

Părintele său îl privi cu severitate.

— Îi voi Dona Cauzei, rosti scurt.

— Țsta ești tu, nu-i așa? rosti copilul nevinovat.

Peter refuză să răspundă.

— Acești tineri, continuă, ar putea face mai rău decât au făcut. Sunt mult mai metodici decât credeam, mai misterioși.

Electricianul orașului îmi spune că folosesc curent electric în lucrările lor, au și o mică instalație de gaz și, din felul în care unul din ei manevra astăzi un vehicul impozant pe străzile Londrei, mi se pare că se pricep la afacerea asta cu mașini.

Gonsalez, întorcându-se dintr-o călătorie de probă cu mașina sa zgomotoasă, fu nevoit să raporteze o întâmplare neliniștitoare.

— Ea e aici, spuse în timp ce-și ștergea unsoarea de pe mâini.

Poiccart se întrerupse din lucru – încălzea ceva într-un creuzet deasupra unei sobe electrice.

— Femeia din Gratz? întrebă.

Leon încuviință.

— E normal, spuse Poiccart și își reluă experimentul.

— M-a văzut, rosti calm Leon.

— Oh! spuse celălalt apatic. Manfred spunea...

— Că nu va mai trăda – eu cred asta, și George ne-a rugat să ne purtăm frumos cu ea, ăsta e un ordin.

(Era ceva mai mult în scrisoarea lui Manfred către „verișoara lui din Londra”, dar guvernatorul nu văzuse).

— E o femeie nefericită, rosti grav Gonsalez; ți se rupea sufletul văzând-o la Wandsworth, unde stătea zile întregi cu ochii ei tragici ținuiți pe poarta urâtă a închisorii; aici, cu rezultatul muncii ei la vedere, trebuie că suferă torturile damnaților.

— Atunci, spune-i, zise Poiccart.

— Că...

— Că George va evada.

— M-am gândit la asta. Cred că și George ar dori.

— „Suta Roșie” a repudiat-o, continuă Leon. Am fost înștiințați ieri; nu sunt sigur că n-a fost și ea condamnată. Ți-amintești de Herr Schmidt, cel cu fața rotundă? El a denunțat-o.

Poiccart încuviință și ridică privirea gânditor.

— Schmidt, Schmidt, căută. Oh, da – există ceva împotriva lui, o crimă cu sânge-rece, nu-i așa?

— Da, răspunse Leon foarte liniștit, și nu mai vorbiră despre Herr Schmidt din Praga.

Poiccart scufunda baghete subțiri din sticlă în conținutul plin de bule care fierbea în creuzet, și Leon privea în dorul lelii.

— Ea a spus ceva? întrebă Poiccart după o tăcere lungă.

— Da.

Din nou tăcere, după care Leon reluă:

— Nu era sigură de mine – dar i-am făcut semnul „Sutei Roșii”. Nu puteam să-i vorbesc în plină stradă. Oamenii lui Falmouth, după toate probabilitățile, o supraveghează zi și noapte. Cunoașteți vechiul truc cu mănusa pentru a da ora întâlnirii. Tragi ușor mănusa și te oprești privind unul, două sau trei degete... așa că i-am semnalat să ne întâlnim în trei ore.

— Unde?

— La Wivenhoe – și asta a fost destul de simplu – imaginați-vă că m-am aplecat pe fereastra mașinii și i-am întrebat pe trecători cât îmi ia s-ajung la Wivenhoe – ultimul cuvânt rostit tare – cam trei ore? În timp ce-mi răspundeau, am văzut semnalul ei de consimțământ.

Poiccart mormăi în timp ce lucra.

— Ei bine, te duci? întrebă.

— Da, răspunse celălalt și se uită la ceas.

După miezul nopții, Poiccart, moțând în fotoliu, auzi sfârâitul și exploziile mitralierei Gatling ale mașinii, în timp ce pătrundea în garajul improvizat.

— Ei bine? întrebă când intră Leon.

— A plecat, spuse Gonsalez cu un oftat de ușurare. A fost o treabă dificilă, și a trebuit s-o mint – nu ne putem permite riscul unei trădări. Ca moștenitoare a „Sutei Roșii”, se agață de ideea că organizația noastră numără mii de oameni; a acceptat povestea mea de a ataca închisoarea prin forță brută. Voia să rămână, dar i-am spus că ar putea da totul peste cap – pleacă mâine pe continent.

— Firește, n-are bani, spuse Poiccart cu un căscat.

— Deloc – „Suta Roșie” nu-i mai dă – dar i-am dat eu...

— Firesc, spuse Poiccart.

— A fost greu s-o conving să-i ia; acționa ca o nebună între teama de George, bucuria la auzul știrilor date de mine – și remușcare.

— Cred, continuă cu seriozitate, că are o afecțiune pentru George.

Poiccart îl privi.

— Mă surprinzi, rosti ironic și plecă la culcare.

Ziua îi găsi muncind. Mașinăria trebuia demontată, o ușă grea reparată, noi cauciucuri pentru mașina cea mare. Cu o oră înainte de demonstrația de la miezul zilei, se auzi o bătaie în ușa de la intrare. Leon răspunse și găsi un șofer politicos. În stradă se afla o mașină cu un singur ocupant.

Șoferul voia petrol; rămăsese fără combustibil. Stăpânul său coborî din mașină și veni să dirijeze negocierea simplă. Cu un singur cuvânt, își concedie mecanicul.

— Aș avea una sau două întrebări despre mașina mea, rosti clar.

— Poftiți înăuntru, sir, spuse Leon și-l conduse în salon.

Închise ușa și se întoarse spre vizitatorul în haină de blană.

— De ce-ai venit? întrebă rapid; e teribil de periculos – pentru tine.

— Știu, răspunse celălalt liniștit, dar m-am gândit că aș putea da o mână de ajutor – care e planul?

Leon îi spuse în câteva cuvinte, și tânărul se înfioră.

— O experiență înspăimântătoare pentru George, spuse.

— E singura cale, răspunse Leon, și George are nervi de oțel.

— Și, după aceea – la cheremul sorții?

— Vrei să spui pe unde o să dispărem – pe mare, desigur. E un drum bun de aici spre Clacton, și vasul ne așteaptă între Clacton și Walton.

— Înțeleg, rosti tânărul și făcu o sugestie.

— Excelent – dar tu? spuse Leon.

— E-n ordine, rosti vizitatorul.

— Apropo, ai o hartă cu rețeaua telegrafică a acestei zone?

Leon descuie un sertar și scoase o hârtie împăturită.

— Dacă ai putea aranja asta, spuse, ți-aș fi recunoscător.

Bărbatul pe nume Courtlander însemnă planul cu un creion.

— Am oameni în care poți avea încredere până la capăt, spuse. Firele vor fi tăiate la ora opt, și Chelmsford va fi izolat de lume.

Apoi, cu un bidon de petrol în mână, se întoarse la mașină.

Capitolul XVI

EXECUȚIA

Dacă treci prin ușița care duce la cabina portarului (ușița va fi încuiată și zăvorâtă în urma ta), cel care te însoțește te va conduce printr-o altă ușă într-o curte care e străjuită într-un capăt de porțile masive ale închisorii și, în celălalt, de o imensă poartă din oțel. Prin această poartă ajungi în altă curte și, ținând dreapta, ajungi la o scară cu trepte din piatră care te duce în micul birou al guvernatorului. Dacă mergi de-a lungul pasajului îngust în care dă biroul, cobori un șir de scări în celălalt capăt, printr-o ușă bine păzită, ajungi deodată în marea sală a închisorii. Aici, galeriile se înșiră de-a lungul ambelor părți ale sălii, și pasarele și poduri de oțel traversează din loc în loc spațiul. Aici, de asemenea, scări lucioase în zig-zag, și fațada albă a celor două ziduri lungi ale sălii e presărată cu mici uși negre.

La parter, prima celulă pe dreapta, cum intri în sală din biroul guvernatorului, e mai spațioasă și mai încăpătoare decât suratele ei. Mai există, de asemenea, o nuanță de confort în dungile rogojinii care acoperă podeaua, în lumina gazului care lucește în cușca sa metalică zi și noapte, în masă și scaun și în patul confortabil. Aceasta e celula condamnaților. La o duzină de pași

față de prag se află o ușă care duce în altă parte a curții și, după încă o duzină de pași, ajungi într-o căsuță modestă, cu etaj, fără ferestre, și o intrare suficient de largă ca să permită trecerea a doi oameni unul lângă altul. Există o grindă de care poate fi prinsă rapid o frânghie și o trapă, și o cavitate căptușită cu cărămidă, colorată cu tempera roz-somon.

Din celula sa, Manfred era un ascultător interesat, întrucât zi de zi zgomotul demonstrației din fața porților creștea în intensitate.

Descoperi în medicul care-l vizita zilnic un gentleman cu un anume spirit. Într-un fel, îl înlocuia pe guvernatorul din Wandsworth cu un tovarăș intelectual, pentru că stăpânul de la Chelmsford era un individ rezervat, impregnat cu tradițiile sistemului. Manfred îi destăinuie doctorului părerea lui personală despre „Credincioșii Raționali”.

— Dar, pentru Dumnezeu, cum de le-ați lăsat atâția bani? întrebă surprins medicul.

— Pentru că urăsc maniacii și oamenii mărunți și proști, veni răspunsul criptic.

— Acest Sweeney... continuă el.

— Cum ați aflat de Sweeney? întrebă doctorul.

— Oh, se aude, rosti neglijent Manfred. Sweeney avea o reputație internațională; în afară de asta, adăugă, fără să i se clinească vreun mușchi al feței, știu totul despre toți.

— Despre mine, de pildă? îl provocă doctorul.

— Despre dumneata, rosti înțelept Manfred. Din ziua în care ai plecat din Clifton, până în ziua în care te-ai însurat cu mai tânăra Miss Arbuckle din Chertsey.

— O, Doamne! șopti doctorul.

— Nu e surprinzător, nu-i așa, explică Manfred, că de foarte multă vreme m-am interesat de diversele staff-uri ale închisorilor din apropierea Londrei?

— Presupun că nu, rosti celălalt. Nu-i mai puțin adevărat că era impresionat.

Viața lui Manfred în Chelmsford diferea foarte puțin de cea din Wandsworth.

Rutina vieții în pușcărie rămânea aceeași: exercițiile zilnice, vizitele pedante ale guvernatorului, doctorului și capelanului.

Într-o singură privință Manfred era neînduplecat. Nu voia să primească ajutor spiritual, nu aștepta niciun serviciu religios. Își susținu poziția în fața capelanului scandalizat.

— Nu știi din ce sectă fac parte, spuse, pentru că am refuzat să dau vreo informație despre asta. Sunt convins că nu dorești să devin un prozelit sau să mă abați de la credința mea.

— Care e credința dvs.? întrebă capelanul.

— Aceasta, spuse Manfred, e taina mea cea mai adâncă, și nu intenționez s-o destăinui nimănui.

— Dar nu puteți muri ca un păgân, spuse oripilat preotul.

— Punctul de vedere e totul, veni răspunsul calm, și sunt perfect satisfăcut de moralitatea mea; pe lângă asta, adăugă, încă n-am de gând să mor și, fiind conștient de asta, mă feresc să accept din partea oamenilor de bine mila și gândurile pe care nu le merit.

Pentru doctor, Manfred era o sursă permanentă de uluire, lăsând să-i scape noutăți surprinzătoare, dobândite în mod misterios.

— De unde face rost de informații, asta mă uimește, sir, se destăinui guvernatorului. Cei care-l păzesc...

— Sunt dincolo de orice bănuială, rosti prompt guvernatorul.

— Primește ziare?

— Nu, numai cărțile pe care le cere. Ieri și-a exprimat dorința pentru „*Trei luni în Maroc*”, spunea că a citit jumătate când era la Wandsworth, și voia s-o recitească, ca „să fie sigur” – așa că i-am dat-o.

Cu trei zile înainte de data fixată pentru execuție, guvernatorul îl informă pe Manfred că, în ciuda prezentării unei petiții, Secretarul de Stat n-a văzut niciun motiv pentru a renunța la sentință.

— Nici nu m-așteptam la așa ceva, răspunse fără pic de emoție.

Petrecu cea mai mare parte a timpului sporovăind cu cei doi paznici. Simțul strict al datoriei îi forța să răspundă monosilabic, dar reuși să le stârnească interesul, vorbindu-le despre locuri ciudate de pe glob. Cât le stătu în putință, îl ajutără să-i treacă vremea, și el le aprecie efortul.

— Te numești Perkins, spuse într-o zi.

— Da, zise paznicul.

— Și tu ești Franklin, i se adresă celuilalt, și individul răspunse afirmativ.

Manfred dădu din cap.

— Când voi fi liber, spuse, o să vă recompensez pentru răbdarea voastră exemplară.

La plimbarea de luni – marți era ziua fatală stabilită de Marele Șerif – văzu un civil plimbându-se în curte și-l recunoscuse, și la revenirea în celulă ceru să-l vadă pe guvernator.

— Aș dori să-l întâlnesc pe dl. Jessen, spuse când sosi ofițerul, și guvernatorul șovăi.

— Ați avea bunăvoința de a transmite cererea mea Secretarului de Stat, prin telegraf ? întrebă Manfred, și guvernatorul promise că o va face.

Spre surprinderea lui, un răspuns imediat dădu permisiunea necesară.

Jessen păși în celulă și se înclină curtenitor spre bărbatul care stătea pe marginea canapelei.

— Voiam să-ți vorbesc, Jessen, spuse Manfred și-i făcu semn să se așeze. Voiam să clarific afacerea Starque, odată pentru totdeauna.

Jessen zâmbi.

— A fost în regulă – era un ordin semnat de Țar și adresat mie personal – n-aveam altceva de făcut decât să-l sugrum, spuse.

— Și totuși ai putea crede, continuă Manfred, că te-am angajat pentru treaba asta deoarece...

— Știu de ce am fost luat, rosti liniștitul Jessen. Starque și François se aflau în limitele legii, erau condamnați de lege, și voi loviți numai în cei pe care legea îi ocolește.

Apoi Manfred se interesă de „Asociație”, și Jessen se luminează.

— „Asociația” înflorește, rosti voios. Acum îi convertesc pe hoții de bagaje – știi, ăia care bântuie prin gări.

— La ce? întrebă celălalt.

— La realitate – la hamalii pe care-i întruchiează uneori, rosti entuziastul, și adăugă trist: Totuși, e o treabă a naibii de anevoioasă să găsești funcții pentru cei care vor s-o apuce pe calea cea dreaptă și n-au decât un bilet de învoire ca să-i poți identifica.

Când se ridică să plece, Manfred îi strânse mâna.

— Nu-ți pierde speranța, spuse.

— Ne mai vedem, spuse Jessen, și Manfred zâmbi.

Din nou, dacă v-ați plictisit de repetiția aceasta: „Manfred zâmbi”, amintiți-vă că cele două cuvinte descriu cel mai bine atitudinea lui în acele cumplite zile din Chelmsford.

Nu exista nici urmă de neseriozitate în felul în care trata situația apăsătoare. Comportamentul lui în ocaziile în care-l întâlnea pe capelan era unul pe care cel mai sensibil om nu-l putea trece cu vederea, dar fermitatea era de neînvins.

— E imposibil de făcut ceva cu el, rosti disperatul preot. Sunt ca un copil în mâinile lui. Mă face să mă simt ca un predicator care îi ia un interviu lui Socrate.

Nu exista precedent pentru remarcabila stare a afacerii și, în cele din urmă, la cererea lui Manfred, s-a hotărât să se renunțe la ceremonia serviciului religios.

După-amiază, în timpul plimbării, ridică ochii spre cer, și paznicii, urmărindu-i privirea, văzură în aer un imens zmeu galben, purtând un banner care făcea reclamă unei mărci de anvelope.

— Galben zmeu, ești al meu, improvază și mormăi un cântecel în timp ce mergea în jurul cercului de piatră.

În noaptea aceea, după ce se retrăsese la odihnă, îi luară hainele de pușcăriaș și îi înapoiară costumul în care fusese arestat. I se păru că aude zgomot de pași în timp ce moțăia, și se întrebă dacă nu cumva guvernul întărise paza închisorii. Sub fereastra lui, pasul unei santinele răsună mai energic și mai apăsător.

— Soldați, ghici și adormi.

Bănuiala i se adeveri. La ora unsprezece apăruse teama de evadare, și jumătate de batalion sosise cu trenul noaptea și ajunsese la închisoare. Capelanul făcu un ultim efort, și primi un refuz neașteptat, neașteptat datorită forței uluitoare cu care fusese rostit.

— Refuz să te văd, izbucni Manfred.

Era prima explozie de nerăbdare pe care o afișa.

— Nu ți-am spus că nu mă voi lăsa pradă reducerii unui serviciu religios la o farsă? Nu pricepi că trebuie să am un motiv foarte special ca să mă comport astfel, sau crezi că sunt un bătăran ursuz care-ți respinge bunătatea din pură perversitate?

— Nu știu ce să mai cred, rosti trist capelanul, și vocea lui Manfred se înmuie când îi răspunse:

— Amână-ți raționamentul câteva ore – atunci vei afla.

Relatările acelei memorabile dimineți se referă la faptul că Manfred a mâncat foarte puțin, dar adevărul e că s-a bucurat de un mic-dejun copios, spunând: Am înaintea mea o călătorie lungă, și am nevoie de toată puterea.

La opt fără cinci minute, un grup de ziariști și paznici se adună la ușa celulei, o linie dublă de paznici se formă de-a lungul curții, și linia extinsă a soldaților care înconjurau clădirea închisorii stătea în așteptare. La opt fără un minut, sosi Jessen cu însemnele biroului în mână. Apoi, când ceasul bătu opt fix, guvernatorul îi făcu semn lui Jessen, și intrară în celulă. Simultan și într-o duzină de locuri diferite ale țării, firele de telegraf care conectau Chelmsford cu restul lumii fură tăiate.

Era o procesiune tragică, un pic lipsită de groază datorită absenței preotului, dar îndeajuns de înspăimântătoare. Manfred, cu mâinile legate, îl urma pe guvernator, cu câte un paznic ținându-l de fiecare braț, și Jessen încheia procesiunea. Îl conduseră spre căsuța fără ferestre și-l așezară pe trapă și se retraseră, lăsând totul în seama lui Jessen. Atunci, când Jessen băgă mâna în buzunar, Manfred vorbi.

— Depărtează-te un pic, spuse; înainte de a-mi pune frânghia de gât am ceva de spus, și Jessen se depărtă. Și anume, rosti lent Manfred, adio!

Pe parcurs vocea crescuse în intensitate, și Jessen se aplecă să ridice colacul de frânghie care zăcea pe podea. Apoi, fără vreun semnal, înainte ca frânghia să fie ridicată, sau cineva să-l poată atinge, trapa se deschise cu un scrâșnet și Manfred dispăru.

Dispăru de-a binelea, pentru că din groapă apărură un fum negru și dens, care-i trimise pe bărbații de pe margine, clătănându-se și tușind, înapoi afară.

— Ce-i asta? Ce-i asta? un oficial agitat se strecură printre zăriști până la ușă și urlă un ordin.

— Repede! Furtunul de incendiu!

Dangătul unui clopot îi trimise la posturile lor.

— E în groapă, strigă cineva, dar sosi un bărbat cu o mască contra fumului și coborî.

Rămase acolo mult timp, și când reveni, povesti incoerent:

— Fundul gropii a fost săpat – e un pasaj dedesubt și o ușă – fumul – l-am oprit, e un cartuș de fum!

Paznicul-șef își scoase revolverul din toc.

— Pe aici, strigă, și coborî iute pe frânghia care atârna.

Era întuneric, dar intui drumul; alunecă pe povârnișul abrupt unde tunelul se afunda sub zidul închisorii, și cei din spatele lui îl urmară. Apoi dădu brusc peste un obstacol și căzu, julindu-se și tremurând.

Unul dintre oameni adusese o lampă, și lumina ei pâlpâi de-a lungul pasajului accidentat. Paznicul-șef îi strigă să se grăbească.

În lumină, văzu că obiectul de care se lovise era o ușă masivă din brad negeluit și întărită cu fier. O hârtie îi atrase atenția. Era fixată pe ușă, și ridică lanterna să citească:

„Dincolo de acest punct, tunelul e minat”.

Atât.

— Înapoi în închisoare, ordonă scurt paznicul.

Mină sau nu, Manfred dispăruse, dar observă că ușa era aproape inexpugnabilă.

Reveni în lumină, plin de lut și transpirat de efort.

— S-a dus! raportă scurt; dacă am putea scoate oamenii afară pe drum și am înconjura orașul...

— S-a făcut deja, rosti guvernatorul, dar în fața închisorii e o gloată, și am pierdut trei minute ca să trecem printre ei.

Acest aprig bătrân tăcut avea un macabru simț al umorului, și se răsuci spre capelanul tulburat.

— Îmi imaginez că acum știi de ce n-a vrut slujba religioasă?

— Știu, rosti simplu preotul, și știind, sunt recunoscător.

Manfred se simți prins într-o plasă, mâini îndemânaticе îi slăbiră legăturile de la încheieturi și-l ridicară în picioare. Locul era plin de vălătuci de fum înțepător.

— Pe aici.

Poiccart, mergând în față, îndreptă razele lămpii electrice spre podea. Trecură povârnișul dintr-un singur salt, și se clătinară când aterizară; ajungând la ușa deschisă, se opriră în timp ce Leon o închise și puse bolțurile de oțel la locurile lor.

Lampa lui Poiccart dădu la iveală lateralele fin tăiate ale tunelului, și, în celălalt capăt, fură nevoiți să escaladeze resturile mașinăriei demontate.

— Nu-i rău, rosti Manfred, privind lucrarea cu un ochi critic. „Credincioșii Raționali” au fost de folos, adăugă.

Leon dădu din cap.

— Dacă n-ar fi fost fanfara lor, s-ar fi putut auzi burghiele lucrând în închisoare, rosti gâfâind.

În capăt, sus pe o scară, apoi în sufrageria plină de pământ, prin pasaj, cu câțiva inci mai înalt datorită lutului.

Leon îi ținu haina groasă și Manfred o îmbracă. Poiccart dădu drumul motorului.

— Corect!

Porniră bubuind și țopăind pe poteca din spate care dădea în strada principală, la cinci sute de iarzi sub închisoare.

Leon, privind înapoi, văzu petele stacojii ținând piept mulțimilor negre de la porți.

— Soldați care blochează drumurile, spuse; suntem la țanc – calc-o, Poiccart.

Poiccart se conformă până când ajunseră în câmp deschis, după care marele alergător de curse apăsă accelerația, și rafale de vânt mângâiară fețele bărbaților cu adieri plăcute.

În cea mai pustie porțiune a drumului, dădură peste fire de telegraf care atârnavă peste gardul viu.

Ochii lui Leon străluciră la vederea lor.

— Dacă le-au tăiat și pe celelalte, vânătoarea s-a terminat, spuse; cam într-o jumătate de oră vor porni cu mașinile în urmărirea noastră; sunt aproape sigur că vom atrage atenția, și vor reuși să ne ia urma.

Au atras atenția cu siguranță, pentru că, lăsând în urmă Colchester, dădură peste un baraj de poliție, și un polițist gesticulând, făcându-le semn să oprească.

Îl depășiră, lăsându-l într-un nor gros de praf. Ținând-o pe drumul spre Clacton, avură drum liber până când ajunseră pe o șosea pustie, unde o căruță se stricase și bloca înaintarea.

Un căruțaș rânjind îi văzu că sunt la strâmtoare.

— Nu puteți trece p-aici, mister, spuse voios; și nu mai e alt drum decât la vreo două mile înapoi.

— Unde sunt caii tăi? întrebă rapid Leon.

— La fermă, rânji individul.

— Bun, spuse Leon.

Privi în jur, nu se vedea nimeni.

— Dă înapoi, spuse și îi făcu semn lui Poiccart să întoarcă mașinăria.

— De ce?

Leon ieși din vehicul, îndreptându-se cu pași repezi spre epava din chereștea de pe drum.

Se aplecă, o examinează scurt, și aruncă ceva sub imensa grămadă. Aprinse un chibrit, menținu flacăra, și fugi înapoi, înșfăcându-l pe țărânoiul leneș-în-mișcări și trăgându-l după el.

— Hei, ce-i asta? întrebă omul dar, înainte de a-i răspunde, se auzi o explozie asurzitoare, ca bubuitul unui tunet, și aerul se umplu de sfărâmaturi.

Leon se mai uită o dată și făcu semn mașinii să înainteze.

Când se așează, se întoarse spre țăranul uluit.

— Spune-i stăpânului tău că mi-am luat libertatea de a-i dinamita căruța, spuse, apoi, când omul schiță un gest ca și cum ar fi vrut să-l înșface de braț, Leon îi dădu un brânci care-l făcu să zboare, și mașina trecu peste rămășițele căruței.

Mașina se îndrepta acum spre Walton și, după un timp, se întoarse brusc spre mare.

Douăzeci de minute mai târziu, două mașini se îndreptau ca fulgerul pe același drum, oprindu-se ici și colo pentru ca paznicul-șef să adreseze o întrebare pietonului întâlnit din întâmplare.

Și acestea țâșniră spre mare și urmară drumul stâncos.

— Priviți! spuse unul dintre ei.

Exact în față, ascunsă de o curbă, se afla o mașină. Goală.

Când ajunseră lângă ea, țâșniră afară câte o jumătate de duzină de paznici din fiecare vehicul. Alergară pe iarba verde până ajunseră chiar pe marginea stâncii.

Nici urmă de evadat.

Albastrul liniștit al mării era netulburat, cu excepția locului unde, la trei mile depărtare, un superb yacht alb cu aburi pleca în larg.

Atrași de înfățișarea paznicilor, câțiva oameni se adunară în jurul lor.

— Da, spuse un pescar nedumerit, i-am văzut, trei dintre ei au plecat într-una din șalupele care merg ca fulgerul – acu' nu-i mai vedem.

— Ce vapor e ăla? întrebă rapid paznicul-șef și arătă spre yachtul care se îndepărta.

Pescarul își scoase pipa din gură și răspunse:

— Yachtul Regal.

— Ce Yacht Regal?

— Al Prințului Escorialului, rosti impresionant pescarul.

Paznicul-șef mârâi:

— Ei bine, ei n-au cum să fie la bord! spuse.

